

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

ЗВІТНА ДОПОВІДЬ

ректора Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
Василя Яковича Тація
про виконання умов контракту
з Міністерством освіти і науки України за 2016 рік
на конференції трудового колективу
27 грудня 2016 р.

Харків
2016

В С Т У П

Шановні колеги!

Згідно з чинним законодавством я зобов'язаний звітувати перед вами про результати своєї роботи по виконанню умов контракту з Міністерством освіти і науки України за минулий рік.

По суті, детальний аналіз цієї роботи був зроблений мною у доповіді на зустрічі з трудовим колективом Університету, присвяченій підсумкам роботи у 2015/2016 н. р. та завданням на 2016/2017 н.р., яка відбулася 30 серпня 2016 р. Тому моя сьогоднішня звітна доповідь доповнена і уточнена з урахуванням результатів роботи в цілому за 2016 р.

У 2016 р., як і в попередні роки, наш виш провадив свою діяльність відповідно до чинного національного законодавства, міжнародних договорів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших актів законодавства та Статуту Університету.

Головними напрямками діяльності колективу Університету у 2016 р. були підготовка фахівців-правників високого рівня для потреб суспільства і держави, підвищення їх конкурентоспроможності на ринку праці, постійне оновлення змісту освіти, підвищення її якості, організація навчально-виховного процесу за стандартами вищої освіти нового покоління, його якісне наукове і науково-методичне забезпечення, запровадження в навчальний процес новітніх технологій і методик, створення сучасної матеріальної бази і належних умов для навчання, праці, відпочинку членів колективу вишу, підвищення результативності науково-дослідної роботи, показників участі науковців у міжнародних наукометричних базах, інтеграція до європейського освітнього простору, визнання Університету на міжнародному рівні, забезпечення стабільного фінансово-економічного стану, боротьба за академічну доброчесність та багато чого іншого.

Крім того, у зв'язку з набранням чинності законів України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність» та прийняттям у процесі їх імплементації низки інших нормативних актів, які внесли суттєві зміни в усталені підходи до вирішення багатьох питань діяльності вищої школи, у країні розпочалися масштабні перетворення у сфері вищої освіти й

університетської науки, що, звісно, вимагало від колективу Університету докладання значних зусиль задля модернізації навчального процесу і виконання приписів законодавства.

Йдеться передусім про те, що кардинально змінилася процедура вступу до вишів, вона стала автоматизованою і більш прозорою, було затверджено новий перелік знань і спеціальностей із метою наближення їх до міжнародної класифікації, що сприяє запровадженню нових міждисциплінарних програм, розширенню перспектив працевлаштування випускників. На реалізацію закріпленого у Законі України «Про вищу освіту» принципу автономії ВНЗ надано право самостійно формувати навчальні плани, вводити освітні програми (зокрема, спеціалізації), регулювати освітній процес на рівні ВНЗ, скасовано типові штатні розписи та ін. З прийняттям нового «Положення про академічну мобільність» і спрощенням процедури визнання іноземних дипломів створено умови для інтенсифікації міжнародної співпраці. Зазнав змін і механізм фінансування вищої освіти: університети отримали можливість розміщення коштів на банківських рахунках, але в реальній роботі вони не можуть самостійно розпоряджатися ними, встановлювати параметри оплати праці. До того ж із 2017 р. запроваджуються нові механізми стипендіального забезпечення та ін. Звісно, це потребувало постійної напруженої праці колективу нашого вишу.

Незважаючи на те, що не усі поставлені завдання виконані, багато чого вдалося досягти у різних напрямках діяльності.

Ми брали активну участь в обговоренні важливих реформ і розробці відповідних нормативних актів, покликаних прискорити перетворення України на демократичну європейську державу. Разом із тим ці перетворення не завжди проходять спокійно, у ряді випадків є неоднозначними, викликають напругу в суспільстві, протестні дії з боку студентської громади та викладацьких колективів, громадських об'єднань.

Продовжувалася співпраця науковців Університету з центральними та місцевими органами влади, місцевого самоврядування, судової влади, охорони правопорядку та ін. у напрямі подальшого вдосконалення українського законодавства, практики його застосування. Так, між Університетом та Конституційним Судом України 17.06.2016 р. підписано договір про співробітництво, який передбачає залучення наукових

працівників Суду та Університету до участі у спільних заходах, стажування науково-педагогічних працівників, магістрів нашого вишу у КСУ та вивчення ними судової практики, а 10.10.2016 р. – меморандум про співпрацю та співробітництво (фото 1).

**Підписання договору про співробітництво між
Національним юридичним університетом імені Ярослава
Мудрого та Конституційним Судом України,
17 червня 2016 р.**

Фото 1

Нині Університет є активним учасником міжнародних асоціацій, продовжує розвивати міжнародні зв'язки в рамках дво- та багатосторонніх довгострокових міжнародних проектів із широким колом провідних закордонних ВНЗ. Зокрема, успішно виконуються спільні українсько-литовські магістерські програми, до Університету запрошуються науковці інших країн, ведеться активна робота з метою участі у конкурсах у рамках освітніх проектів ЄС («Еразмус⁺», «Жан Моне», «Міжнародний фонд відродження») і програм («Горизонт-2020», Посольства США, Британської Ради, Посольства Франції та Французького Альянсу тощо). У грудні 2016 р. підписано договір про співробітництво у галузі програм вищої освіти з Університетом технології, бізнесу і дизайну (м. Вісмар, Німеччина).

Почесними докторами Університету стали професор Університету Гете Франкфурта-на-Майні П.А. Альбрехт та професор Корнельського університету (США) Чарльз Уайтхед (фото 2).

**Почесними докторами Університету стали професор
Університету Гете Франкфурта-на-Майні П.А.
Альбрехт та професор Корнельського університету
(США) Чарльз Уайтхед**

Фото 2

Важливим позитивним показником є те, що Університет підтвердив свою першість серед юридичних ВНЗ України, отримавши Гран-прі в номінації «Університет року юридичного напрямку» на міжнародній професійній спеціалізованій виставці «ЗНО-2016. Освіта в Україні. Освіта за кордоном». Згідно з рейтингом «Топ-200 України» – 2015/2016 н. р. Університет посів перше місце серед юридичних вишів нашої держави. За результатами опитування роботодавців, проведеного Дослідницьким центром Міжнародного кадрового порталу, наш Університет увійшов до десяти кращих вищих освітніх закладів України, тобто він залишається кращим юридичним ВНЗ країни.

Окремо слід зупинитися на цьогорічній вступній кампанії, яку вважаю успішною, хоча умови були достатньо складними: змінилися і схема розподілу державного замовлення, і умови прийому до ВНЗ в період вступної кампанії, і демографічні тенденції, до цього необхідно додати й нестабільну ситуацію на Сході країни. Незважаючи на це, нам вдалося виконати набір в повному обсязі і навіть з деяким збільшенням відносно минулого року.

Не можу не наголосити на визначній події – виході з друку першого тому «Історія держави і права України» 20-томного

видання «Велика українська юридична енциклопедія». Готуються й інші томи, які побачать світ найближчим часом. Енциклопедію створює ціла когорта найкращих науковців нашого Університету у тісній співпраці з академіками і членами-кореспондентами Національної академії правових наук України, науковими співробітниками Інституту держави і права імені В. М. Корецького, інших вищих навчальних закладів та наукових установ нашої держави.

Більш детально про результати роботи нашого колективу в минулому році буде сказано при аналізі кожного напрямку.

СТРУКТУРА УНІВЕРСИТЕТУ

Оптимізація системи управління

Продовжувала розвиватись структура Університету. У цілому кількість навчальних підрозділів поки що залишилася без змін, але з урахуванням вимог часу та потреб практики Інститут підготовки кадрів для органів прокуратури перейменовано в Інститут прокуратури та кримінальної юстиції, Інститут підготовки слідчих кадрів для МВС України – у Слідчо-криміналістичний інститут, факультет підготовки кадрів для Пенсійного фонду України – у факультет публічного права та адміністрування. На вечірньому факультеті створено і функціонує підготовче відділення для іноземців та осіб без громадянства, на заочному факультеті № 1 запроваджується дистанційна форма навчання. В Інституті управління та права створена випускова кафедра «Загальноправові дисципліни».

Із метою оптимізації управління освітнім процесом, розширення профілів освітніх програм, навчальних планів та спеціалізацій бакалаврської і магістерської підготовки дирекції інститутів і деканати факультетів мають координувати методичну, навчальну та організаційну діяльність відповідних кафедр.

Деяких змін зазнали управлінські структурні підрозділи. Так, для організації входження фахових збірників Університету до міжнародних наукометричних баз даних та підвищення Імпакт-фактора фахових збірників Університету створено відділ наукової та інформаційно-аналітичної підтримки фахових видань, для

забезпечення якості освіти, удосконалення методичної роботи – навчально-методичний відділ, а відповідно до вимог законодавства – режимно-секретний відділ та військово-мобілізаційний підрозділ.

Затверджено склад наглядової ради Університету, до якої увійшли відомі й шановані в Україні керівники органів влади та місцевого самоврядування, органів судової влади, ВНЗ України, громадських організацій, провідні науковці, серед яких і наші випускники.

Завершено перехід усіх навчальних підрозділів та в цілому Університету на п'ятиденний робочий тиждень. Планується, що з початку 2017 р. навчання студентів усіх курсів на денних факультетах відбуватиметься в одну зміну.

У минулому році розроблено та оновлено низку важливих для організації навчального процесу, науково-дослідницької діяльності, управління Університетом локальних нормативних документів (положень, планів, наказів, розпоряджень тощо).

Підсумовуючи сказане, додаю, що реорганізація інститутів, факультетів, кафедр та інших структурних підрозділів відповідно до нових напрямів діяльності нашого вишу та реалізації програм глибокої спеціалізації на магістерському рівні з урахуванням потреб юридичної практики, робота з удосконалення організації управління Університетом будуть продовжуватися й надалі.

Контингент студентів

Загальна кількість студентів усіх форм навчання становить близько 14 тис. осіб (бюджетна форма – 7141, контрактна форма – 6612). Із них із відривом від виробництва навчаються близько 10 тис. осіб (бюджетна форма – 5928, контрактна форма – 3900), без відриву від виробництва – майже 4 тис. осіб (бюджетна форма – 1213, контрактна форма – 2712).

Робота приймальної комісії

Вступна кампанія 2016 р. в цілому пройшла організовано і дала достатньо прийнятні за нинішніх умов результати. Зокрема, прийом на навчання до Університету в 2016 р. здійснювався відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. та Умов прийому на навчання до ВНЗ України в

2016 р., затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15.10.2015 р. № 1085 із подальшими змінами та доповненнями. Цими нормативними актами, як відомо, було запроваджено низку новел, серед яких найбільш вагомими стали такі:

1) вступники першого курсу бакалавріату денної форми навчання подавали заяви на вступ, за загальним правилом, лише в електронній формі;

2) повністю скасовано вступ поза конкурсом, натомість запроваджено зарахування на навчання до бакалавріату за квотами. Право на це було надано лише деяким категоріям осіб, зокрема: звільненим від проходження ЗНО за хворобою; звільненим з військової служби після 30.11.2015 р., дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, учасникам бойових дій, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України;

3) уперше введено нову модель розподілу місць державного замовлення між ВНЗ України за денною формою бакалавріату, суть якої полягала в тому, що за результатами загальнонаціонального рейтингу вступники обирали собі місце навчання й у такий спосіб виш одержував відповідні місця держзамовлення;

4) уперше як експеримент вступні випробування до магістратури Полтавського юридичного інституту проводилися з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання;

5) запроваджені вагові коефіцієнти щодо всіх без винятку вступних випробувань;

6) при вступі на навчання для здобуття ОКР «Спеціаліст», крім фахового вступного випробування, абітурієнтам необхідно було додатково складати вступний екзамен з іноземної мови.

За результатами вступної кампанії 2016 р. на навчання до Університету зараховано:

- за ОКР «Молодший спеціаліст» – 110 осіб;
- за ступенем «Бакалавр» (на 1-й, 2-й та 3-й курси) – 1675 осіб;
- за ОКР «Спеціаліст» – 827 осіб;
- за ступенем «Магістр» – 2055 осіб.

Усього за всіма формами, ступенями та освітньо-

кваліфікаційними рівнями зараховано 4667 осіб. Із них на бюджетну форму – 2046 осіб (що становить 44 % загальної кількості зарахованих), на контрактну форму – 2621 особа (тобто 56 % загальної кількості зарахованих). За результатами набору 2016 р. Університет представлений студентами всіх регіонів України, крім Автономної Республіки Крим.

На сьогодні наш виш уже почав активну роботу з підготовки до вступної кампанії 2017 р. Зокрема, наказом ректора від 25.10.2016 р. затверджено новий склад приймальної комісії, рішенням вченої ради від 15.12.2016 р. – Правила прийому до Університету у 2017 р.

Із тим, щоб донести до відома майбутніх вступників та їх батьків переваги отримання освіти в нашому навчальному закладі, постійно проводиться профорієнтаційна і просвітницька робота з майбутніми абітурієнтами, до якої долучаються викладачі Університету, які під час зустрічей у школах, інших освітніх закладах, у тому числі розташованих в інших областях України, розповідають учням про наш виш, спеціальності, що можна отримати, навчаючись у ньому. У межах цієї роботи 12 листопада 2016 р. проведено день відкритих дверей в Університеті, в якому взяли участь близько 500 школярів та їх батьків, а на лютий-березень 2017 р. планується ще, як мінімум, два такі заходи. Крім того, з 5 листопада функціонує Малий юридичний університет імені Ярослава Мудрого, який працює щосуботи і в якому провідні професори й доценти нашого Університету проводять цікаві та пізнавальні заняття з основ права для школярів 9–11 класів (фото 3). На базі Інституту післядипломної освіти працюють курси підготовки громадян України до вступу у ВНЗ. Нарешті, слід відзначити, що Університет активно збільшує свою присутність в інформаційному середовищі, у тому числі в соціальних мережах, де розміщує відомості про організацію навчального процесу й діяльність вишу.

Фото 3

Випуск та працевлаштування

У 2016 р. у зв'язку з переходом на навчання за магістерським рівнем з одного року до одного року шести місяців випуску магістрів не було, крім дострокового випуску курсантів військово-юридичного факультету в кількості 30 осіб. За рішенням Державної комісії 22 курсанти були направлені у розпорядження Міністерства оборони України, 5 – Національної гвардії, 3 – Державної служби спеціального транспорту (фото 4).

Фото 4

У цілому питання працевлаштування в останні роки набуває все більшої актуальності та гостроти і потребує нових підходів до його вирішення. Треба зазначити, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 р. № 216, якою були внесені зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 22.08.1996 р. № 992, та Закону України № 662-VIII від 06.10.2016 р., яким змінені окремі положення Закону України «Про вищу освіту» щодо працевлаштування випускників, Порядок працевлаштування випускників ВНЗ, підготовка яких здійснювалася за державним замовленням, поширюється тільки на осіб, що навчаються за спеціальністю медичного профілю, тобто випускники інших ВНЗ, у тому числі й нашого Університету, звільнені від необхідності відпрацьовувати за місцем призначення не менше трьох років, а це означає, що для них відмінено і державний розподіл, і, по суті, забезпечення першим робочим місцем. Відмінені також направлення на навчання від міністерств і відомств.

З урахуванням ситуації, що склалася на ринку праці, Університетом вживаються заходи для надання допомоги випускникам у працевлаштуванні. Зокрема, запроваджено підготовку за програмами двох дипломів та численними сертифікованими освітніми програмами із метою розширення можливостей працевлаштування випускників, створена база даних для студентів і випускників, які зацікавлені у їх працевлаштуванні; продовжується робота щодо налагодження зв'язків з міністерствами, іншими центральними та місцевими органами влади, місцевого самоврядування, бізнесовими структурами; вносяться пропозиції до органів охорони правопорядку щодо удосконалення законодавства і розвитку ділових зв'язків з цього питання.

Нам необхідно вжити організаційних заходів задля створення дієвого механізму із сприяння працевлаштуванню випускників (відповідальний – перший проректор Ю.П. Битяк).

Однак тільки наших зусиль тут замало. Без участі владних структур та внесення змін до чинного законодавства ці проблеми вирішити дуже складно.

Навчальний відділ, кафедри та деканати працюють над

організацією проведення у 2017 р. Атестації здобувачів вищої освіти денної, заочної та вечірньої форм навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст» та за ступенем «Магістр», до якої в цілому планується допустити 2238 осіб.

Характеристика професорсько-викладацького складу

В Університеті працює понад 700 науково-педагогічних працівників, з них 108 докторів наук, професорів, близько 550 кандидатів наук, доцентів.

Крім того, в Університеті функціонують 39 кафедр, які очолюють 31 доктор наук, професор і 8 кандидатів наук, доцентів. Збільшилася кількість викладачів, які мають наукові ступені та вчені звання, це дорівнює 94 % (у 2014/2015 н.р. – 89 %), лише 58 викладачів не мають наукового ступеня. Нині 16 кафедр на 100 % забезпечені викладачами з науковими ступенями.

За 2016 р. колектив Університету поповнився 13-ма випускниками аспірантури та 4-ма викладачами, які були прийняті за результатами конкурсного відбору на заміщення вакантних посад.

Середній вік наших викладачів складає 44 роки. Крім того, й надалі спостерігається тенденція до збільшення кількості жінок у колективі, їх нині вже на 10 % більше ніж чоловіків.

В Університеті працюють: 1 Герой України; 1 академік Національної академії наук України; 14 академіків і 17 членів-кореспондентів Національної академії правових наук України; 20 заслужених діячів науки і техніки України; 12 заслужених працівників освіти України; 16 заслужених юристів України; 3 народних артисти України; 5 заслужених працівників культури України; 5 заслужених артистів України; 11 лауреатів Державної премії України; 1 заслужений діяч мистецтв України; 1 заслужений будівельник України.

Навчальний процес та його інформаційне забезпечення. Якість підготовки фахівців. Навчальна дисципліна

У Стратегії розвитку Університету на 2016-2020 рр. значна увага приділена питанням підготовки висококваліфікованих

фахівців. Ми повинні бути свідомі того, що за цим завданням має стояти кропітка і, головне, повсякденна робота всього нашого колективу, передусім керівництва інститутів (факультетів) та кафедр. Також цілком зрозуміло, що ми навчаємо студентів, які мають різну мотивацію, різний ступінь прагнення до оволодіння знаннями та набуття навичок. До цього додається досить часта зміна життєвих орієнтирів і планів на майбутнє. Тому одним із пріоритетних завдань у сфері забезпечення належної навчальної дисципліни є постійна взаємодія професійно-викладацького складу та співробітників Університету, із студентською громадою з метою своєчасного виявлення проблем, з якими стикаються студенти, та вжиття відповідних заходів.

Важливим напрямом вдосконалення і диверсифікації навчального процесу стало запровадження такого інструментарію, як *сертифікатні освітні програми*. Серед них є такі, які вже добре зарекомендували себе: «Медіа-право», «ІТ-право», «Податковий юрист», «Юридичний бізнес» та ін. Ці програми користуються попитом не тільки в межах нашого вишу, а й серед осіб, які навчаються в інших ВНЗ. Підтверджує це й той факт, що цього року Університет підписав Меморандум із відомою бізнес-та меценатською структурою «Концерном АВЕК та Ко». Одним із основних положень цього Меморандуму є організація Концерном та медіакомпанією «Время» спільно з Університетом конкурсів із відбору студентів Харківщини для проходження навчання за програмою «Медіа-право». У свою чергу, Концерн гарантує оплату навчання кращих серед них (фото 5).

Підписання Меморандуму між Національним юридичним Університетом імені Ярослава Мудрого та ПАТ «Концерн АВЕК і Ко» про розвиток програми «Медіа-право», 19 травня 2016 року.

Фото 5

Крім цього, у рамках реалізації програми «ІТ-право» був підписаний дуже важливий для розвитку програми Меморандум про партнерство та співробітництво Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого з Харківським кластером інформаційних технологій як потужною організацією, що об'єднує багатьох працевластців та експертів у цій сфері. До речі, «ІТ-право» виявилось унікальним освітнім продуктом: чи не вперше нам вдалося організувати навчальну програму спільно з американськими партнерами (студенти мали можливість прослухати он-лайн курс лекцій відомих учених та адвокатів із США).

Варто зауважити, що існуючі сертифікатні програми постійно вдосконалюються з урахуванням нових вимог ринку праці та сучасних наукових розробок. Крім того, приваблює й те, що до викладання дисциплін за програмою долучаються не тільки провідні викладачі нашого Університету, а й відомі практики у відповідних сферах.

Необхідно також відзначити, що на виконання п. 3 розділу II «Освітня діяльність» Плану заходів реалізації Стратегії розвитку Університету на 2016 р. деякими кафедрами запропоновані нові цікаві сертифікатні освітні програми. Серед них: «Виборче право та виборчі технології», «Юрист-правозахисник», «Юрист у сфері трудових відносин», «Адвокатські студії», «Поліцейська

діяльність», «Юрист у сфері місцевого самоврядування», «Медичне право», «Міграційний адвокат», «Бізнес-менеджмент» та ін.

Окремо слід зупинитися на діяльності, яка здійснюється Центром інформаційного і технічного забезпечення навчального процесу. Так, ним створена й постійно модернізується інформаційно-телекомунікаційна мережа, побудована на сітьовому комутаційному обладнанні D-Link, що дозволяє передавати дані зі швидкістю до 1 Гбіт/с, а в новому навчально-бібліотечному корпусі використовується мережеве комутаційне обладнання, за допомогою якого дані передаються зі швидкістю, на порядок вищою, – до 10 Гбіт/с. Завдяки оптоволоконним лініям зв'язку всі навчальні корпуси, навчально-бібліотечний корпус та частину гуртожитків вдалося під-ключити до єдиної мережі Університету. Так, кількість тільки оптичних перетворювачів у мережі, не враховуючи електронних комутаторів, становить понад 75 одиниць.

За технологічним та інформаційним призначенням можливо виділити такі сегменти інформаційно-телекомунікаційної мережі Університету.

1. Провідникові локальні обчислювальні мережі навчальних корпусів, нового навчально-бібліотечного корпусу, гуртожитків і містечок, які є основними сегментами інформаційного середовища Університету.

2. Точки радіодоступу для мобільних засобів (мережа доступу Wi-Fi), розгорнуті майже в усіх навчальних корпусах Університету, а також у корпусі санаторію-профілакторію «Березовий гай».

Було підключено новий сегмент мережі доступу Wi-Fi в навчально-бібліотечному корпусі. На теперішній час він складається з сімох точок безпроводового зв'язку.

Наявність радіодоступу до інформаційно-телекомунікаційної мережі нашого вишу дає змогу студентам, абітурієнтам та викладачам безоплатно користуватися всіма можливостями інформаційного середовища Університету, такими як: мобільні версії порталу для різних операційних систем мобільних пристроїв користувачів; розклад навчальних занять; сайт бібліотеки тощо.

3. Мережа відеоспостереження в навчальних корпусах, новому навчально-бібліотечному корпусі та на автомобільному в'їзді на територію головного корпусу Університету.

4. Система контролю та управління доступом (СКУД). Встановлено турнікетні підсистеми в навчальних містечках, розташованих за адресами: вул. Пушкінська, 77; вул. Пушкінська, 106; вул. Динамівська, 4, та в навчально-бібліотечному корпусі по вул. Пушкінська, 84а (на виконання п. 11 розділу V Плану заходів реалізації Стратегії розвитку Університету на 2016 р.).

Управління інформаційно-телекомунікаційною мережею Університету здійснюється автоматично через серверне та комутаційне обладнання.

Для забезпечення функціонування АСУ навчальним процесом Університет з 2008 р. використовує програмний комплекс «МКР». Завдяки запровадженню АСУ навчальним процесом стали можливими: облік персональних даних студентів, навчально-педагогічного складу і співробітників Університету; ведення навчального діловодства щодо всіх студентів усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів і форм навчання з урахуванням індивідуальних «траєкторій» навчання; формування і друк звітів та звітних документів з навчання; облік успішності студентів за весь період їх навчання; надання оперативної інформації керівництву Університету з кадрових питань для прийняття необхідних управлінських рішень. Розроблений та введений в експлуатацію модуль «Документообіг», що дозволяє реєструвати вхідну та вихідну документацію, накази, розпорядження, договори, скарги. Отже, у нашому виші створені передумови для електронного документо-обігу. Розроблено новий гнучкий модуль формування додатків до дипломів, який дозволяє ВНЗ самому налаштовувати друк додатків під свої вимоги. Програмний комплекс постійно допрацьовується з урахуванням нових вимог.

Інформаційне забезпечення здійснюється з використанням частково синхронізованих між собою баз даних (ЄДЕБО, автоматизованої системи управління Університету – БД АСУ і системи управління та контролю доступу до Університету – БД СКУД), створеного інтерактивного середовища навчання (НЕІК) за допомогою порталу АСУ навчальним процесом, порталу НЕІК і сайтів (університетського, бібліотечного, наукового,

інститутських, деканатів, кафедр тощо).

Студенти через портал АСУ навчальним процесом мають змогу користуватися методичними відеоматеріалами, навчально-методичними матеріалами, обирати вибіркові навчальні дисципліни. Співробітники кафедр завдяки цій системі можуть своєчасно оновлювати методичні відео- та навчально-методичні матеріали. На теперішній час розміщено близько 100 методичних відео-матеріалів.

Триває також робота з наповнення ресурсу «Програми, методичні рекомендації та завдання», що вкрай важливо з огляду на програми самопідготовки студентів різних форм навчання до державної атестації та поточних іспитів.

В Університеті введено інформаційний портал (за адресою <http://help-sales.ru/test102/index.php>), на якому користувачі мережі можуть отримувати останні новини університетського життя. Інформація дублюється на встановлених у фойє навчальних корпусів інформаційних екранах. Кожен бажаючий має можливість подати новину через прес-службу Університету.

Важливу роль в інформаційному забезпеченні навчального процесу відіграє діяльність *Центру інформаційних технологій* (ЦІТ), який упродовж 2015/2016 н. р. виконав низку важливих завдань із розвитку інформаційного середовища Університету.

У цілому роботи ЦІТ велися у напрямках:

- розбудова бібліотеки електронних копій раритетних видань;

- розробка Навчальних електронних інформаційних комплексів (НЕІК) із дисциплін, що викладаються в Університеті;

- розробка НЕІК для I курсу заочної форми навчання, виконання підготовчої роботи до запровадження елементів дистанційного навчання у навчальний процес на заочному факультеті № 1;

- підтримка інформаційної діяльності Університету, сайта, тестування знань студентів тощо.

На виконання п. 2 розділу II Плану заходів реалізації Стратегії розвитку Університету на 2016 р. з січня 2016 р. ЦІТ розпочав формування НЕІК для I курсу заочної форми навчання з метою запровадження елементів дистанційної освіти в навчальний

процес на заочному факультеті № 1. Відповідно до Плану підготовки до впровадження елементів дистанційного навчання, розглянутого та затвердженого методичною комісією, було напрацьовано склад (структуру) НЕК для всіх дисциплін I курсу заочного факультету та рекомендовано запровадження елементів і ресурсів навчальних дисциплін. З початку травня до кінця червня фахівцями ЦІТ проведено цикл навчальних занять для викладачів, які були задіяні в розробці НЕК. Відпрацьовані тести для дистанційної оцінки знань та елементи інтерактивного спілкування.

Усі викладачі, які пройшли навчання, отримали доступ до курсів і мають можливість редагувати їх зміст і вносити необхідні зміни. Треба відмітити відповідальне ставлення розробників, які вчасно підготували всі необхідні матеріали до використання в навчальному процесі. Нині наповнено 12 НЕК з таких дисциплін: «Юридична деонтологія», «Теорія держави і права», «Історія держави і права України», «Історія держави і права зарубіжних країн», «Філософія», «Іноземна (англійська) мова», «Логіка», «Організація судових і правоохоронних органів», «Українська культура», «Економічна теорія», «Основи римського приватного права», «Державне будівництво та місцеве самоврядування».

Удосконалення курсів триватиме, а викладачі, які над ними працювали, будуть їх модераторами.

В Університеті згідно з вимогами Болонського процесу розробляються нові внутрішні стандарти вищої юридичної освіти, що базуються на компетентнісному підході, який детермінує зміст та якість освітньої діяльності. Оновлення внутрішніх освітніх стандартів вишу зумовлює необхідність формування на підставі методології ТЮРІНГА інноваційної моделі освітніх програм для бакалавра та магістра, нового навчального плану, нових навчальних дисциплін та удосконалення методів і технологій навчання. Це забезпечить підвищення якості підготовки фахівців у нашому ВНЗ, яка встановлюється відповідно до положень «Про моніторинг знань студентів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» та «Про організацію освітнього процесу в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого», розроблених на підставі Закону України «Про вищу освіту».

Вимірювання якості підготовки фахівців в Університеті здійснюється з огляду на вимоги компетентнісного підходу, тобто у параметрах комплексної оцінки загальних і спеціально-предметних та індивідуально-прогнозованих компетенцій і результатів навчання.

З минулого року в Університеті дещо змінені підходи до оцінки якості підготовки фахівців. Вони стали більш деформалізованими і не зводяться лише до оцінки результатів поточної успішності студентів чи результатів екзаменаційних сесій і підсумкової атестації. Головним у системі якості підготовки в даний час стає те, що на всіх етапах результати навчання мають бути прогнозованими, а науково-педагогічний колектив повинен управляти якістю освітнього процесу. У зв'язку з цим проведена певна корекція дидактичної спроможності програм навчальних дисциплін відносно освітньо-професійних програм, навчальних планів, оскільки, як підтверджує практика, доволі часто програми навчальних дисциплін переобтяжені змістовно і орієнтовані на знаннєвий, а не компетентнісний підхід, як того вимагає ECTS.

Крім того, науково-методична рада Університету опрацьовує методики й рекомендації щодо застосування найбільш ефективних методів і педагогічних освітніх технологій з огляду на необхідність забезпечення якості підготовки фахівців попри обмеженість академічного часу. Основна ідея, яка тут впроваджується, – оптимізація освітнього процесу і розвиток пізнавальної діяльності студентів як інструменту професійного зростання в умовах мінливості академічних знань та помітного збільшення різновидів професійної діяльності та юридичних практик.

Виходячи з цього, проводиться таксанометрія робочих навчальних програм із метою уточнення змісту освіти і результатів навчання. Вона скерована на визначення навчальних питань і проблем, з яких майбутній фахівець повинен: 1) мати загальне уявлення; 2) володіти знаннями; 3) здобути вміння та інші складові академічних та професійних компетенцій. Експериментально така робота вже проведена деякими кафедрами (а саме теорії держави і права, конституційного права, цивільного права, цивільного процесу, кримінального права та кримінального

процесу), які викладають навчальні дисципліни, що складають ядро освітньо-професійної програми і навчальних планів.

У зв'язку з модернізацією системи якості освіти розпочата робота щодо оновлення банків матеріалів для проведення контрольних заходів, методик та процедур контролю якості та оцінювання тощо. Впровадження ECTS свідчить, що в управлінні освітньою діяльністю студентів необхідні: більш диверсифіковані і адекватні засоби тестування та системи стандартизованого тестового контролю, створення оновлених базових тестових завдань, правил розробки, конструювання тестів, проведення тестового контролю та психометричний аналіз тестів і тестових завдань.

З огляду на це виникла необхідність у складанні різних тестових завдань: із множинним вибором; таких, відповіді на які побудовані за принципом або кумуляції (для перевірки повноти знань та умінь); або циклічності, або альтернативності; на визначення причинної залежності; на відтворення вірної послідовності (комбінації); а також ситуаційних тестів для засвоєння складної професійної діяльності тощо.

Важливу роль в розробці рекомендацій з удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості вищої юридичної освіти покликаний відігравати створений навчально-методичний відділ, до компетенції якого входить проведення аналітичної та методичної роботи по визначенню принципів та процедур забезпечення якості освіти в нашому ВНЗ, здійснення щорічного оцінювання студентів та науково-педагогічних кадрів, офіційне повідомлення їх результатів у пресі та на офіційному сайті Університету, постійний перегляд освітніх програм, програм навчальних дисциплін, програм практик, навчально-методичного забезпечення організації освітнього процесу, у тому числі й самостійної роботи здобувачів освітнього ступеня.

Компетентнісний підхід до вищої освіти означає, що її результатом має бути готовність випускника Університету до проведення професійної діяльності, тобто, закінчивши наш ВНЗ, особа повинна мати не тільки знання, уміння і навички за певною спеціальністю, а певні особистісні якості, як-от мотивація до продуктивної діяльності, високий рівень розвитку інтелекту, необхідний ступінь засвоєння деонтологічних норм та ін.

Наведемо дані соціологічного опитування студентів факультету правосуддя щодо переліку компетенцій, які, на їх думку, є базовими для майбутньої правничої діяльності. Перші місця серед компетенцій отримали аналітичні й загальноінтелектуальні здібності, здатність доводити, аргументувати, обґрунтовувати власні позиції, а також здатність до навчання та роботи з інформацією. Очевидно, що система оцінювання якості тільки за оцінками, одержаними на контрольних заходах, передбачених навчальним планом, носить формальний характер, оскільки не повною мірою відображає рівень професійної компетентності та інші якості майбутнього професіонала.

Показники успішності на I–III курсах за результатами літньої екзаменаційної сесії у 2015/2016 н. р. виглядають таким чином (станом на 15.12.2016 р.):

Інститут прокуратури та кримінальної юстиції

1-й курс: абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 51,6%;

2-й курс: абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 59%;

3-й курс: абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 47,9%;

Слідчо-криміналістичний інститут

1-ий курс: абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 57,9%;

2-й курс: абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 57,8%;

3-й курс: абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 65,6%;

Інститут підготовки кадрів для органів юстиції України

1-й курс: абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 43%;

2-й курс: абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 54,1%;

3-й курс: абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 55,2%;

Інститут підготовки юридичних кадрів для СБУ

1-й курс: абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 62%;

2-й курс: абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 72%;

господарсько-правовий факультет

1-й курс: абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 53,2%;

2-й курс: абсолютна успішність – 97,3%, якісна успішність – 63,8%;

3-й курс: абсолютна успішність – 68,4%, якісна успішність – 53,4%;

військово-юридичний факультет

2-й курс: абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 28%;

3-й курс: абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 58%;

4-й курс: абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 60,3%;

міжнародно-правовий факультет

спеціальність «Право»

1-й курс: абсолютна успішність – 96,3%, якісна успішність – 94,6%;

2-й курс: абсолютна успішність – 91,3%, якісна успішність – 91,3%;

3-й курс: абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 94,6%;

спеціальність «Міжнародне право»

1-й курс: абсолютна успішність – 98,3%, якісна успішність – 77,8%;

2-й курс: абсолютна успішність – 92,6%, якісна успішність – 88,9%;

3-й курс: абсолютна успішність – 93,3%, якісна успішність – 86,7%;

факультет підготовки кадрів для Державної пенітенціарної служби України

1-й курс: абсолютна успішність – 97,6%, якісна успішність – 39%;

2-й курс: абсолютна успішність – 94%, якісна успішність – 64%;

3-й курс: абсолютна успішність – 77%, якісна успішність – 45%;

факультет публічного права та адміністрування

1-й курс: абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 54,5%;

2-й курс: абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 50,5%;

3-й курс: абсолютна успішність – 100%, якісна успішність – 72,6%.

Цілком можливо, що в окремих випадках заходи з підготовки фахівців належного рівня можуть носити і характер притягнення до відповідальності. Йдеться передусім про такий інструмент, як оголошення студенту догани, що має бути для нього своєрідним «маячком». Вжиття такого покарання свідчить про вкрай неприпустиму поведінку студента, що може призвести до застосування більш радикальних заходів, зокрема, і такого, як відрахування з Університету. Так, за минулий рік такий засіб реагування, як догана, був застосований до 261 студента. У 141-му випадку мало місце порушення навчальної дисципліни з боку студентів, 61-му догана оголошувалася за порушення правил проживання в гуртожитку. Подальший аналіз свідчить, що в окремих випадках для студентів оголошення догани стає як «холодний душ», вони вдаються до конкретних кроків аби виправити ситуацію. Проте у переважній більшості випадків попереджені в такий спосіб студенти залишають стіни Університету, бо наслідком цього їх відрахування.

Статистику по відрахуванню наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Кількість відрахованих студентів

Інститут, факультет	Загальна кількість відрахованих	За невиконання навчального плану	За порушення умов контракту	За власним бажанням	Інші причини
Інститут прокуратури та кримінальної юстиції	37	25	-	8	4
господарсько-правовий факультет	24	15	0	5	4
Слідчо-криміналістичний інститут	20	17	1	1	1
Інститут підготовки кадрів для органів юстиції	34	26	1	6	1
ІШОК для СБУ	5	1	-	3	1
військово-юридичний факультет	5	3	-	2	-
міжнародно-правовий факультет	8	4	1	-	3
<i>Напрямок підготовки «Міжнародне право»</i>	1	1	-	-	-
факультет підготовки кадрів для Державної пенітенціарної служби	15	9	1	4	1
факультет публічного права та адміністрування	7	4	1	2	-
У цілому по денних інститутах (факультетах)	156	105	5	31	15
заочний факультет № 1	163	76	74	9	4
заочний факультет № 2	100	24	59	9	8
вечірній факультет	48	18	-	4	26
<i>Напрямок підготовки «Міжнародне право» заочне відділення</i>	-	-	-	-	-
У цілому на заочних факультетах	311	118	133	22	38
Загальні показники	467	223	138	53	53

Про що свідчать ці цифри? Звертає на себе увагу той факт, що 53 студенти припинили навчання за власним бажанням. Проректорам, дирекціям та деканатам варто провести з цього приводу ретельний аналіз причин виникнення у студентів такого

бажання з метою вжиття належних профілактичних заходів щодо збереження чисельності студентського колективу.

Все ще значним залишається показник відрахованих за невиконання навчального плану. У котрий раз наголошую на тому, що ректорат буде суворо дотримуватися вимог чинного законодавства про необхідність успішного складання іспитів і заліків з усіх дисциплін, передбачених навчальним планом, як умови переведення студента на наступний курс. Однак при цьому ми повинні постійно пам'ятати, що сукупність обставин об'єктивного, а інколи і суб'єктивного характеру, що склалися навколо функціонування ринку освітніх послуг у нашій державі, не дають нам можливості легковажно ставитися до чисельності контингенту студентів. З цим пов'язані і штатний розпис, і можливості заохочення викладачів, і перспективи існування й розвитку самого Університету в цілому. Тому керівники інститутів, факультетів та кафедр повинні тримати питання про результати навчання та складання сесій на постійному контролі. При цьому недостатнім є формалізація цих процесів, як це має місце в окремих випадках, коли згадані керівники, ставлячи питання про відрахування, звітують про те, що писали один одному доповідні записки про проблеми із навчанням відповідних студентів, не зробивши при цьому жодних конкретних кроків індивідуального характеру. Інколи, як показує досвід, додаткове консультування, проведення додаткових занять, надання допомоги молодим викладачам при проведенні занять може значно скорегувати ситуацію із навчанням студентів, що знаходилися на межі відрахування.

Практика та стажування

У 2016 р. студенти під час проходження практики продемонстрували належну теоретичну підготовку та набуті в Університеті знання, отримали позитивні оцінки при захисті матеріалів практики. А саме, на IV курсі до захисту матеріалів виробничої практики було допущено 2103 студенти, з яких 2100 захистили відповідні матеріали, що становить 99,9% загальної кількості, 3 студенти (0,1%), не пройшли та не захистили матеріалів практики з об'єктивних причин.

Результати захисту матеріалів виробничої практики студентами IV курсу є такими: оцінку «відмінно» отримав 1121 студент (53,3%); оцінку «добре» – 602 студенти (28,7%); оцінку «задовільно» – 377 студентів (18,0%).

Підкреслимо, що в характеристиках, виданих студентам різними органами охорони правопорядку та бізнес-структурами, відмічається їх уміння самостійно вирішувати конкретні завдання по цивільних та кримінальних справах, дотримуватися процесуального порядку виконання окремих слідчих дій, складати необхідні юридичні документи для правового супроводження бізнесу тощо.

Студенти на I курсі магістратури проходять практику (стажування) за потенційним першим робочим місцем. До практики (стажування) було допущено 1338 студентів. Усі вони пройшли її успішно. Як і раніше, у цьому напрямі продовжується активна співпраця з Асоціацією випускників нашого Університету.

Навчально-методична робота

Формування навчальних планів, орієнтованих на потреби практики. Основною метою освітньої політики в Університеті є вдосконалення чинних програм підготовки фахівців освітніх рівнів «Бакалавр», «Магістр», розширення переліку нових магістерських профілів. Все це дозволяє максимально наблизити освітні програми до реальних потреб, ринку праці, розширити можливість працевлаштування випускника.

Як і в попередній рік, навчальні плани спрямовані на поглиблене впровадження Європейської кредитно-трансферної накопичувальної системи (ECTS). Особливість нових навчальних планів полягає в тому, що вони в цілому складаються за відсутності стандартів вищої освіти, але зорієнтовані на потреби фахової підготовки в умовах профільності інституту/факультету.

Тому одним із важливих аспектів при розробці освітніх програм та навчальних планів стала їх профільність. Крім того, у них передбачено вільний вибір студентів. За освітнім рівнем «Бакалавр» вибір реалізується починаючи з II курсу 4-го семестру, за освітнім рівнем «Магістр» – з I курсу 2-го семестру серед навчальних дисциплін, які визначені Каталогами вибіркового навчальних дисциплін.

Так, навчальні плани передбачають за освітнім рівнем «Бакалавр»: навчальні дисципліни загальної фахової підготовки – 127 кредитів / 3810 годин; навчальні дисципліни загальної підготовки 24 кредити / 720 годин; навчальні дисципліни спеціальної фахової підготовки (профіль інституту) – 22 кредити / 660 годин; навчальні дисципліни за вибором студента – 25 кредитів / 750 годин; практичну підготовку – 14 кредитів / 420 годин; контрольні заходи – 28 кредитів / 840 годин;

за освітнім рівнем «Магістр»: навчальні дисципліни загальної фахової підготовки – 33 кредити / 990 годин; навчальні дисципліни спеціальної фахової підготовки (профілі освітньої програми) – 27–31,5 кредит / 810–945 годин; навчальні дисципліни за вибором студента – 16–20 кредитів / 480–600 годин; контрольні заходи – 8 кредитів / 240 годин.

У кожному інституті/факультеті в магістратурі сформовані нові профілі освітніх програм (див. табл. 2):

Таблиця 2

Інститут/факультет	Профіль освітньої програми
Інститут прокуратури та кримінальної юстиції	Прокурор у кримінальному провадженні. Адвокат у кримінальному провадженні.
господарсько-правовий факультет	Юридичний консалтинг. Корпоративний юрист.
Слідчо-криміналістичний інститут	Досудове слідство. Юридичний антикорупційний менеджмент. Судова експертиза.
Інститут підготовки кадрів для органів юстиції України	Нотаріат та виконавче провадження. Судове адміністрування та судова діяльність. Публічне адміністрування.
Інститут підготовки юридичних кадрів для Служби безпеки України	Правові засади національної безпеки.
міжнародно-правовий факультет	Міжнародне публічне право. Право Європейського Союзу.

факультет правосуддя	Правосуддя та суміжні інститути.
факультет підготовки кадрів для Державної пенітенціарної служби України	Пенітенціарна служба.
факультет публічного права та адміністрування	Пенсійне забезпечення. Соціальне страхування, обслуговування та підтримка.

Усі навчальні плани, за якими розпочалося навчання вступників 2016 р., більш повно враховують вимоги Закону України «Про вищу освіту» щодо забезпечення вільного вибору студентом дисциплін, зростання ролі практичної підготовки й самостійної роботи студентів.

Профілізація освітніх програм і навчальних планів у цілому дає змогу більш чітко встановити предметну сферу (галузь знань), до якої належить дана освітня програма, її рівень (перший або другий) та особливості даної програми, які відрізняють її від інших подібних програм. Саме профілі освітніх програм визначають кваліфікацію випускника, індивідуалізують кожен освітню програму. Важливим для підготовки фахівців є те, що профілі підготовки визначають не лише специфіку тієї чи іншої освітньої програми та відрізняють її від інших подібних програм, а й набір спеціалізованих компетенцій та перелік профільних навчальних дисциплін, що складають обов'язкову частину профілю підготовки.

Структурні зміни в навчальних планах, перехід до розробки освітніх програм на компетентнісній основі дозволили в цілому позбутися невиправданого подрібнення навчальних дисциплін і забезпечити академічну складову мобільності студентів.

У зв'язку з опрацюванням нових навчальних планів також уточнені робочі навчальні плани попередніх років у рамках циклу професійно-практичних навчальних дисциплін за профілем інституту/факультету. До переліку дисциплін додані такі, які ще більше поглиблюють первинну спеціалізацію. Так, це: в Інституті прокуратури та кримінальної юстиції – «Досудове розслідування злочинів», «Проблеми кваліфікації корупційних та пов'язаних з корупцією злочинів»; на господарсько-правому факультеті – «Право СОТ»; в Слідчо-криміналістичному інституті – «Судова експертиза», «Правові засади запобігання корупції», «Досудове розслідування злочинів»; Інституті підготовки кадрів для органів юстиції – «Правові засади запобігання корупції», «Конституційна юрисдикція»; на міжнародно-правовому факультеті – «Правничі

системи сучасності», «Практикум з іноземної мови»; факультеті підготовки кадрів для Державної пенітенціарної служби України – «Теорія та практика призначення покарань за кримінальним правом України»; факультеті публічного права та адміністрування – «Право соціального забезпечення».

Слід додати, що в минулому році розроблені та затверджені рішенням вченої ради Університету (протокол № 4 від 25.11.2016 р.) каталоги вибіркових навчальних дисциплін для рівнів «Бакалавр» та «Магістр», що є важливим для реалізації навчальних планів, а також «Положення про вибіркові навчальні дисципліни», що впорядковує і забезпечує реалізацію індивідуальної траєкторії навчання.

Підвищення якості методичного забезпечення освітнього процесу. В умовах впровадження ECTS та імплементації Закону України «Про вищу освіту» ключове значення має система методичного забезпечення освітнього процесу, яка повинна орієнтуватися на накопичення нових освітніх ресурсів, зорієнтованих на реалізацію освітніх програм, навчальних планів, робочих навчальних планів нового покоління, академічних свобод учасників освітнього процесу, дотримання високих етичних стандартів освітньої діяльності. Минулий рік, як вже вказувалося, був перехідним. Це стосується і політики щодо модернізації як навчально-методичної роботи в цілому, так і системи навчально-методичного забезпечення освітнього процесу.

Особливість проблематики сучасного освітнього процесу полягає в його багатоаспектності, специфіці завдань, що вирішуються, формуванні особистісних професійних якостей, нового освітнього середовища, що потребує особливого підходу до методичного забезпечення процесу навчання. Тому в минулому році були нові підходи до якості методичного забезпечення освітнього процесу. Вони орієнтуються на створення організаційно-педагогічних умов, які зводяться до серйозної перебудови не тільки освітніх програм, а й методів і форм навчання і, відповідно, підвищення вимог до кваліфікації і вмотивованості науково-педагогічних працівників, управління всіх рівнів. При цьому важливою стає орієнтація на ідеї упереджувальної освіти, зміни у свідомості й діяльності педагогів у побудові структурно-змістовних характеристик та організації методичного забезпечення.

У 2016 р. на засіданнях науково-методичної ради

розглядалися такі питання: «Про компетентнісний підхід при викладанні навчальних дисциплін: іноземна мова, іноземна мова спеціальності та теорія та практика перекладу для студентів напряму підготовки 6.030202 «Міжнародне право», «Практики академічної мобільності студентів у Європейському освітньому просторі»; «Про організаційну роботу щодо оцінювання знань студентів з навчальних дисциплін на кафедрі міжнародного права»; «Забезпечення прав студентів на вільний вибір навчальних дисциплін в умовах профільної освітньої програми факультету підготовки кадрів для Пенсійного фонду України»; «Про розширення профілю навчальних планів за напрямом підготовки 6.030202 «Міжнародне право»; «Про методичне забезпечення підготовки магістерських робіт студентами факультету правосуддя»; «Основні проблеми імплементації Закону України «Про вищу освіту» (за матеріалами МОН)»; «Про формування навчальних планів 2016/2017 н.р.»; «Про каталоги вибіркового навчальних дисциплін»; «Про підготовку навчально-методичного забезпечення освітнього процесу нового покоління», «Реалізація освітньої програми магістрів у Полтавському юридичному інституті»; «Про нові практики формування освітньої програми та навчального плану другого (магістерського) рівня спеціальності 082 «Міжнародне право»; «Про участь Полтавського юридичного інституту у експерименті: «Вступні випробування для здобуття ступеня «Магістр» за спеціальністю «Право» з використанням технологій ЗНО»; «Про створення інноваційного банку «Освіта, що заснована на ресурсах»; «Про створення та оновлення навчально-методичних комплексів щодо профілів освітніх програм та навчальних панів на кафедрі кримінології та кримінально-виконавчого права»; «Про розробку засобів тестування та системи стандартизованого тестового контролю академічної успішності кафедрами земельного та аграрного права та конституційного права»; «Про результати впровадження профільних освітніх програм другого (магістерського) рівня в Інституті прокуратури та кримінальної юстиції».

Нагальним є суттєве оновлення програм навчальних дисциплін. Це буде головним завданням поточного року, оскільки з цим пов'язана розробка всієї системи методичного забезпечення кафедр та факультетів.

Оновлення програм навчальних дисциплін потребує дещо інших підходів до структури та змісту, оскільки воно має здійснюватися з огляду на принципи компетентнісного підходу з орієнтацією на різні структурні складові компетенцій та результати навчання, які генералізуються у предметні компетенції не лише в межах правничої спеціальності в цілому, а й щодо рівнів і ступенів освіти, профілів освітніх програм і навчальних планів, додаткових компетенцій, що пов'язані з індивідуальною траєкторією освітньої діяльності студентів.

Отже, на відміну від попередніх підходів, основними питаннями при підготовці навчальних програм нового покоління стануть: 1) аналіз і визначення переліку основних загальних компетентностей, які характеризують універсальні навички, вміння, здатності та цінності; 2) розроблення переліків основних компетентностей у рамках предметних сфер освіти; 3) орієнтація на результати навчання як сукупність компетентностей, набутих студентом у процесі навчання, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

На стадії розробки чи оновлення знаходяться понад 100 навчальних програм за різними навчальними планами та рівнями вищої освіти. Крім того, потребують розробки і програми навчальних дисциплін, що рекомендовані кафедрами до каталогів навчальних дисциплін за вибором студентів. Усі дисципліни включені до плану роботи та видання навчальної літератури на цей рік.

Особливістю системи методичного забезпечення освітнього процесу з поточного навчального року буде те, що воно стає більшою мірою деформалізованим, бо у зв'язку з розширенням академічних прав студентів та викладачів у останніх з'являється можливість використовувати власні методики і методичні матеріали при викладанні навчальних курсів, особливо при викладанні навчальних дисциплін за вибором студентів. Безумовно, це має стати тенденцією.

Для якісного забезпечення освітнього процесу ми маємо намір у подальшому структурно та функціонально розвивати такий навчальний модуль, як стандартизований електронний навчально-методичний комплекс (СЕНМК), який перебуває в стані суттєвого змістовного оновлення. СЕНМК містить повнотекстові версії підручників, навчально-методичних

посібників, матеріалів судової практики, хрестоматійних матеріалів тощо, адаптованих до вивчення нормативних та вибіркових навчальних дисциплін, сертифікатних освітніх програм, які викладаються студентам усіх форм навчання. Всі бажаючі мають вільний доступ до стандартизованих електронних навчально-методичних матеріалів, розміщених у СЕНМК.

На даний час створена база даних – навчальний електронний інформаційний комплекс (НЕІК). Минулого року всі електронні навчальні комплекси були оновлені, доопрацьоване програмне забезпечення та створений самостійний «навчальний майданчик» для більш масштабного впровадження методик дистанційного навчання та інтерактивних, більш ефективних форм організації освіти.

Хотілося б наголосити на тому, що методична робота та якісне методичне забезпечення освітнього процесу є найважливішим ресурсом будь-якого вишу і впливає на якість освіти як важливий фактор. В освітньому середовищі це набуває суттєвого значення, особливо в умовах визначення конкурентоспроможності Університету. Головна мета сучасної освіти – орієнтація на результати навчання, зміна знанневого підходу в навчанні на компетентнісний, прозорість освітньої діяльності та діяльності ВНЗ у цілому.

Чинний Закон України «Про вищу освіту», як відомо, заклав багато новел у цьому відношенні, але і зараз МОН України готуються зміни до Закону. Так, планується впровадження акредитації освітніх програм, тобто акцентується на важливості розвитку освітньої політики та конкурентоспроможності університетів, розробки власних програм, які не обов'язково підлягають державній акредитації, з видачею диплома університетом власного зразка, можливість акредитації освітніх програм університетів на міжнародному рівні тощо.

Очікується прийняття законодавчих пропозицій, які зводяться до того, щоб атестація результатів навчання, так звані державні іспити, проводилися поза межами університетів за технологіями, аналогічними технологіям ЗНО.

Передбачається також, що студент частину свого індивідуального плану, яка поглинається його академічними правами на вільний вибір навчальних дисциплін, як і академічна мобільність, може реалізовувати не лише в своєму, а й в іншому

університеті на власний вибір тощо.

Особлива увага в останніх законодавчих пропозиціях МОН України приділяється академічній доброчесності й боротьбі з плагіатом. І це означає, що вища освіта входить у новий етап свого розвитку. Отже, наші напрацювання, у тому числі у сфері методичної роботи, мають бути передумовою упереджувального розвитку освіти, основними векторами якої стає прагнення підвищення якості освіти, фундаментальність та інтеграція, посилення професійного спрямування, збільшення варіативності освітніх стратегій, розвиток академічної автономії й технологізації освітнього процесу.

Післядипломна освіта. Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників

У 2016 р. Університет реалізував програми післядипломної освіти, додаткових освітніх послуг та забезпечив підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Так, 26 осіб пройшли навчання та отримали свідоцтва арбітражних керуючих про підвищення кваліфікації за програмою «Підвищення кваліфікації арбітражних керуючих з питань банкрутства та відновлення платоспроможності боржника».

За «Програмою розвитку місцевого самоврядування в м. Харків» навчання пройшли 120 осіб (працівники виконавчих органів та депутати міської ради).

На підставі укладеного договору між Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого та Акціонерною компанією «Харківобленерго» на базі Інституту післядипломної освіти протягом листопада-грудня 2016 р. 75 працівників компанії пройшли навчання та підвищили кваліфікацію за програмою «Правова служба в галузі електроенергетики».

В Університеті пройшли стажування 12 викладачів з інших ВНЗ.

В Інституті організовано навчання за сертифікатними програмами для студентів: «Податковий юрист»; «Медіа-право»; «ІТ-право»; «Юридичний бізнес»; «Бізнес-менеджмент» та «Митне право», по закінченні якого тільки за минулий рік 246

осіб отримали сертифікати. У жовтні 2016 р. на базі Інституту розпочали свою діяльність такі магістерські сертифікатні освітні професійні програми: «Адвокатські студії»; «Актуальні проблеми застосування договору у сфері приватного і публічного права»; «Виборче право та виборчі технології»; «Медичне право»; «Юрист-правозахисник».

Певна увага приділяється поглибленому вивченню іноземної мови. Кафедрами Університету розроблено 12 освітніх програм, за якими навчалися 113 осіб.

У березні 2016 р. започаткована освітня програма з підготовки до складання іспиту з іноземної мови для вступу на навчання за другим (магістерським) рівнем та з поглибленою підготовкою за рівнем В-2 для вступу на навчання за третім (докторським) рівнем.

У 2016 р. 28 учнів середніх шкіл пройшли навчання на курсах підготовки громадян України до вступу у ВНЗ та отримали сертифікати. Зараз на підготовчих курсах навчається 11 учнів загальноосвітніх шкіл.

У 2016 р. науково-педагогічні працівники Університету в Інституті післядипломної освіти мали змогу підвищити кваліфікацію в «Школі професійної майстерності» за такими навчальними програмами: «Проблеми теорії та педагогіки вищої школи» – для науково-педагогічних працівників Університету, педагогічний стаж яких складає менше 10 років, та «Актуальні проблеми вищої юридичної освіти» – для викладачів, педагогічний стаж яких становить понад 10 років. За результатами роботи видано збірник тез доповідей та повідомлень «Інформаційні та інноваційні технології в забезпеченні й організації освітнього процесу». Навчання пройшли 96 науково-педагогічних працівників Університету. З жовтня поточного року до підвищення кваліфікації в «Школі професійної майстерності» залучено 93 викладачі Університету.

Відповідно до Плану підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та навчально-допоміжного персоналу на 2016 р. було проведено 6 міжкафедральних семінарів, а також 3 короткострокові семінари.

Юридична клініка

Юридична клініка Університету протягом 2016 р. продовжувала виконувати покладені на неї завдання. До роботи Юридичної клініки за звітний період долучилося 60 студентів різних курсів і факультетів. Ефективність діяльності Юридичної клініки постійно зростає: за рік було надано 720 консультацій, включаючи правові роз'яснення, що надавалися за наступними галузями права: цивільне – 198; сімейне – 101; житлове – 65; трудове – 68; право соціального забезпечення – 107; земельне – 49; адміністративне – 95; конституційне – 12; податкове – 25 (рис. 1).

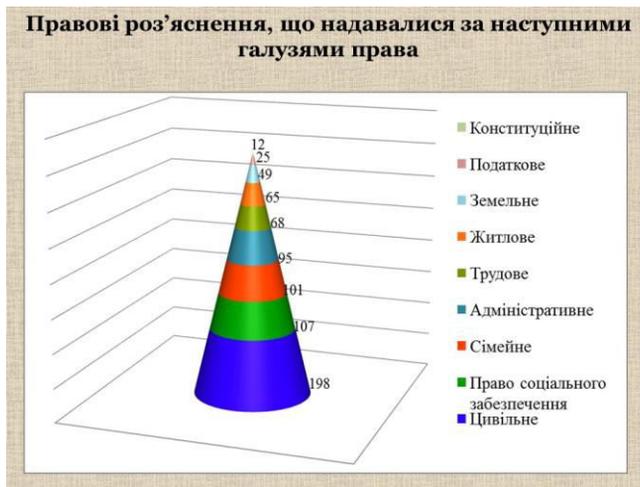

Рис. 1

За безоплатною правовою допомогою до Юридичної клініки зверталися особи різних соціальних груп: пенсіонери – 383; малозабезпечені – 120; безробітні – 67; інваліди – 70; учасники антитерористичної операції та члени їх сімей – 54; внутрішньо переміщені особи – 26 (рис. 2). До того ж всі бажаючі мають змогу надіслати повідомлення на електронну пошту або звернутися до Юридичної клініки за консультацією через веб-сайт (рис. 3).

Рис. 2

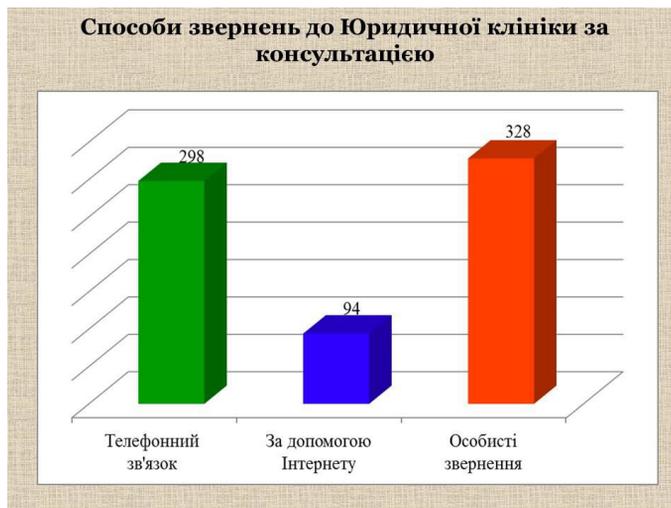

Рис. 3

Цього року Юридична клініка не тільки брала участь у багатьох правових і соціальних заходах, а й проводила їх на власній базі.

Уже не перший рік ми надаємо допомогу громадянам, які захищають свою Батьківщину у зоні антитерористичної операції (АТО), та членам їх сімей, а також внутрішньо переміщеним особам. Зокрема, цього року ми разом із іншими зустрічалися з

родинами загиблих у зоні АТО військовослужбовців у межах заходу «Родинне коло Харківщини».

Юридична клініка активно співпрацює з Єдиною соціальною мережею м. Харків, Харківським університетським консорціумом, а також із Харківським окружним адміністративним судом, на базі якого наші студенти-консультанти надають юридичну допомогу. Крім того, вони у рамках Всеукраїнського тижня права та Дня прав людини проводили правопросвітні заходи на різні теми у навчально-виховних, вищих навчальних закладах, а також у бібліотеках міста.

Із метою підвищення практичних знань студентів регулярно організуються зустрічі, лекції, майстер-класи з юристами-практиками, які є представниками органів публічної влади, юридичних фірм, адвокатських об'єднань тощо. Відвідати такі заходи мають змогу всі бажаючі.

У цьому році Юридична клініка продовжила плідно і тісно співпрацювати з Асоціацією юридичних клінік України в напрямі розбудови якісної клінічної практичної освіти. Студенти Юридичної клініки взяли участь у низці заходів, організованих Асоціацією юридичних клінік України, Українською Фундацією Правової Допомоги та ОБСЄ.

Команда Юридичної клініки у складі Ольги Іщенко та Назарія Жданюка, тренера Яни Токарь та національного представника Віктора Янишена вперше за свою десятирічну історію перемогла в Національній олімпіаді юридичних клінік. Здобувши перемогу на Національній олімпіаді, вона виборола право представляти Україну на міжнародному етапі змагань. Міжнародні змагання з консультування клієнтів імені Льюїса М. Брауна та Фореста С. Мостена – це щорічні змагання для переможців національних раундів змагань по всьому світі. Це традиційний захід, що демонструє майстерність та якість мереж юридичних клінік із різних країн світу. Цього року змагання проходили 27–30 квітня у м. Віндзор (Онтаріо, Канада) за тематикою сімейного права, де ми достойно представили нашу країну.

Юридичною клінікою проведено круглий стіл «Особливості розвитку співпраці юридичних клінік Харкова», на якому були представлені досягнення, можливі шляхи співпраці та

обговорені можливі напрями розвитку юридичного клінічного руху. У дискусії брали участь представники юридичних клінік Харкова, а саме Юридична клініка Харківського національного університету внутрішніх справ та Юридична клініка Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Крім того, започаткована співпраця з дебатним клубом Університету, сумісно з яким проведено судові дебати із цивільного права та процесу.

На базі Юридичної клініки проведено дві зустрічі членів правління Асоціації юридичних клінік України за підтримки Координатора проектів ОБСЄ в Україні. Відбулися робочі зустрічі з питань розробки посібника зі спецкурсу «Основи юридичної клінічної практики в Україні», який буде вміщувати найкращий досвід провідних юридичних клінік України за 20 років існування.

Із цього року для студентів запроваджено новий проект у формі серії майстер-класів на тему «Медіація. Альтернативний варіант вирішення спорів» разом із професійним адвокатом та медіатором-практиком.

Юридичною клінікою проведено круглий стіл за участі канадських лідерів юридичного клінічного руху з округу Онтаріо, під час якого студенти мали змогу одержати корисну інформацію про канадський досвід клінічної діяльності та про співробітництво України і Канади в юридичній сфері.

Члени Юридичної клініки увійшли до робочої групи Міністерства освіти і науки України з удосконалення Типового положення про юридичну клініку вищого навчального закладу.

Керівнику Юридичної клініки Віктору Янишену було видано сертифікат учасника III Щорічної науково-освітньої виставки Публічне управління XXI ст., присвяченої Всесвітньому дню науки, яку члени клініки відвідують кожен рік.

Представники Юридичної клініки Університету також відвідали круглий стіл «Юридичні клініки: 20 років практичного навчання, правозахисту і правової освіти в Україні».

Головна мета створення такого підрозділу, як Юридична клініка, досягнута: щорічно наші студенти під час консультування мають змогу застосовувати свої знання на практиці. Зростають показники не тільки наданих ними консультацій, роз'яснень, складених процесуальних документів, а й правопросвітніх заходів, проведених як самими клініцистами, так і для них

юристами-професіоналами, у тому числі тренінгів, майстер-класів, зустрічей, круглих столів. Керівництво Юридичної клініки активно співпрацює з Асоціацією юридичних клінік України з метою подальшого сприяння розвитку клінічної освіти для того, щоб студенти могли отримати цінні знання та практичні навички.

Наукова бібліотека

Діяльність наукової бібліотеки Університету спрямована на впровадження нових способів і засобів підвищення якості та ефективності інформаційного забезпечення потреб науково-педагогічного складу, навчання студентів.

Задля досягнення цього бібліотека комплектує та формує галузевий фонд, створює нові і використовує наявні електронні ресурси із метою підвищення рівня викладання, проведення наукових досліджень в Університеті і оптимізації вивчення навчальних дисциплін, сертифікатних освітніх програм.

У звітному році бібліотека використовувала всі можливі шляхи оновлення фондів: здійснювала поточне комплектування відповідно до замовлень кафедр, проводила акції дарування, працювала з іншими бібліотеками щодо покращення книгообміну та ін. Цьогоріч бібліотечні фонди поповнилися приблизно 11 тис. прим., з яких 42 % – монографії і збірники наукових праць, подаровані викладачами та науковцями Університету. Важливою складовою фондів стали колекції, сформовані завдяки даруванню вченими нашого вишу особистих бібліотек. Нині нараховується близько 13 тис. од. зберігання. Зокрема, особиста бібліотека В. В. Сташиса у загальному фонді нараховує 6230 од. (художня та правова література), родина І. Є. Марочкіна подарувала майже 600 прим. Колекційні фонди з актуальних проблем правознавства доступні всім для ознайомлення та вивчення у читальному залі правової інформації нового навчально-бібліотечного комплексу. Зараз бібліотечний фонд нараховує біля 1,5 млн томів.

Із метою виконання ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187) у частині технологічних вимог щодо інформаційної забезпеченості бібліотеки підручниками, навчальними посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою фонд сформовано у відношенні 1 до 5, що відповідає

вимогам.

Для своєчасного надання інформації про новоотримані книги, забезпечення студентів підручниками та створені ресурси постійно оновлюється електронний каталог бібліотеки, стандартизований електронний навчально-методичний комплекс (СЕНМК) та бібліотечний інформаційний веб-портал.

На виконання завдань Університету із введення дистанційних елементів освітньої діяльності співробітники бібліотеки працюють над створенням електронних інформаційних ресурсів, що відповідають сучасним потребам освітньо-наукового процесу в нашому виші і є частиною е-бібліотеки. Для доступності цих ресурсів здійснюється їх технологічна підтримка. Крім того, силами бібліотечного персоналу забезпечується науково-бібліографічний супровід бібліотечного веб-порталу, електронного каталогу, електронних бібліографічних ресурсів, стандартизованого електронного навчально-методичного комплексу (СЕНМК), університетського репозитарію, організація тематичних віртуальних виставок, оглядів літератури, у т. ч. on-line, складання рекомендаційних списків літератури до навчальних і наукових тем та їх розміщення на інтернет-сайті.

Так, найзатребуванішим електронним ресурсом для освітньої діяльності студентів став «Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс» (СЕНМК), який дає повну інформацію про забезпечення навчальних дисциплін програмами, посібниками, іншими методичними матеріалами в електронному форматі. Цей інфоресурс постійно оновлюється у зв'язку зі змінами в навчальних програмах. Перевагою його є те, що він доступний цілодобово.

Електронний каталог бібліотеки як основний інформаційно-пошуковий засіб отримання інформації оновлюється щодня бібліографічними записами за окремими галузями знань. Протягом року зафіксовано більше 635 тис. звернень користувачів до електронного каталогу, замовлено майже 2,38 тис. різних наукових видань дистанційно для подальшого їх отримання і опрацювання в читальних залах бібліотеки.

Останнім часом потужним інформаційним порталом отримання профільних знань став бібліотечний веб-сайт, на якому відображається діяльність бібліотеки щодо проведення науково-

освітніх, культурно-просвітницьких заходів, круглих столів, зустрічей, розміщуються нові ресурси, що відповідають інфопотребам студентів і науковців вишу.

Про збільшення кількості відвідувань сайта бібліотеки свідчать наступні дані. Протягом року, за даними GoogleAnalytics, до нього звернулося майже 97 тис. користувачів із 84 країн світу, переглянуто 755 300 сторінок. Інформаційно-архітектурна побудова сайта відповідає загальноприйнятим стандартам формування його структури та пошукових можливостей. За результатами Всеукраїнського конкурсу бібліотечних інтернет-сайтів, що проводить Українська бібліотечна асоціація, сайт бібліотеки нашого Університету став переможцем у номінації «Кращий сайт бібліотеки вищого навчального закладу».

Вже не перший рік бібліотека Університету є організатором різних виставок, презентацій, інших іміджевих заходів. Наприклад, на Третій щорічній науково-освітній виставці «Публічне управління XXI», яка відбулася у Харківському регіональному інституті Національної академії державного управління при Президентові України, наукова бібліотека експонувала: виставковий комплекс «Теоретичні доробки питань публічного адміністрування в дослідженнях Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого», на якому була представлена книжкова виставка; досвід діяльності Юридичної клініки Університету з питань надання безоплатної правової допомоги. Також презентовано новий інформаційний продукт, розроблений бібліотекою, – консолідована е-платформа «Правова освіта. Правова культура», що отримав диплом виставки за кращу роботу з формування тематичної бази даних бібліографічних записів із фондів бібліотек вузів–учасників Харківського університетського консорціуму (фото 6).

Фото 6

Подальшого розвитку набуває університетський репозитарій, який став справжнім структурованим електронним сховищем галузевої наукової інформації. Сьогодні він містить великий масив наукових текстів правової тематики, існує як повноцінне електронне видання, в якому оприлюднені результати науково-дослідницької роботи учених Університету (його обсяг – майже 11 тис. електронних документів, об’єм – 14,3 Гб). Нарощування електронного архіву, технологічна модернізація його функціональних можливостей дозволить досягти більш високих результатів з академічної веб-присутності нашого вишу в глобальних наукових комунікаціях, сприятиме інтеграції правової науки та наукових здобутків учених Університету в інформаційний інтернет-простір, забезпечить максимальну відкритість та цитованість наукових робіт із правознавства (рис. 4).

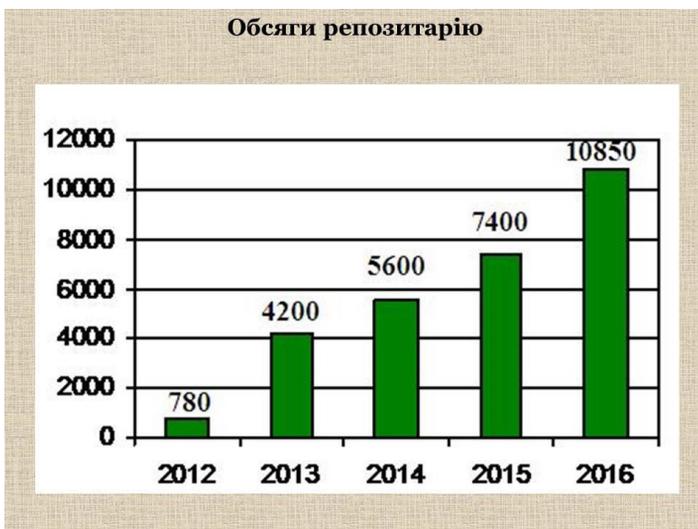

Рис. 4

Нині репозитарій використовується як джерело наповнення і формування профілів учених нашого Університету в Google Academia і має особливе значення для поширення наукових робіт викладачів кафедр у науковому інтернет-представництві та збільшення вірогідності цитованості.

Нещодавно створений у структурі бібліотеки сектор наукометричного аналізу збирає та обробляє інформацію про кількісні показники праць учених, цитованість у Google Scholar та подає відомості завідувачам кафедр з метою подальшого корегування статистичних даних. Бібліотека координує свою діяльність із кафедрами, консультує викладачів у разі виникнення питань щодо публікації у журналах, які входять до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. Завдяки консолідованій праці підвищуються кількісні показники цитованості та Індекса Гірша (h) (рис. 5).

Крім того, на Google Scholar розміщено профіль нашої установи «Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого», де відображено 3000 найцитованіших документів та 17 887 цитувань. Індекс Гірша (h) складає 53.

Кількісні показники публікаційної продуктивності вчених

Найактивніші вчені Університету за Google Scholar	
	Індекс Гірша
Тацій Василь Якович	18
Панов Микола Іванович	17
Шепітько Валерій Юрійович	16
Кучерявенко Микола Петрович	13
Битяк Юрій Прокопович	12
Размстаєв Сергій Володимирович	12
Гетьман Анатолій Павлович	12
Яковюк Іван Васильович	12
Дзьобань Олександр Петрович	11
Комаров Вячеслав Васильович	11
Шевченко Людмила Степанівна	11

Рис. 5

Відповідно до «Положення про наукову бібліотеку» для узгодження її діяльності з науково-освітньою, культурно-просвітницькою та виховною роботою Університету створена Бібліотечна рада, яка є дорадчим органом управління. Рада контактує з керівництвом Університету, профкомом, професорсько-викладацьким складом, аспірантами, студентами та співробітниками бібліотеки. Вже проведено перше засідання, прийнято «Положення», розроблено та оприлюднено проект Концепції розвитку бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого на період 2016– 2020 рр. Основна ідея документа – консолідуватися навколо суспільних перетворень, оновлення, якісних змін і модернізації бібліотеки відповідно до науково-освітніх потреб Університету, тенденцій, кращих світових практик і технологій, сприяти підвищенню її позитивного іміджу у вузі та Україні. Вже зараз бібліотека разом із деканатами нашого вишу виконала величезний обсяг роботи щодо передислокації і розміщення фондів у новій будівлі навчально-бібліотечного комплексу.

Успішне виконання Концепції дозволить науковій бібліотеці до 2020 р. стати: універсальним інфоцентром, провідником передових бібліотечно-інформаційних технологій, носієм високої технологічної культури обслуговування, інтелектуальним центром, де народжуються знання та ідеї,

креативним культурно-просвітницьким середовищем, у якому користувачам пропонуються ресурси та послуги не лише для навчання, викладання та дослідження, а й для спілкування і розвитку творчої особистості.

Видання навчальної літератури

Одним із головних завдань ректорату, професорсько-викладацького складу Університету є і залишається забезпечення студентів і аспірантів (вчасно і в достатньому обсязі) підручниками, посібниками та методичною літературою. Важливу роль у цьому відіграє і редакційно-видавничий відділ.

У 2016 р. підготовлено і вийшло друком 37 найменувань, із яких 4 підручники, 8 посібників, 25 навчально-методичних посібників, обсягом 692 друк. арк.

1. Фінансове право : підручник / за ред. М. П. Кучерявенка. – Харків: Право, 2016. – 440 с. (27,5 друк. арк.)

2. Буткевич О. В. Історія міжнародного права : підручник / О. В. Буткевич. – Київ : Ліра-К, 2016. – 412 с. (25,75 друк. арк.)

3. Інформаційне право : підручник / В. Я. Настюк [та ін.]. – Харьков : [б. в.], 2016. – 278 с. (17,3 друк. арк.)

4. Криміналістика : підручник / за ред. В. Ю. Шепітька. – Київ : Ін Юре, 2016. – 649 с. (40,5 друк. арк.)

5. Адміністративне право : посібник для підгот. до іспиту / за заг. ред. В. М. Гарашука. – Харків : Право, 2016. – 144 с. (9 друк. арк.)

6. Данильян О. Г. Філософія : посібник для підгот. до іспиту / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків : Право, 2016. – 134 с. (8,4 друк. арк.)

7. Закоморна К. О. Державне (конституційне) право зарубіжних країн (навчальні матеріали та схеми) : посібник для підгот. до іспитів / К. О. Закоморна. – 2-ге вид., переробл. – Харків : Право, 2016. – 280 с. (17,5 друк. арк.)

8. Прилипко С. М. Трудове право : посібник для підгот. до держ. іспиту / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. – Харків : Право, 2016. – 212 с. (13,25 друк. арк.)

9. Тютюгін В. І. Кримінальне право України. Загальна частина : посібник для підгот. до іспитів / В. І. Тютюгін, О. Д. Комаров,

- М. А. Рубашенко. – Харків : Право, 2016. – 200 с. (12,5 друк. арк.)
10. Тютюгін В. І. Кримінальне право України. Особлива частина : посіб. для підгот. до іспитів / В. І. Тютюгін, О. Д. Комаров, М. А. Рубашенко. – Харків : Право, 2016. – 156 с. (9,75 друк. арк.)
11. Конституційне право України : посіб. для підгот. до іспитів / за заг. ред. Ю. Г. Барабаша. – Харків : Право, 2016. – 346 с. (21,6 друк. арк.)
12. Теорія держави і права : посіб. для підгот. до держ. іспитів / за заг. ред. О. В. Петришина. – Харків : Право, 2016. – 198 с. (12,4 друк. арк.)
13. Наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори : слов.-довід. для працівників правоохоронних органів / уклад. В. Ю. Шепітько [та ін.]. – Харків : Апостіль, 2016. – 402 с. (25 друк. арк.)
14. Шепітько В. Ю. Криміналістика для дітей (середнього та старшого шкільного віку) : довідник / В. Ю. Шепітько. – Харків : Апостіль, 2016. – 108 с. (6,75 друк. арк.)
15. Автухов К. А. Кримінально-виконавче право : навч. посібник (відповіді на екзаменац. питання та питання до практич. занять) / К. А. Автухов ; за заг. ред. А. Х. Степанюка. – Харків : Право, 2016. – 158 с. (9,8 друк. арк.)
16. Кваліфікація злочинів : навч. посібник / за заг. ред. М. І. Панова ; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків: Право, 2016. – 356 с. (22,25 друк. арк.)
17. Куртов А. І. Управління повсякденною діяльністю підрозділів: облік особового складу : навч.-метод. посібник / А. І. Куртов, А. І. Потіхенський, О. С. Полякова; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : ХУПС, 2016. – 88 с. (5,5 друк. арк.)
18. Лапкін А. В. Судове право України : навч. посібник у схемах / А. В. Лапкін. – Харків: Право, 2016. – 148 с. (9,25 друк. арк.)
19. Основи судової експертизи : навч. посібник для фахівців, які мають намір отримати або підтвердити кваліф. судового експерта / М-во юстиції України, ХНДІ судових експертиз ім. М. С. Бокаріуса, Одес. НДІ судових експертиз, НДЦ судових експертизи з питань інтелект. власності ; упоряд. Л. М. Головченко ; авт.-уклад. А. І. Лозовой [та ін.] ; рец.: А. П. Гетьман,

В. Ю. Шепітько, В. Л. Яроцький. – Харків : Право, 2016. – 928 с. (58 друк. арк.)

20. Панов М. І. Загальні засади кваліфікації злочинів / М. І. Панов ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2016. – 104 с. (6,5 друк. арк.)

21. Порівняльне правознавство : хрестоматія для юрид. вищ. навч. закл. і ф-тів : [навч. посібник] / уклад.: О. В. Петришин, О. В. Зінченко, Д. В. Лук'янов; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2016. – 1024 с. (64 друк. арк.)

22. Порівняльне правознавство у таблицях : навч. посібник для юрид. вищ. навч. закл. і ф-тів / О. В. Петришин [та ін.] ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2016. – 164 с. (10,25 друк. арк.)

23. Правове забезпечення діяльності господарських організацій (довідник юрисконсульта) : навч. посібник / Д. В. Задихайло, А. О. Олефір, В. М. Пашков. – Харків : Юрайт, 2016. – 528 с. (10,3 друк. арк.)

24. Судовий контроль під час досудового розслідування у кримінальному провадженні : навч. посібник для підгот. до заліку / О. В. Капліна [та ін.] . – Харків : Право, 2016. – 96 с. (6 друк. арк.)

25. Адміністративне судочинство : навч. посібник / І. М. Балакарева, О. О. Марченко, Н. Б. Писаренко та ін. – Харків : Право, 2016. – 312 с. (19,5 друк. арк.)

26. Дисциплінарно-деліктне право України : навч. посібник / Д. В. Лученко, Н. П. Матиюхіна, А. С. Федчишин та ін.; за заг. ред. Т. О. Коломоець, В. К. Колпакова. – Київ : Ін Юре, 2016. – 464 с. (25,75 друк. арк.)

27. Економічна теорія : навч. посібник / за заг. ред. Л. С. Шевченко. – Харків : Право, 2016. – 268 с. (16,75 друк. арк.)

28. Задихайло О. А. Адміністративне право України : (Загальна частина) : навч. посібник / О. А. Задихайло. – Харків : Право, 2016. – 298 с. (18,6 друк. арк.)

29. Кримінальний процес : навч. посібник для підгот. до комплекс. держ. іспиту / О. В. Капліна [та ін.]. – Харків : Право, 2016. – 288 с. (18 друк. арк.)

30. Кримінальний процес : навч. посібник для підгот. до іспиту / О. В. Капліна [та ін.]. – Харків : Право, 2016. – 296 с. (18,2 друк. арк.)

31. Лапкін А. В. Судове право України : навч. посібник у схемах / А. В. Лапкін. – Харків : Право, 2016. – 148 с. (9,25 друк. арк.)

32. Мілаш В. С. Господарське право : навч. посібник для підгот. до іспитів / В. С. Мілаш. – Харків : Право, 2016. – 332 с. (20,75 друк. арк.)

33. Організація судових та правоохоронних органів: навч. посібник з підгот. до іспиту / уклад. О. Ю. Дудченко [та ін.] ; відп. ред.: О. О. Овсяннікова, І. В. Юревич. – Харків : Право, 2016. – 198 с. (12,4 друк. арк.)

34. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посібник: [у 2 ч.] / за ред. Л. М. Москвич. – Ч. 1 : Основи судоустрою України / В. В. Городовенко [та ін.] . – Харків : Право, 2016. – 244 с. (15,25 друк. арк.)

35. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посібник: [у 2 ч.] / за ред. Л. М. Москвич. – Ч. 2 : Основи правоохоронної та правозахисної діяльності / В. В. Афанасьєв [та ін.] . – Харків : Право, 2016. – 364 с. (22,75 друк. арк.)

36. Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика : навч. посібник / за ред. М. П. Требіна. – Харків : Право, 2016. – 540 с. (33,75 друк. арк.)

37. Шепітько В. Ю. Вступ до навчального курсу “Криміналістика” : лекція / В. Ю. Шепітько. – Київ : Ін Юре, 2016. – 192 с. (12 друк. арк.)

Співробітники редакційно-видавничого відділу разом із працівниками бібліотеки постійно поповнюють СЕНМК. Так, протягом 2016 р. розміщено 22 електронні видання, серед них навчально-методичні посібники і програми навчальних дисциплін, що викладаються в Університеті.

У цілому у 2016 р. фахівцями відділу відредаговано 29 найменувань навчально-методичної літератури обсягом 138 ум. друк. арк. (методичні поради до індивідуальної роботи, завдання до контрольних робіт та практичних занять, з деяких дисциплін оновлено тематику курсових робіт).

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА

У 2016 р. науково-дослідницька робота (НДР) здійснювалася професорсько-викладацьким складом кафедр відповідно до тематики НДР на 2016– 2020 рр. та плану НДР на 2016 р., який щорічно схвалюється на засіданні вченої ради та затверджується наказом ректора Університету. НДР проходить державну реєстрацію за 17-ма темами, а співробітниками науково-дослідницького сектору ведеться за 3-ма держбюджетними темами.

Тематика наукових досліджень, що виконуються професорсько-викладацьким складом кафедр Університету

1. Актуальні питання державотворення в Україні та зарубіжних країнах на різних етапах їх історії, № 0111u000970 (кафедра історії держави і права України та зарубіжних країн).
2. Теоретичні проблеми розвитку державотворчих процесів та правової системи України, № 0111u000969 (кафедри: теорії держави та права і логіки).
3. Конституційно-правові проблеми забезпечення верховенства права у функціонуванні механізму публічної влади в Україні, № 0111u000966 (кафедри: конституційного права України, державного будівництва, адміністративного права, адміністративного права та адміністративної діяльності).
4. Проблеми правового забезпечення справляння податків та зборів в Україні, № 0111u000965 (кафедра фінансового права).
5. Соціолого-правові та політологічні аспекти дослідження соціальної реальності, № 0111u000964 (кафедра соціології та політології).
6. Філософські та філософсько-правові проблеми духовного життя суспільства та формування правової культури особистості, №0111u000968 (кафедра філософії).

7. Культурологічні, морально-правові та естетико-художні проблеми духовного буття, № 0111и000967 (кафедра культурології).

8. Проблеми ефективності правового регулювання цивільних відносин в Україні, № 0111и000963 (кафедри цивільного права № 1, цивільного права № 2).

9. Правове забезпечення реалізації політики держави на пріоритетних напрямках економічного розвитку та у сфері екологічної безпеки, № 0111и000962 (кафедри господарського права, аграрного та земельного права).

10. Соціально-економічна модернізація України та формування інноваційної моделі розвитку, №0111и000961 (кафедра економічної теорії).

11. Проблеми вдосконалення правового регулювання відносин у сфері праці та соціального захисту, № 0111и000960 (кафедра трудового права).

12. Теоретичні проблеми ефективності кримінального законодавства України та практики його застосування, № 0111и000959 (кафедри кримінального права № 1, кримінального права № 2).

13. Теоретичні і прикладні проблеми запобігання злочинності та реформування Державної кримінально-виконавчої служби в Україні, № 0111и000958 (кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права).

14. Судова влада: проблеми організації та діяльності, № 0111и000957 (кафедри цивільного процесу, кримінального процесу, організації судових та правоохоронних органів, кримінального процесу та ОРД).

15. Проблеми криміналістичного забезпечення діяльності органів кримінальної юстиції, № 0111и000956 (кафедра криміналістики).

16. Теоретичні та практичні проблеми сучасного міжнародного права та іноземного конституційного права, № 0111и000954 (кафедра міжнародного права).

17. Проблеми вдосконалення правового регулювання користування природними ресурсами та комплексами в Україні № 0116и006161(кафедра екологічного права).

Теми наукових досліджень

науково-дослідного сектору Університету

- Науково-теоретичні проблеми формування, розвитку та інституційної побудови правової економіки в Україні.
- Проблеми розроблення та впровадження автоматизованих інформаційних систем для оптимізації кримінального провадження.
- Політико-правова ментальність українського соціуму в контексті європейської інтеграції.

Законодавча робота, співробітництво з органами державної влади та охорони правопорядку

Учені Університету брали активну участь у законотворчій діяльності. У звітний період науковці за дорученням Верховної Ради України та її комітетів працювали в наукових колективах по внесенню змін та доповнень до окремих кодексів (Кримінального процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кримінального кодексу України та ін.) і 38-ми законів («Про Національну гвардію України», «Про Державне бюро розслідувань», «Про Фінансову поліцію», «Про превентивні і компенсаційні засоби у зв'язку з катуванням, нелюдським чи таким, що принижує гідність, поводженням або покаранням щодо засуджених та осіб, узятих під варту, та запровадження інституту пенітенціарних суддів», «Про громадські слухання», «Про місцеві ініціативи», «Про публічний контроль», «Про заборону пропаганди незаконних організацій, створених на території окремих районів Донецької та Луганської областей» та ін.).

Науковці Університету надали зауваження та пропозиції до проектів законів України про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кримінального кодексу України щодо: удосконалення порядку виклику свідків та потерпілих у кримінальному провадженні; уточнення суб'єкта вирішення спору про підслідність у кримінальному провадженні, яке може належати до підслідності Національного антикорупційного бюро України; відповідальності за умисне пошкодження майна; окремих питань удосконалення інституту угод при визнанні винуватості між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим тощо;

необхідності розробки нових законів України «Про оперативно-розшукову діяльність» та «Про правоохоронні органи та правоохоронну діяльність»; доцільності і обґрунтованості прийняття проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення стягнення в дохід держави необґрунтованих активів».

Крім того, свої зауваження та пропозиції вчені надали до проектів законів України, зокрема, Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів та законів України» стосовно:

- проблеми проявів та профілактики сексуальних домагань та доцільності врегулювання відповідності за такі дії кримінальним законом України;

- забезпечення доступу захисника до особи, яка має право на захист;

- правосуддя;

- розширення сфери фінансового контролю та врегулювання окремих питань застосування антикорупційних механізмів;

- удосконалення порядку зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання.

Університет співпрацює з окремими міністерствами й відомствами у сфері нормотворчої діяльності, надаючи допомогу в підготовці проектів нормативних актів, проводячи експертизу підготовлених проектів, наукові консультації з відповідних законопроектів. Науковці підтримують тісний зв'язок з органами місцевої виконавчої влади та органами місцевого самоврядування низки регіонів України, надають консультації та висновки щодо підготовлених ними правових документів.

Так, надано відповіді на запити: Конституційного Суду України – 23, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищого господарського суду України, Вищого адміністративного суду України – 28, органів прокуратури та СБУ – 32.

Учені Університету входять до складу рад при судових і центральних органах охорони правопорядку України, а саме: 11 – члени Науково-консультативної ради Верховного Суду України; 4 – консультанти Науково-консультативної ради при Вищому адміністративному суді України; 10 – наукові консультанти Науково-консультативної ради Вищого спеціалізованого суду

України з розгляду цивільних і кримінальних справ; 3 – консультанти Науково-консультативної ради Вищого господарського суду України; 2 – науково-методичної ради при Генеральній прокуратурі України; 1 – консультативно-експертної ради при МВС України; 1 – науково-консультативної ради Міністерства юстиції; 1 – Національного антикорупційного комітету; 1 – науково-експертної ради СБУ; 1 – науково-методичної комісії з права МОН; 1 – член Національної ради із сталого розвитку України Кабінету Міністрів України.

Професорсько-викладацький склад Університету підтримує постійні зв'язки з підприємствами, організаціями й установами шляхом надання наукових консультацій з роз'яснення чинного законодавства. Всього було надано 152 відповідні консультації.

Видавнича, інформаційна та редакційна діяльність

У звітному році науково-педагогічними працівниками Університету видано 2634 найменування наукової, навчальної, науково-практичної і науково-популярної літератури загальним обсягом 2717 друк. арк. (рис. 6), із них – 62 монографії загальним обсягом 648 друк. арк. (рис. 7).

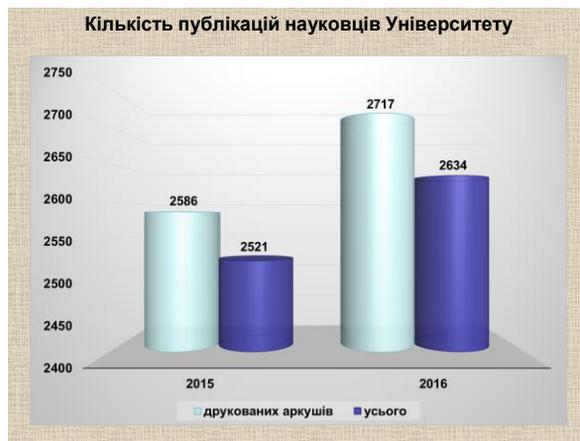

Рис. 6

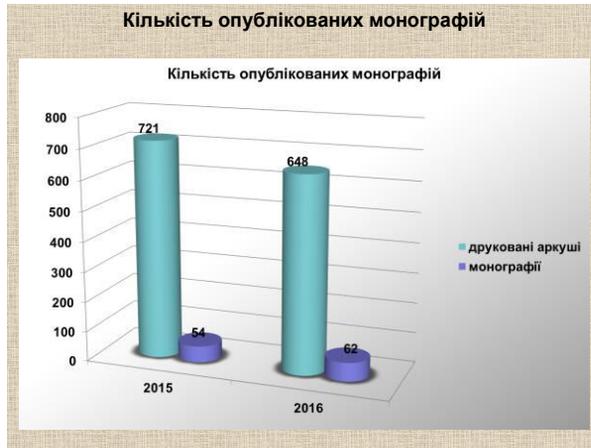

Рис. 7

Рис. 8

Крім того, опубліковано 1315 наукових статей загальним обсягом 674 друк. арк. (рис. 8), з них 78 (58 друк. арк.) – за кордоном та 836 – у виданнях, що входять до наукометричних баз даних (рис. 9).

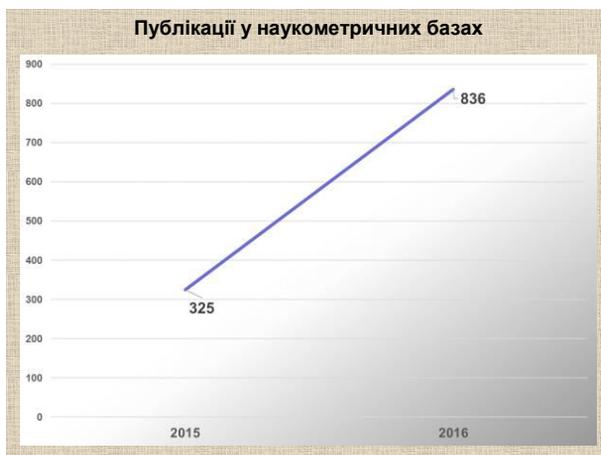

Рис. 9

Вже наголошувалось про вихід друком I тому «Історія держави і права України» (голова редакційної колегії проф. В.Д. Гончаренко) 20-томного видання «Велика українська юридична енциклопедія», який містить матеріали, що стосуються найбільш важливих подій, досвіду та традицій багатівікового українського державотворення. Продовження цих традицій неможливе без глибокого, об'єктивного і достовірного висвітлення та усвідомлення історії держави і права України, вивчення і запозичення його досягнень в умовах сьогодення, з'ясування причин невдач. На основі останніх здобутків юридичної та історико-правової науки в першому томі подані статті, що стосуються загальних закономірностей виникнення і розвитку типів і форм української державності, її територіального устрою, політичного режиму, організації та діяльності державних інституцій, зокрема, вищих представницьких органів, вищих та місцевих органів влади і управління, органів місцевого самоврядування.

В Університеті виходять 6 власних фахових збірників наукових праць: «Проблеми законності», «Економічна теорія та право», «Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія», «Криміналіст першодрукований», «Вісник Асоціації кримінального права України» та електронне видання «Теорія і практика правознавства». У 2016 р. було видано 18 збірників цих фахових видань, де 499 авторів опублікували 450

статей, що складає 282 друк. арк.

До речі, у листопаді цього року збірник наукових праць «Проблеми законності» відзначав своє 40-річчя. Заснований у 1976 р., він став першим на Лівобережній Україні вузівським юридичним періодичним виданням, в якому висвітлювалися актуальні проблеми теорії та історії держави і права, державного і правового будівництва, питання вдосконалення інститутів конституційного, цивільного, трудового, кримінального та інших галузей права, шляхи покращення правового регулювання процесуально-юридичної діяльності в сучасній Україні тощо. Нині збірник отримав міжнародний статус, виходить у друкованому та електронному форматах, до його редакційної колегії входять відомі вчені з України, Білорусі, Німеччини, Португалії, США, Польщі та Литви, на його сторінках друкуються статті не лише вітчизняних вчених, а й науковців із близького і далекого зарубіжжя (Польща, Індонезія та ін.), що свідчить про входження української юридичної науки у глобальний інформаційний простір та її спроможність відповідати викликам сучасності, сприяє консолідації зусиль й узгодженості дій на внутрішньодержавному, міждержавному та міжнародному рівнях.

Слід зазначити, що просування періодичних фахових видань Університету до міжнародних наукометричних баз було розпочато у 2013 р. У 2016 р. роботу в цьому напрямку було продовжено, її кінцевою метою має стати входження збірника наукових праць «Проблеми законності» до міжнародної наукометричної бази даних Scopus. З цією метою збірник було перереєстровано в Міжнародному центрі періодичних видань (Франція) як електронне видання й отримано ISSN on-line. Змінилося внутрішнє оформлення збірника, тепер усі основні вихідні відомості в ньому та зміст подаються трьома мовами – українською, англійською та російською. Продовжено публікацію статей англійською мовою. У статтях наводяться всі відомості про їх авторів (країна, місто, ORCID, e-mail, DOI та ін.), дається розширена анотація англійською мовою, а також список літератури – Reference – латиницею (англійською мовою) з використанням одного з міжнародних стандартів (ЕйБіНТ, АПА, СіБіІ, Чикаго, Гарвард, МЛЕЙ, НЛМ), що також є однією з умов входження періодичного видання до світових наукометричних баз і запорукою того, що цитовану публікацію буде враховано під час оцінювання наукової

діяльності її авторів.

Із метою підвищення міжнародного статусу збірника та просування його до найбільшої у світі єдиної реферативної бази даних Scopus до редакційної колегії збірників «Проблеми законності» та «Теорія і практика правознавства» залучено за згодою декількох іноземних членів, серед яких Карл-Германн Кастнер (Університет Тюбінгена, Німеччина), Маріо Феррейра Монте (Науково-дослідний Центр з Прав Людини, Державний Університет Мінхо, Португалія), Дієго Родрігес-Пінзон (Академія з Прав Людини та Гуманітарного права, Американський університет, Вашингтонський юридичний коледж, США), Олександр Радченко (Поморська академія, Польща).

Для інформаційної підтримки наукової діяльності, забезпечення індексації фахових збірників Університету в міжнародних наукометричних базах даних та підвищення їх Імпакт-фактора в січні 2016 р. було створено відділ наукової та інформаційно-аналітичної підтримки фахових видань. Працівниками відділу модернізовано сайти збірників наукових праць «Проблеми законності», «Теорія і практика правознавства» та «Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія»; створено відеоінструкції щодо користування сервісами сайту; постійно поповнюється база даних міжнародних рецензентів і потенційних авторів; укладено угоду з Міжнародною Асоціацією Видавничої Цитованості (PILA) для отримання DOI (цифровий ідентифікатор об'єкта), який з випусків 2016 р. присвоюється кожній статті; укладено угоду з Бібліотекою Центральної та Східної Європи SEEOL (Німеччина) й Білоруською цифровою бібліотекою щодо внесення до них фахових збірників Університету; розроблено систему для автоматичного створення списку літератури згідно з ДСТУ 4861:2007 та міжнародним стандартом APA на сайтах фахових збірників; вживаються заходи з популяризації фахових збірників Університету та залучення міжнародних рецензентів, авторів та бібліотек для співпраці, що в майбутньому дозволить подати заявку на входження до міжнародної наукометричної бази даних Scopus.

Збірники «Проблеми законності» та «Теорія і практика правознавства» вже індексуються в таких наукометричних базах даних:

1. **«Український індекс наукового цитування» (Україна)** – це складова програмно-апаратного комплексу для забезпечення моніторингу суб'єктів наукової діяльності України. Призначення системи – забезпечення збору, обробки та надання доступу до даних щодо показників активності індивідуальних та колективних суб'єктів наукової діяльності України.

2. **Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського (Україна)** – найбільша бібліотека України, головний науково-інформаційний центр держави. Входить до десяти найбільших національних бібліотек світу.

3. **Index Copernicus (Польща)** – міжнародна наукометрична база, де індекс наших видань становить 49,89 та 42,69 відповідно, а стандартизована оцінка – 5,49 та 4,70, що є найвищим показником з-поміж зареєстрованих на цій міжнародній наукометричній базі журналів України. Даний сайт містить індексування, ранжування і реферування журналів, а також є платформою для наукового співробітництва та виконання спільних наукових проєктів.

4. **WorldCat (США)** – це глобальний федеративний бібліотечний каталог та найбільша у світі бібліографічна база даних, яка пропонує доступ до ресурсів 72 000 бібліотек–членів ініціативи OCLC із 170 держав світу. База даних містить більше 330 млн записів, які сукупно надають інформацію про 2 млрд фізичних та електронних публікацій (статей, архівних матеріалів, книжок, журналів, карт, музичних творів, відеозаписів та інших ресурсів), опублікованих 485 мовами світу.

5. **Scientific Indexing Services (США)** – SIS забезпечує кількісний та якісний інструмент для ранжирування, оцінки та категоризації журналів для оцінки академічного і передового досвіду. Цей фактор використовується для оцінки престижу журналів.

6. **Directory Indexing of International Research Journals – CiteFactor (США)** – сервіс, який надає доступ журналам, що контролюють якість публікацій з відкритим доступом. Каталог, індексує журнали, прагне бути всеосяжним і охоплювати всі наукові та академічні журнали відкритого доступу, які використовують відповідні системи контролю якості.

7. **Ulrich's Periodicals Directory – ProQuest (США)** – передплатний каталог американського видавництва Bowker, є найбільшою базою даних, яка описує світовий потік серіальних (періодичних і продовжуваних) видань за всіма тематичними напрямками життєдіяльності. Містить описи майже 300 тис. серіальних видань, з яких понад 200 тис. – видання, що виходять на даний час. Довідник Ulrich's уперше був опублікований у 1932 р. Можливий пошук за ключовими словами, ISSN, темою, назвою журналу, ключовими словами в заголовку журналу. Є посилання до інших баз даних, що дозволяють переглянути зміст журналів.

8. **Ebsco Publishing (США)** – агрегатор повнотекстових видань, є одним із найбільших у світі постачальників журналів в електронному і друкованому форматах. Налічує на своїх ресурсах 375 повнотекстових баз даних та більше 350 000 електронних книг. Ebsco дає можливість пошуку повнотекстових, рецензованих спеціалізованих матеріалів соціально-гуманітарної, економічної, медичної, технічної та іншої тематики за 60-ма пошуковими ознаками.

9. **Google Scholar (США)** – це безкоштовна пошукова система, яка індексує повний текст наукових публікацій усіх форматів і дисциплін. Індекс Google Scholar включає до себе більшість рецензованих он-лайн журналів найбільших наукових видавництв Європи та Америки, дозволяє користувачам здійснювати пошук цифрової або фізичної копії статей, он-лайн або в бібліотеках. Результати пошуку генеруються з використанням посилань із повнотекстових журнальних статей, технічних звітів, препринтів, дисертацій, книг та інших документів, у тому числі веб-сторінок, які вважаються «науковими». Завдяки своїй функції «цитуються в», Google Scholar надає доступ до анотацій статей, в яких процитована стаття, котра розглядається.

10. **Scientific Journal Impact Factor (США)** є міжнародно визнаною платформою для просування наукових досягнень, а також підтримки видавців і наукових співтовариств, зацікавлених у державно-дослідницькій діяльності у сфері інновацій і прикладних галузях науки.

11. **ResearchBib (Японія)** – академічна база даних, яка індексує і забезпечує відкритий доступ до рецензованих журналів,

повнотекстових документів та науково-дослідних конференцій. Рісьоч Біб є найбільшою базою даних журналів, які вільно доступні в Інтернеті, містить відомості про понад 430 000 журналів від різних видавців.

12. **Science Impact Factor (Австралія)** – міжнародна наукометрична платформа, яка спеціалізується на просуванні наукових досягнень, а також підтримці національного і міжнародного співробітництва між науковцями, видавцями наукових журналів і науковими організаціями. Сервер SIF передбачає індексацію рецензованих міжнародних журналів і збірників наукових праць. Автор може отримати інформацію про міжнародний Імпакт-фактор журналу (збірника наукових праць) і майбутні наукові заходи. Всі сторінки журналу містять покажчики веб-сторінок видавців, які інтегровані в SIF.

13. **Bielefeld Academic Search Engine (BASE) (Німеччина)** – пошукова служба, яка є одним із потужних постачальників актуальних даних про наукові публікації європейських учених.

14. **Information Matrix for the Analysis of Journals (Іспанія)** – прозорий і постійно актуальний ресурс, інформація на якому завжди обробляється від пропонованих друкованих джерел і може бути перевірена за посиланнями, що надаються. MIAR збирає ключові дані для ідентифікації та оцінки журналів і включає до себе понад 28 000 публікацій.

15. **Polska Bibliografia Naukowa (Польща)** – портал Польського міністерства науки і вищої освіти, який акумулює інформацію, що стосується польських і зарубіжних академічних наукових журналів, а також про публікації польських науковців. База даних нараховує більш ніж 30 000 журналів та понад 650000 наукових праць.

16. **Directory of Research Journals Indexing (Індія)** – це загальнодоступна он-лайн служба, яка індексує наукові журнали відкритого доступу та підтримує власний рейтинг журналів всередині свого продукту, відомий як «DRJI Value». Крім того, продукт працює як шлюз, який постачає метадані проіндексованих статей у соціальні мережі, інші системи індексації та електронні бібліотеки. Індекс DRJI складають приблизно 50 000 статей з 2 300 журналів, опублікованих

видавцями зі 103 держав світу.

17. **International Innovative Journal Impact Factor (США)** – платформа для публікації інноваційних та наукових статей, тобто журнал з відкритим доступом. Статті з прикладних досліджень завжди будуть знаходитися у вільному і легкому доступі в Інтернеті.

18. **CrossRef (Велика Британія)** – міжнародне об'єднання наукових видавництв, яке розвиває загальну інфраструктуру для підтримки більш ефективних наукових комунікацій. Система цитування CrossRef охоплює вже понад 68 мільйонів журнальних статей та інших елементів контенту (книги, дисертації, технічні звіти тощо) від тисяч наукових та професійних видавців по всьому світу.

19. **Open Academic Journals Index (Росія)** – повнотекстова база даних відкритого доступу наукових журналів.

20. **РІНЦ** (Російський індекс наукового цитування) (**Росія**) – наукова електронна бібліотека, найбільший російський інформаційний портал у галузі науки, технології, медицини та освіти, що містить реферати та повні тексти понад 18 млн наукових статей і публікацій.

21. **Ciber Leninka (Росія)** – наукова електронна бібліотека, побудована на парадигмі відкритої науки (Open Science), основними завданнями якої є популяризація науки і наукової діяльності, громадський контроль якості наукових публікацій, розвиток міждисциплінарних досліджень, сучасного інституту наукової рецензії та підвищення цитованості російської науки.

Відправлено запити на індексацію:

1. **Scopus** (Скопус) – бібліографічна і реферативна база даних та інструмент для відстеження цитованості статей, опублікованих у наукових виданнях. Є однією зі складових інтегрованого науково-інформаційного середовища SciVerse. Індукує 18 000 назв наукових видань з технічних, медичних та гуманітарних наук 5000 видавців. База даних індукує наукові журнали, матеріали конференцій та серіальні книжкові видання.

2. **Directory of Open Access Journals** (Діректорі оф Оупен Аксес Джорналз) (**Швеція**) – міжнародний мультидисциплінарний каталог журналів відкритого доступу. Містить понад 10 000 назв

наукових журналів та метадані статей цих журналів. Каталог прагне охопити всі відкриті наукові журнали, що дотримуються загальних принципів якості наукових видань, і тим самим сприяти їх поширенню, використанню та популяризації руху відкритого доступу.

3. **Universal Impact factor (Швеція)** – формальний чисельний показник важливості наукового журналу, щорічно розраховується Інститутом наукової інформації (Institute for Scientific Information, ISI), дозволяє за формальними ознаками порівнювати різні журнали і дослідницькі групи при присудженні грантів, висуванні на наукові премії (включаючи Нобелівську).

4. **General Impact Factor (Індія)** – забезпечує якісне і кількісне ранжування, є показником, що відображає середню кількість цитувань статей, опублікованих у журналі. Цей фактор використовується для визначення престижу журналів. Оцінка здійснюється з урахуванням таких факторів, як експертна оцінка оригінальності, наукової якості, якість технічного редагування та ін.

5. **Global Factor Index Series (США)** – Глобальний індекс ФТСЕ являє собою набір тестів, призначених для подання конкретних характеристик факторів.

6. **E-International Scientific Research Journal Consortium (Філіппіни)** – нова бібліометрична система для оцінки Імпакт-фактора журналу.

Крім того, Університет є співзасновником таких видань: «Право України», «Філософія права і загальна теорія права», «Вісник Національної академії правових наук України», «Юрист України», «Вісник Вищої кваліфікаційної комісії суддів України», «Вісник прокуратури», «Питання боротьби зі злочинністю», «Теорія та практика судової експертизи і криміналістики», «De Lege Ferenda», «Юридическая наука и образование», «Вісник Асоціації випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого».

Науковці нашого вишу плідно співпрацюють з редакційними колегами журналів та наукових збірників, виконуючи роботу як наукових редакторів, так і членів редакційних колегій. Це такі видання, як «Адвокат», «Актуальні питання інноваційного розвитку», «Бюлетень Міністерства юстиції України», «Бюлетень Національної служби

посередництва і примирення», «Вісник Вищого адміністративного суду України», «Вісник Конституційного Суду України», «Вища школа», «Державне будівництво та місцеве самоврядування», «Екологічний вісник», «Екологія», «Економіка», «Експерт-криміналіст», «Інтелектуальний капітал», «Інформація і право», «Мала енциклопедія нотаріуса», «Наука і правоохорона», «Гуманітарний часопис», «Наше право», «Нотаріат для Вас», «Новий колегіум», «Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі», «Приватне право і підприємництво», «Публічне право», «Слідча практика України», «Суспільство. Держава. Право», «Теорія і практика інтелектуальної власності», «Трудове и социальное право», «Україна юридична», «Філософія і сучасність», «Часопис цивільного і кримінального судочинства», «Щорічник українського права», «Фінансове право», «Український часопис міжнародного права», «Юридичний радник», «Судово-медична експертиза», «Право та інновації» та ін.

Наукові здобутки

Науковці Університету за високі професійні досягнення отримали низку державних нагород, стали стипендіатами та лауреатами наукових премій.

Професорів А. М. Статівку, Д. В. Задихайла та К. К. Шердіца нагороджено Почесною грамотою Верховної Ради України.

Отримали відзнаки:

Харківської обласної державної адміністрації: професори В. І. Борисова, В. Д. Гончаренко, доценти Л. К. Байрачна, І. І. Дахова, В. В. Єрмоєнко, В. В. Жернаков, М. О. Зайцева, І. Г. Ігнатченко, М. О. Карпенко, І. М. Компанієць, Д. М. Кравцов, Т. В. Курман,

С. Ю. Лукашевич, Л. І. Летнянчин, Л. В. Лейба, С. Ю. Лукаш, Л. С. Луценко, І. Ю. Мірошніков, К. В. Нестеренко, Ж. О. Павленко, Т. М. Слінько, Є. П. Суєтнов, Д. А. Шигаль, О. О. Ходаковська, Ю. В. Щокін, В. В. Юровська, А. М. Юшко, асистенти О. Є Луценко, К. М. Оробець, Т. О. Слюсаренко, Є. М. Смичок, аспірант А. А. Заїка (фото 7).

Нагородження науковців Університету

Фото 7

Харківської обласної ради: професори В. М. Гарашук, К. В. Гусаров, В. Я. Настюк, А. М. Слюсар, В. Ю. Шепітько, О. Г. Шило, доценти І. В. Борисенко, В. І. Маринів, В. М. Ігнатенко, О. В. Євдокімова, В. Ф. Оболенцев, О. В. Попрошасв, О. В. Харитонова, О. В. Тарасов.

Харківського міського голови: проректор І. К. Прищеп, професори Б. М. Головкін, В. С. Мілаш, А. К. Соколова, доценти Г. В. Анісімова, Г. В. Берченко, Л. Л. Богачова, К. О. Закоморна, Р. П. Бойчук, С. В. Гізімчук, О. М. Давтидюк, О. Ю. Дудченко, Т. В. Єрмолаєва, О. В. Лисодед, О. П. Невельська-Гордєєва, В. В. Речицький, Н. Ю. Сакара, О. В. Сенаторова, О. Е. Сімсон, Я. В. Свічкарьова, О. М. Соловйова, В. М. Трофіменко, І. О. Христич (фото 8).

Нагородження науковців Університету

Фото 8

Лауреатами Премії імені Ярослава Мудрого в різних номінаціях став 21 науковець, а саме: професори Ю. Ю. Калиновський, С. І. Максимов, Є. М. Мануйлов, І. В. Назаров; доценти

С. Б. Жданенко, Е. А. Кальницький, І. І. Коваленко, Ю. В. Мелякова, В. А. Трофименко, В. В. Афанасьєв, О. О. Овсяннікова; асистент І. В. Юревич – у номінації «За видатні досягнення в науково-дослідницькій діяльності з проблем правознавства»; доцент

І. В. Самощенко – «За видатні заслуги в галузі підготовки юридичних кадрів»; професори Г. Г. Демиденко, В. М. Єрмолаєв, І. Є. Криницький, О. О. Дмитрик, доценти М. І. Дамірчєв, Д. О. Білінський, А. М. Котенко, асистент О. О. Головашевич – у номінації «За підготовку і видання підручників для студентів юридичних спеціальностей вищих закладів освіти».

У звітному році свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір отримали 7 науковців Університету.

Орденем «За заслуги» III ступеня Союзу юристів України нагороджено професорів О. В. Петришина та В. І. Борисова.

Директор Інституту підготовки кадрів для органів юстиції України В. І. Маринів став переможцем обласного конкурсу «Вища школа Харківщини – кращі імена».

Наукові заходи

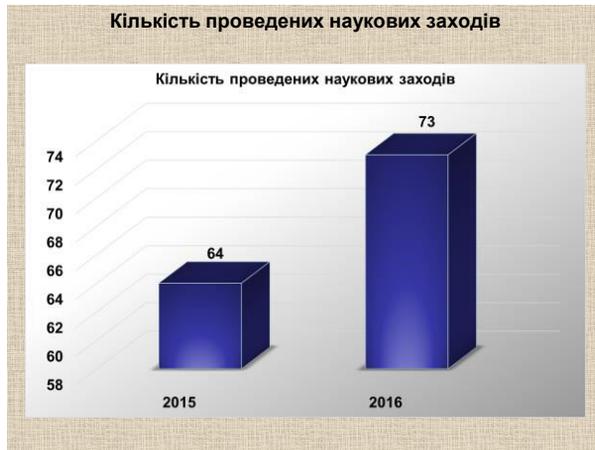

Рис. 10

Університетом разом з іншими установами у 2016 р. було проведено 73 наукових заходи (науково-практичних конференцій, семінарів та «круглих столів») (рис. 10), у тому числі 45 – таких, де брали участь молоді науковці. Конференції, які мали значний науковий резонанс та суспільну активність: 12 січня 2016 р. – I Всеукраїнська науково-практична конференція «Напрями удосконалення наркоконтролю в Україні: проблеми євроінтеграції та судової практики»; 15 квітня 2016 р. – Всеукраїнська науково-практична конференція «Проблеми реформування прокуратури»; 19 квітня 2016 р. – «круглий стіл» «Міжнародні стандарти з кібербезпеки та їх застосування в Україні» за участю провідного експерта по кібербезпеці Чеської Республіки Томаша Флидра (координатора з питань кібербезпеки в Міністерстві іноземних справ Чеської Республіки); 21 квітня 2016 р. – Регіональна науково-практична конференція «Конституційні права та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»; 20 травня 2016 р. спільно з Харківським апеляційним господарським судом, господарським судом Харківської області проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію «25 років господарській юрисдикції в Україні: досвід та перспективи»; 23 травня 2016 р. проведено Східноєвропейський форум з правової

реформи «20 років Конституції України: Європейська правова традиція і український контекст – виміри правової реформи» за участю Національної академії правових наук України, координатора проектів ОБСЄ в Україні, Лодзинського університету (Польща), Університету Миколаса Ромеріса (Литва); 19–20 червня 2016 р. спільно з НАПрН України проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Адаптація національного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (в межах Угоди про асоціацію з Європейським Союзом)»; 23 серпня 2016 р. відбулося засідання «круглого столу» на тему «Реформування місцевого самоврядування в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективи» за участю представників Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Асоціації органів місцевого самоврядування Харківської області, Ради регіону Північна Карелія Фінляндської Республіки та ін. (фото 9); 28 вересня 2016 р. – науково-методичний семінар «Адміністративне право як навчальна дисципліна: структура програми, змістовне наповнення та методика викладання» за участю представника Координатора проектів ОБСЄ в Україні; 4–5 жовтня 2016 р. спільно з Державною екологічною академією післядипломної освіти та управління, ДУ «Інститут геохімії навколишнього середовища НАН України» – Міжнародна науково-практична конференція «Екологічна та техногенна безпека населених пунктів України. Проблеми утилізації та видалення побутових та промислових відходів (еколого-соціальні, технічні та правові проблеми)»; 5 жовтня 2016 р. у Києві спільно з Національною академією правових наук відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Фінансове право: сучасний стан та перспективи (Вороновські читання)», яка була присвячена обговоренню найбільш актуальних фундаментальних проблем фінансово-правового регулювання; 12–13 жовтня 2016 р. спільно з НДІ вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України, ГО «Всеукраїнська асоціація кримінального права» – Міжнародна науково-практична конференція «Соціальна функція кримінального права: проблеми наукового забезпечення, законотворення та правозастосування»; 19–21 жовтня та 24–26 листопада 2016 р. проходила робота Осінньої школи з кримінального права та процесу з німецької методики вирішення юридичних казусів, організована

Координатором проєктів ОБСЄ в Україні за участю представників Гумбольдтського університету Берліна та провідних вузів і наукових закладів України; 26 жовтня 2016 р. спільно з Міністерством юстиції України, НАПрН України проведено Науково-практичну конференцію «Адміністративні процедури в діяльності публічної адміністрації: предметна та галузева специфіка» з метою доопрацювання і створення правового акта, що відповідатиме найвищим європейським стандартам у галузі регламентації адміністративних процедур; 28 листопада 2016 р. відбувся III Міжнародний науково-практичний «круглий стіл» «Інформаційна безпека: європейські орієнтири та перспективи для України», який було проведено разом з Академією суспільних наук (Республіка Польща, м. Лодзь), Інститутом стратегічних комунікацій Глобальної організації союзницького лідерства, Асоціацією фахівців з безпекознавства, Головним управлінням європейської поліцейської асоціації України в Харківській області та ін. В рамках роботи наукових заходів були надані конкретні практичні пропозиції та рекомендації відносно вдосконалення чинного законодавства та створення умов для ефективного розвитку держави.

Фото 9

Крім цього, за ініціативи кафедр та факультетів Університету у звітному році відбулися такі наукові заходи: 16 квітня 2016 р. – XIV Міжнародний симпозіум «С. Рахманінов та культура України»; 22 квітня 2016 р. – Всеукраїнська науково-практична конференція «Правова та політична культура

українського соціуму за умов його модернізації», 27 квітня 2016 р. – «круглий стіл» на тему «Реформування виконавчого провадження в Україні»; 20 травня 2016 р. – IV Міжнародна науково-практична конференція «Сектор безпеки України: виклики сьогодення»; 21 травня 2016 р. – I Міжнародна науково-практична конференція «Адміністративне право сучасного етапу державотворення: стан та перспективи розвитку»; 24 травня 2016 р. – наукова конференція «Європейська інтеграція в контексті сучасної геополітики»; 8 червня 2016 р. – «круглий стіл», присвячений 25-річчю прийняття Акта проголошення незалежності України; 10 червня 2016 р. – Всеукраїнська науково-теоретична конференція «Соціально-політичні практики в сучасних світових та українських реаліях» (XXIX Харківські політологічні читання); 13 червня 2016 р. – «круглий стіл» до 25-річчя прийняття Акта проголошення незалежності України; 15 червня 2016 р. – «круглий стіл» до 20-ї річниці Конституції України «Історія українського конституціоналізму»; 29 вересня 2016 р. – навчально-практична Інтернет-конференція «Адміністративна відповідальність за порушення правил дорожнього руху»; 21 жовтня 2016 р. – постійно діючий науково-практичний семінар «Досудове розслідування: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення»; 15 листопада 2016 р. – Всеукраїнська науково-практична конференція «Іноземні мови у вищій освіті: лінгвістичні, психолого-педагогічні та методичні перспективи»; 21 жовтня 2016 р. – науково-практична конференція «Цивільний процес на зламі століть», присвячена 50-річчю заснування кафедри цивільного процесу; 2 грудня 2016 р. – «круглий стіл» на тему: «Теоретичні та практичні аспекти реалізації екологічного, земельного, аграрного права в умовах сталого розвитку України»; 2 грудня 2016 р. – Міжнародна наукова конференція «Сучасна кримінологія: досягнення, проблеми, перспективи», присвячена 50-річчю з дня заснування кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права. Все це є підтвердженням активної діяльності кафедр Університету щодо підвищення ефективності наукових досліджень та впровадження їх результатів у практичну діяльність (фото 10–14).

**Східноєвропейський форум з правової реформи
«20 років Конституції України: Європейська правова
традиція і український контекст – виміри правової
реформи», 23 травня 2016 р.**

Фото 10

**Міжнародна науково-практична конференція
«Соціальна функція кримінального права: проблеми
наукового забезпечення, законотворення та
правозастосування», 12-13 жовтня 2016 р.**

Фото 11

**Робота Осінньої школи з кримінального права та
процесу з німецької методики вирішення юридичних
казусів, 19-21 жовтня 2016 р.**

Фото 12

**Міжнародний науково-практичний «круглий стіл»
«Інформаційна безпека: європейські орієнтири
та перспективи для України», 28 листопада 2016 р.**

Фото 13

**«Круглий стіл» «Теоретичні та практичні аспекти
реалізації екологічного, земельного, аграрного права в
умовах сталого розвитку України», 2 грудня 2016 р.**

Фото 14

Полтавський юридичний інститут також став організатором проведення наукових заходів. На базі Інституту у звітному році було проведено: 26 травня 2016 р. – Міжнародну науково-практичну конференцію «Правові засади гарантування та захисту прав і свобод людини і громадянина»; 30 вересня 2016 р. за ініціативи представництва Міжнародної фундації виборчих систем в Україні (International Foundation for Electoral Systems) відбувся науково-практичний семінар «Впровадження державного фінансування політичних партій»; 28 жовтня 2016 р. – «круглий стіл» за участю фахівців галузі охорони здоров'я, власників фармацевтичного бізнесу, суддів, адвокатів, представників правоохоронних органів на

тему «Проблеми правового регулювання обігу лікарських засобів, що містять кодеїн»; 24 листопада 2016 р. – П'яту всеукраїнську науково-практичну конференцію «Теоретико-правові засади формування сучасного медичного права в Україні»; 8 грудня 2016 р. в рамках Всеукраїнського тижня права відбулася I Всеукраїнська науково-практична конференція «Адаптація правової системи України до права Європейського Союзу: теоретичні та практичні аспекти».

Приємно відзначити, що в університетському середовищі високо цінується та віддається шана тим ученим, які знаходились у витоків юридичної освіти і науки в нашому навчальному закладі. За звітний період кафедрами організовано наукові заходи, присвячені їх пам'яті: 16 лютого 2016 р. – науково-практична конференція «Актуальні проблеми приватного права», присвячена 94-й річниці з дня народження проф. В. П. Маслової; 20 квітня 2016 р. – «круглий стіл» «Актуальні проблеми приватного права», присвячений пам'яті проф. І. Ю. Краська; 24 травня 2016 р. – VII Всеукраїнська наукова конференція студентів та аспірантів «Актуальні питання кримінального процесу очима молодих дослідників», присвячена 85-річчю з дня народження проф. Ю. М. Грошевого;

27 травня 2016 р. – науково-практична конференція «Проблеми цивільного права та процесу», присвячена пам'яті проф. О. А. Пушкіна (спільно з Харківським національним університетом внутрішніх справ); 21 листопада 2016 р. – II Харківські міжнародно-правові читання, присвячені пам'яті професорів

М. В. Яновського і В. С. Семенова; 16 грудня 2016 р. – I Харківський кримінальний процесуальний полілог «Кримінальний процес: сучасний вимір та перспективні тенденції», присвячений 50-річчю кафедри кримінального процесу та 85-річчю з дня народження проф. Ю. М. Грошевого; 16 грудня 2016 р. – науково-практична конференція «Проблеми вдосконалення приватно-правових механізмів набуття, передачі, здійснення та захисту суб'єктивних цивільних прав», присвячена пам'яті проф. Ч. Н. Азімова.

Учені Університету беруть активну участь у різних наукових заходах міжнародного рівня, присвячених актуальним проблемам правознавства, які проводилися як в Україні, так і за її

межами, зокрема в: Австрії, Білорусі, Болгарії, Великій Британії, Грузії, Казахстані, Литві, Молдові, Польщі, Словаччині, США, Чехії, Угорщині, Швейцарії та ін. За результатами роботи на конференціях опубліковано 1117 найменувань тез доповідей і наукових повідомлень обсягом 278 друк. арк. (рис. 11).

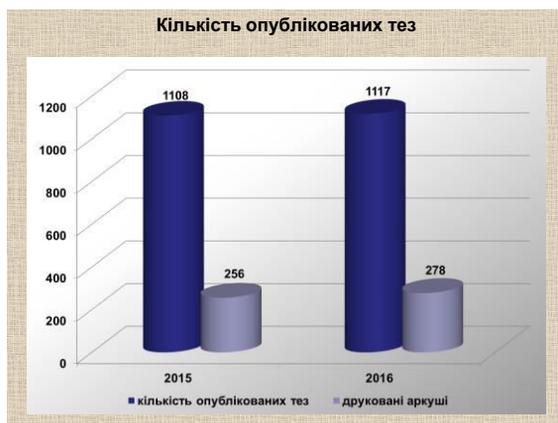

Рис. 11

Діяльність науково-дослідного сектору

У 2016 р. співробітниками науково-дослідного сектору Університету виконані відповідні розділи з трьох науково-дослідних робіт. Усі вони пройшли конкурсний відбір та схвалені Об'єднаною науковою радою МОН України (секція «Право») за пріоритетним напрямом «Фундаментальні та прикладні дослідження з найважливіших проблем природничих, суспільних і гуманітарних наук» та є фундаментальними науково-дослідними розробками. Зокрема, у 2016 р. на базі НДСу фахівцями Університету було продовжено фундаментальні наукові дослідження за двома науково-дослідними роботами:

- «Науково-теоретичні проблеми формування, розвитку та інституційної побудови правової економіки в Україні» (науковий керівник – д-р екон. наук, проф. Л. С. Шевченко);

- «Проблеми розроблення та впровадження автоматизованих інформаційних систем для оптимізації кримінального провадження» (науковий керівник – д-р юрид. наук, проф. В. Ю. Шепітько).

У 2016 р. розпочато фундаментальне наукове дослідження

за темою «Політико-правова ментальність українського соціуму в контексті європейської інтеграції» (науковий керівник – д-р філос. наук, проф. М. П. Требін).

Основними виконавцями НДР є науково-педагогічні працівники кафедр Університету, аспіранти, студенти і допоміжний персонал.

За результатами наукових досліджень видано 4 підручники, 2 навчальних посібники, 3 збірники, 4 монографії.

За результатами науково-дослідних робіт захищено 2 кандидатські дисертації.

Науково-педагогічні працівники брали активну участь в роботі 28 конференцій і семінарів. Було опубліковано в наукових виданнях 50 статей і 31 теза доповідей.

Загальний обсяг фінансування НДР за вказаний період становив 654 тис. 827 грн. Постійно велась робота із пошуку потенційних замовників. В результаті чого за надання юридичних послуг для юридичних та фізичних осіб отримано 309,0 тис. грн. Зокрема, було налагоджено партнерські відносини та укладені договори на суму понад 10,0 тис. грн з такими компаніями, як: ТОВ «Агродженерейшн Україна», ПАТ «Концерн АВЕК та Ко», КСП «Інженерні мережі», АБ «Прагнум», ДАК «Українські поліметали», ПАТ «Автрамат», ТОВ «КПК «Столиця», ТОВ «Титан», ПАТ «НАК «Нафтогаз України» та ін.

Протягом року зверталась увага завідувачів кафедр на доцільність підготовки проектів науково-дослідних розробок для подальшої участі у конкурсі наукових проектів, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету.

Згідно з Наказом МОН України від 30.06.2016 р. № 717 в Університеті було проведено перший етап конкурсного відбору проектів фундаментальних та прикладних досліджень, що виконуватимуться за рахунок коштів державного бюджету у 2017 р.

В результаті конкурсного відбору до другого етапу конкурсу від Університету пройшли два проекти, а саме: «Конституційне і міжнародно-правове забезпечення поглиблення військово-політичного співробітництва України і Європейського Союзу» (керівник проекту – проф. І. В. Яковюк); «Системне вирішення проблем судової практики при застосуванні норм цивільного права» (керівник проекту – проф. І. В. Спасибо-Фатєєва). За

результатами Всеукраїнського конкурсного відбору проектів фундаментальних та прикладних досліджень, що виконуватимуться за рахунок коштів державного бюджету у 2017 р. згідно з Наказом МОН України від 31.10.2016 р. № 1296 проект «Конституційне і міжнародно-правове забезпечення поглиблення військово-політичного співробітництва України і Європейського Союзу» отримав 70,3 бали (високий рівень), проект «Системне вирішення проблем судової практики при застосуванні норм цивільного права» отримав 52 бали (середній рівень).

Під час виконання науково-дослідних робіт в поточному році підкреслювалась важливість досягнення конкретного наукового результату, який було заплановано на відповідному етапі виконання НДР та затверджено у тематичному плані.

Також наголошувалось на необхідності координації зусиль науково-педагогічного складу та НДСу у напрямі комерціалізації наукового доробку Університету з метою залучення позабюджетних коштів.

Підготовка та атестація наукових кадрів

У звітному році на засіданнях чотирьох спеціалізованих вчених рад Університету захищено 93 дисертації (13 докторських та 80 кандидатських), із них 79 (9 докторських та 70 кандидатських) – аспірантами, співробітниками та здобувачами нашого ВНЗ. Крім того, 3 кандидатські дисертації та одна докторська захищені науковцями Університету в спеціалізованих вчених радах інших установ (рис. 12).

У цьому році вченою радою Університету 14 викладачів було представлено до присвоєння вчених звань (рис. 12). Так, 2 стали професорами, атестати доцентів отримали 12 викладачів.

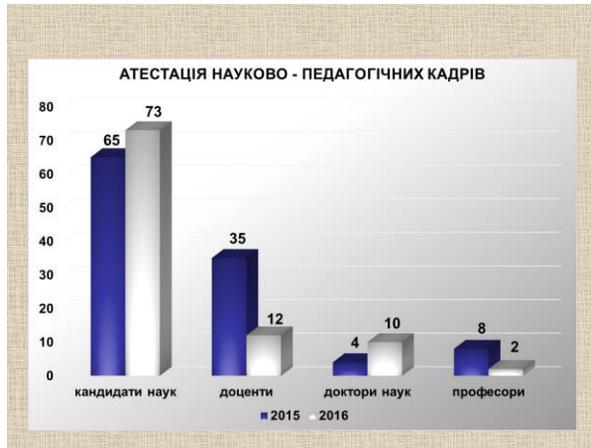

Рис. 12

За звітний рік було надано відгуки на 84 дисертації (11 докторських, 73 кандидатських) та 268 авторефератів (23 докторських і 245 кандидатських дисертацій).

Аспірантура

Станом на 1 січня 2017 р. в аспірантурі Університету навчаються 127 аспірантів, з них: *за державним замовленням з відривом від виробництва (очно) – 21 особа; на підставі контрактів: з відривом від виробництва (очно) – 57, без відриву від виробництва (заочно) – 49 осіб.*

Сума оплати за навчання аспірантів і здобувачів, які навчаються на підставі контрактів, за 2016/2017 н.р. склала близько 3 млн 500 тис. грн.

У 2016 р. аспірантуру закінчили 28 осіб, із них: 10 осіб навчалися з відривом від виробництва (очно) за рахунок державного бюджету і 18 – з відривом від виробництва (очно) на підставі контракту. На посади асистентів кафедр Університету працевлаштовано 9 випускників аспірантури.

Достроково у 2016 р. захистили дисертації 3 аспіранти.

Дисертації ще 16 випускників аспірантури рекомендовано до захисту в спеціалізовані вчені ради. Ефективність роботи аспірантури у 2016 р. становить 85%.

На сьогодні до кафедр нашого вузу прикріплено здобувачами наукового ступеня кандидата юридичних наук понад 150 осіб. До речі, зважаючи на ті зміни, які відбуваються у вищій школі у зв'язку з прийняттям Закону України «Про вищу освіту»,

аспірантам і здобувачам, зарахованим до 2016 р., необхідно вчасно завершити дослідження і захистити дисертації до 1 січня 2019 р.

На підставі рішення Ліцензійної комісії Міністерства освіти і науки України та відповідного наказу МОН України від 23 червня 2016 р. № 707 щодо розширення провадження освітньої діяльності у Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого аспіранти, які зараховані до аспірантури у 2016 р., навчаються за новими освітньо-науковими програмами здобувачів наукового ступеня доктора філософії із спеціальностей 081 «Право» або 082 «Міжнародне право». Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки, а підготовки доктора наук у докторантурі – два роки. За цей час здобувачі наукових ступенів мають захистити дисертації в спеціалізованих вчених радах.

Докторантура

На цей час у докторантурі перебувають 2 особи: *другий рік* – Т. В. Комарова (кафедра міжнародного права), *третій рік* – Д. В. Лученко (кафедра адміністративного права).

У 2016 р. докторантуру закінчили 2 особи – Г. О. Христова (кафедра теорії держави і права) і В. М. Трофименко (кафедра кримінального процесу). Захист дисертаційних робіт ще не відбувся.

Наукова діяльність молодих учених та студентів

Рада молодих учених об'єднує та координує наукову роботу 293 молодих науковців Університету. Традиційним для молодих науковців нашого Університету стало проведення щосені Всеукраїнської наукової конференції «Юридична осінь» (15 листопада 2016 р.) та міжнародної наукової конференції «Принципи сучасного конституціоналізму та Основний Закон України (IX Тодиківські читання)» (4–5 листопада 2016 р.). За ініціативою кафедри іноземних мов № 1 проведено семінар-презентацію «Prospects and Trends of Postgraduate Research» результатів досліджень молодих учених у рамках широкого

спектра юридичної науки (лютий 2016 р.) та Всеукраїнську науково-практичну конференцію серед аспірантів «Актуальні питання сучасного розвитку юридичної науки», що проходить іноземними мовами (14 квітня 2016 р.); кафедри земельного та аграрного права – наукова конференція студентів, магістрів, аспірантів та молодих учених «Перші кроки в науці земельного, аграрного та екологічного права» (22 квітня 2016 р.); кафедри економічної теорії – міжвузівську науково-практичну конференцію викладачів, аспірантів і студентів «Науково-теоретичні проблеми формування та розвитку правової економіки» (7 грудня 2016 р.). За результатами роботи всіх конференцій видано збірники тез доповідей і наукових повідомлень (фото 15).

Фото 15

У 2016 р. стипендіатом Кабінету Міністрів України став доцент І. А. Тітко (Полтавський юридичний інститут). Доценту кафедри державного будівництва О. Ю. Лялюку присуджено премію Харківської міської ради у номінації «Правове забезпечення діяльності місцевого самоврядування та зміцнення правопорядку». Премію Президента України для молодих учених 2016 р. присуджено Є. А. Гетьману, доценту кафедри теорії держави та права.

Наразі понад 2 тис. студентів усіх форм навчання плідно працюють у наукових студентських гуртках та проблемних

групах, які очолюють провідні професори й доценти. Студенти беруть активну участь у наукових заходах, які відбуваються не тільки в Університеті або інших ВНЗ України, а й за її межами. Численні грамоти та подяки організаційних комітетів свідчать про ґрунтовний та високий рівень їх підготовки. Науковим товариством, інститутами, факультетами та кафедрами Університету було проведено 23 наукових заходи за звітний період (фото 16).

Фото 16

За звітний період було проведено тематичні конференції та «круглі столи» за участю студентів-гуртківців, ініційовані кафедрами: культурології – студентська науково-практична конференція «Регіональна специфіка культури України: минуле та сучасне» (22 квітня 2016 р.); кримінального права № 1 та № 2 – «Актуальні проблеми юридичної науки і практики» (7 квітня 2016 р.); іноземних мов № 3 – IV студентська наукова конференція «Promotion of legality in Ukraine /Забезпечення законності в Україні» (20 квітня 2016 р.); трудового права – V наукова конференція «Безпека людини і реалізація права на працю в сучасних умовах життєдіяльності» (21–22 квітня 2016 р.); студентського самоврядування міжнародно-правового факультету – V регіональна науково-практична конференція «Актуальні проблеми юридичної науки і практики» (27 квітня 2016 р.); господарського права та разом зі студентським самоврядуванням

господарсько-правового факультету – регіональна науково-практична конференція «Сучасний етап розвитку господарського законодавства України та його перспективи» (28 квітня 2016 р.); кримінального права № 1, № 2 – П'яті Харківські кримінально-правові читання (12–13 травня 2016 р.); філософії – Всеукраїнська наукова конференція «Філософія і право» (11 жовтня 2016 р.); кримінології та КВП – студентська наукова конференція «Злочинність як суспільна проблема та шляхи її вирішення в Україні» (4 листопада 2016 р.); господарського права – III регіональна студентська науково-практична конференція «Основні завдання модернізації правового господарського порядку в Україні» (25 листопада 2016 р.); соціології та політології – XVIII Всеукраїнська наукова конференція викладачів, молодих науковців і студентів «Український соціум: соціально-політичний аналіз сучасності та прогноз майбутнього» (29 листопада 2016 р.); державного будівництва – VIII науково-практична конференція «Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні та зарубіжних країнах» (8 грудня 2016 р.); міжнародного права – «круглий стіл», присвячений річниці заснування ООН «Роль і місце ООН в сучасній міжнародно-правовій системі» (25 жовтня 2016 р.), «круглий стіл» «Сучасні виклики правам і свободам людини», присвячений Всеукраїнському тижню права (12 грудня 2016 р.).

До ювілею Юридичної клініки студенти-консультанти організували проведення «круглого столу» на тему «Особливості розвитку співпраці юридичних клінік Харкова», на якому були обговорені можливі напрями розвитку юридичного клінічного руху (6 жовтня 2016 р.).

Усього студентами опубліковано 2643 тези доповідей і наукових повідомлень (загальним обсягом 436 друк. арк.) як в українських, так і в зарубіжних виданнях (рис. 13).

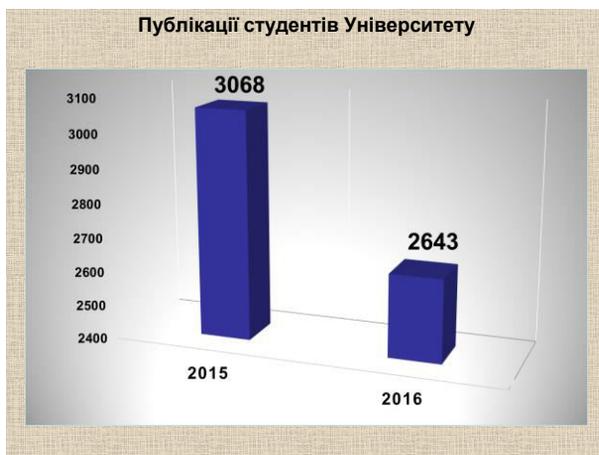

Рис. 13

За результатами підсумкової наукової конференції II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт студенти Університету були нагороджені 3-ма дипломами I ступеня, 6-ма дипломами II ступеня, 11-ма дипломами III ступеня. Всього у конкурсі взяли участь 243 студентські наукові роботи з 60 ВНЗ країни (фото 17).

Фото 17

Дипломом III ступеня Харківського регіонального конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук нагороджено А. А. Лісняка, студента

Інституту прокуратури та кримінальної юстиції.

Команда Університету (Юлія Челебій-Кравченко, Артур Колісниченко, Денис Герман) у командному заліку Всеукраїнської студентської олімпіади з правознавства 2015/2016 н.р. отримала диплом II ступеня. За результатами змагань в індивідуальному заліку Юлія Челебій-Кравченко (Полтавський юридичний інститут) посіла II місце, а Артур Колісниченко (господарсько-правовий факультет) – III місце.

Фото 18

У стінах нашого Університету відбулися наукові заходи у формі модельних судових засідань, судових тренінгів, судових дебатів та брейн-рингів (фото 18): 19–20 березня 2016 р. відбувся V Всеукраїнський відкритий дебатний турнір «Кубок ректора» за британським форматом парламентських дебатів; 30 березня 2016 р. проведено науково-практичний турнір з кримінального права Університету, призерами якого визнано команди «In Law» (міжнародно-правовий факультет) – I місце, «Фантастична шестірка» (Слідчо-криміналістичний інститут) – II місце, «Ultima ratio regis» (Інститут прокуратури та кримінальної юстиції) – III місце;

14 квітня 2016 р. – II Всеукраїнський конкурс навчальних судових дебатів з податкового права, переможцем якого стала команда «TaxAdvisors» у складі Дмитра Романенка (Інститут прокуратури

та кримінальної юстиції, 4 курс) та Миколи Пушинського (Інститут прокуратури та кримінальної юстиції, 3 курс); 13 червня 2016 р. кафедрою міжнародного права проведено V конкурс судових дебатів з міжнародного права V NLU Moot Court; 15 березня 2016 р. кафедрою міжнародного права була проведена зустріч студентів з керівником проекту «Enforcement Reform: European Comparisons and Trends» Вергіліусом Валанчюсом, присвячена реформуванню правової системи України; 30 листопада 2016 р. проведено судові дебати із цивільного права та процесу.

За підсумками IX Всеукраїнського брейн-рингу «Знавці Конституції», який відбувся 28 травня 2016 р. в Національному університеті «Одеська юридична академія», команда Університету у складі: Костянтина Білоуса (Інститут підготовки кадрів для органів юстиції України, 4 курс), Дарини Гензель (Інститут підготовки кадрів для органів юстиції України, 2 курс), Яніни Жентички (Інститут підготовки кадрів для органів юстиції України, 2 курс), Єгора Колдова (Інститут підготовки кадрів для органів юстиції України, 2 курс), Павла Пелешенка (Інститут підготовки кадрів для органів юстиції України, 2 курс), Валерії Юрлагіної (Інститут підготовки кадрів для органів юстиції України, 2 курс) виборола кубок Президента.

За визначні здобутки у науковій, творчій діяльності та успіхи у навчанні стипендію імені заслуженого професора В. В. Сташиса отримують: Віталій Шевчук (Інститут підготовки слідчих кадрів для МВС України, 2 курс); Владислав Крижан (Інститут підготовки слідчих кадрів для МВС України, 2 курс); Єгор Овчаренко (Інститут підготовки слідчих кадрів для МВС України, 3 курс).

Стипендію Харківського міського голови «Обдарованість» на 2016/2017 н.р. призначено п'ятьом студентам Університету: В. В. Березці (Слідчо-криміналістичний інститут, 2 курс), Г. Р. Волошину (господарсько-правовий факультет, 5 курс), А. С. Колісниченку (господарсько-правовий факультет, 5 курс), М. І. Сашенку (Інститут прокуратури та кримінальної юстиції, 1 курс), А. В. Яременку (Інститут прокуратури та кримінальної юстиції, 4 курс).

Переможцем конкурсу Стипендіальної програми

«Завтра.UA» Всеукраїнської благодійної організації «Фонд Віктора Пінчука – соціальна ініціатива» у 2015/2016 н.р. став О. О. Перестюк (1 курс магістратури).

21–22 листопада 2016 р. у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка проведено I Всеукраїнський турнір судових дебатів із екологічного права, де перемогу здобула команда студентів нашого Університету у складі Єгора Кононенка та Інокентія Миславського (тренер – доцент кафедри екологічного права Є. П. Суєтнов).

27–28 листопада 2016 р. в Одесі на XII Всеукраїнських змаганнях з кримінального права та процесу «Майстерність судових дебатів» Вадим Тітічко (Інститут прокуратури та кримінальної юстиції, 3 курс) посів I місце.

7 грудня 2016 р. у Львові студенти Університету Артем Шматов та Юрій Осів (господарсько-правовий факультет) посіли II місце на XV Всеукраїнських судових дебатах із цивільного права та процесу імені Станіслава Дністрянського.

8 грудня 2016 р. у Києві команда у складі студентів Ярослава Лепешка, Єгора Кононенка, Світлани Болдової та капітана команди Інокентія Миславського (Інститут підготовки кадрів для органів юстиції України) посіла II місце у Всеукраїнському правовому турнірі Міністерства юстиції України.

Студенти Університету Даніель Парсаї та Олександр Задерей стали переможцями стипендіального конкурсу з договірної права, організованого Лігою студентів Асоціації правників України за підтримки адвокатського об'єднання «Spenser & Kauffmann».

Сучасні форми наукових заходів сприяють поглибленню та закріпленню серед студентів-правників теоретичних знань з правових дисциплін, набуттю практичних навичок та стимулюють молодь до подальшого професійного росту.

Міжнародна діяльність. Академічна мобільність

Університет активно співпрацює із закордонними вищими навчальними закладами, освітніми організаціями і асоціаціями в рамках спільних проєктів, двосторонніх і багатосторонніх договорів і меморандумів та програм подвійних дипломів,

виконуючи основні завдання, поставлені в Стратегії розвитку Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого на 2016-2020 роки. На виконання п. 2 розділу 4 Плану заходів реалізації Стратегії розвитку Університету тільки за останній календарний рік укладено кілька нових договорів про співпрацю, зокрема, з Університетом Савой-Монблан, Франція; Університетом технології, бізнесу і дизайну, Німеччина; з Коледжем Джона Джея, США; з Вищою школою економіки, Прага, Чехія; Університет Казимира Сімонавічуса, Вільнюс, Литва; Барановичеським державним університетом, Білорусь; Лодзинським Університетом, Польща.

Відбувся візит делегації Університету до Університету Савой-Монблан (м. Шамбері, Франція) на запрошення керівництва французького університету. Під час візиту були проведені зустрічі та переговори з керівництвом Університету та юридичного факультету. В ході переговорів були досягнуті домовленості про вдосконалення навчального процесу за спільною українсько-литовською магістерською програмою «Європейське та міжнародне підприємницьке право», що відтепер дає можливість продовжувати навчання у Франції та на засадах взаємного визнання кредитів і результатів захисту магістерських робіт отримувати диплом магістра права Університету Савой-Монблан. Під час переговорів також узгоджені строки та умови спільної участі у конкурсах за програмою Європейської комісії Еразмус+ та інших програм, що мають фінансову підтримку ЄС та Уряду Франції. Досягнуто згоди щодо проведення спільних наукових досліджень і організацію спільних публікацій.

На виконання п. 4 розд. 4 Плану заходів реалізації Стратегії розвитку Університету та з метою продовження і розширення участі Університету у спільних європейських проектах уперше подано три заявки на отримання фінансування в рамках програми Еразмус+, що об'єднала програми Темпус та Еразмус, яка працює за трьома ключовими напрямками діяльності: навчальна мобільність, створення стратегічних партнерств та підтримка реформування.

Університет виграв фінансування в рамках проекту Еразмус+ «European Human Rights Law for Universities of Ukraine and Moldova», розрахований на три роки. Слід відмітити, що

конкуренція серед заявників цього року була надзвичайно високою, і на всю Україну було профінансовано лише чотири проекти.

З метою залучення студентів до міжнародної діяльності Університету та на виконання п. 16 розд. 2 Плану заходів організовано їх регулярну участь у міжнародних змаганнях на правову тематику.

Команда Університету вперше взяла участь у міжнародних раундах судових дебатів з міжнародного публічного права імені Філіпа Джессапа (м. Вашингтон, США). У цьому році вперше за історію проведення змагань в Україні (з 1995 р.) національним чемпіоном стала команда Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, яка отримала право представляти Україну на Міжнародних раундах судових дебатів з міжнародного публічного права імені Філіпа Джессапа, які відбулися у Вашингтоні (США) (фото 19).

Фото 19

Команда Університету з міжнародного права посіла перше місце на Українському національному раунді «The 4th European Human Rights Moot Court Competition» під егідою Ради Європи та була визнана кращою в Україні.

Студенти Університету взяли участь у навчальному проекті «Civic education and peace promotion through theater». Проект, організований в рамках програми ERASMUS+, спрямований на поширення ідей миру та демократії через різноманітні презентації, дискусії, модельні ігри та театральні

вистави.

Відповідно до п. 7 розд. 4 Плану заходів реалізації Стратегії розвитку Університету для налагодження тісніших зв'язків з юридичними факультетами французьких університетів, активізації мобільності молодих викладачів, аспірантів та студентів налагоджена співпраця із Директоратом відділу «Європа, Росія, Кавказ, Центральна Азія» при Управлінні міжнародної мобільності Кампус Франс м. Париж, за результатом якої укладено тристоронній Меморандум про співробітництво між Кампус Франс, Громадською організацією «Всеукраїнська Асоціація випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» та Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого. Відбулася зустріч керівництва Університету з директором Французького альянсу м. Харків Тімоті де Майаром, на якій були окреслені поетапні кроки подальшої співпраці. Налагоджено робочі контакти з координатором стипендіальних грантів при Інституті французької мови м. Київ, щодо фінансової підтримки студентів та аспірантів Університету в рамках майбутньої академічної мобільності та обміну з університетами Франції.

На виконання п. 9 розд. 4 Плану заходів реалізації Стратегії розвитку Університету та в рамках програми «професори-візитери» в Університеті проведено цикл лекцій стипендіата Програми наукових обмінів імені Фулбрайта Люка Драбина «Contemporary Human Trafficking Policy and Trends in Ukraine».

Відбулася зустріч студентів Університету з офіцером у відставці Міністерства оборони Великої Британії паном Джорджем А. Хіллом. Захід пройшов у межах оголошеного Президентом України року англійської мови у форматі «English speaking club».

Університет регулярно відвідують посли і представники дипломатичних місій різних країн, які проводять зустрічі зі студентами і викладачами нашого вишу.

Університет відвідав генеральний секретар Міністерства закордонних справ Австрії М. Лінгарт та посол Республіки Австрія в Україні Г. Поппеллер. Програмою візиту була передбачена зустріч гостей з керівництвом Університету, під час якої були обговорені форми подальшої співпраці.

У рамках візиту Посла Литовської Республіки в Україні Марюса Януконіса сторони обговорили можливості більш тісного співробітництва між Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого і навчальними закладами Литовської Республіки, сприяння посольства у проведенні наукових заходів правового спрямування. В Університеті проведено «круглий стіл», присвячений Дню відновлення незалежності Литовської Республіки.

Успішність міжнародної діяльності Університету підтверджується багатьма нагородами, отриманими на міжнародних освітніх виставках. Зокрема, Університет отримав Гран-прі «Лідер міжнародної діяльності» на VII міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2016».

На виконання п. 18 розд. 2 Плану заходів Університет докладає чимало зусиль для запровадження і реалізації міжнародних освітніх програм та започаткування системної мобільності студентів. Зважаючи на появу необхідної нормативної бази, у 2016 р. створено внутрішні правила регулювання академічної мобільності студентів та значно активізовано діяльність у сфері укладання двосторонніх угод для її забезпечення з партнерами із Великої Британії, Франції, Литви, Латвії, Польщі та Чехії.

Відповідно до умов укладених двосторонніх договорів було проведено конкурс та номіновано 11 студентів третього та четвертого курсів бакалавріату для участі у програмах академічної мобільності Лодзинського Університету (Польща) та Університету Миколаса Ромеріса (м. Вільнюс, Литва). Партнерські навчальні заклади за результатами співбесіди з номінованими студентами визнали належний рівень володіння англійською мовою та затвердили усіх запропонованих кандидатів.

Додаткові можливості кредитної академічної мобільності відкрилися перед студентами спільних магістерських програм «Міжнародне право» і «Європейське та міжнародне підприємницьке право», що реалізуються у партнерстві з Університетом Миколаса Ромеріса (Литва). Завдяки участі наших литовських партнерів у програмі стипендіальної підтримки Еразмус+, що фінансується Європейською комісією, 12 студентів протягом весняного семестру успішно пройшли навчання у провідних європейських вишах

Швеції, Норвегії, Австрії, Німеччини, Італії, Франції, Бельгії та Болгарії.

Університет продовжує розвивати ступеневу мобільність із правом отримання другого диплому в межах двох магістерських програм «Міжнародне право» та «Європейське та міжнародне підприємницьке право», що реалізуються спільно з Університетом Миколаса Ромеріса (Литва) та Університетом Савой-Монблан (Франція).

Університет відновив співпрацю з Університетом Вітаутаса Великого (м. Каунас, Литва). На зустрічі представників ректорату було досягнуто домовленість про запровадження міждисциплінарної магістерської програми «Сучасні європейські студії з права та публічного управління», яка надасть можливість студентам отримати дипломи за спеціальностями «Міжнародне право» та «Публічне управління». Реалізація цієї програми створить не лише новий напрям ступеневої мобільності, але й сприятиме розширенню кола компетенцій випускників.

Фінансова діяльність

Відповідно до програмної класифікації видатків державного бюджету на підготовку кадрів Університету на 2016 р. визначено і затверджено Міністерством освіти і науки України кошториси доходів та видатків по загальному фонду у сумі 197495,2 тис. грн:

- заробітна плата – 107540,0 тис. грн;
- нарахування на заробітну плату – 23658,7 тис. грн;
- витрати на харчування студентів із дітей-сиріт – 1450,1 тис. грн;
- м'який інвентар та обмундирування для дітей-сиріт – 29,0 тис. грн;
- комунальні послуги – 18511,7 тис. грн;
- стипендії – 46305,7 тис. грн.

Надійшло асигнувань 197495,2 тис. грн.

Бюджетні кошти, одержані протягом 2016 р., використані повністю за цільовим призначенням. Заборгованості по виплаті заробітної плати, стипендії, допомоги та оплаті комунальних послуг в Університеті немає (табл. 3).

Таблиця 3

Показники надходження коштів із Державного бюджету

(тис. грн)

Витрати	2015 рік	2016 рік
Заробітна плата	89119,5	107540,0
Нарахування на зарплату	32080,3	23658,7
Витрати на утримання дітей-сиріт	1557,2	1479,1
Комунальні послуги	9665,3	18511,7
Стипендії	54397,1	46305,7
Капітальні видатки	-	-
Всього:	186819,4	197495,2

Як видно з даних, наведених у таблиці, простежується стабільна відсутність фінансування на капітальні видатки. Фінансування видатків розвитку у кошторисі загального фонду не передбачено.

Відсотки використання коштів загального фонду у 2016 р. до загальної суми фінансування (табл. 4):

Таблиця 4

Показники	Сума (грн)	Відсотки (%)
Заробітна плата	107540,0	54,5
Нарахування на зарплату	23658,7	11,9
Витрати на утримання дітей-сиріт	1479,1	0,7
Комунальні послуги	18511,7	9,4
Стипендії	46305,7	23,5
Капітальні видатки	-	-
Всього:	197495,2	100,0

Станом на 31.12.2016 р. відповідно до затвердженого кошторису на 2016 р. профінансовані усі видатки загального фонду бюджету.

Середньооблікова кількість працівників Університету на 1 січня 2017 р. складає 2080 осіб.

Збільшення середньої заробітної плати пов'язане з підвищенням мінімальної заробітної плати протягом року та виплатою за рахунок економії коштів по фонду заробітної плати премій, надбавок до заробітної плати, матеріальної допомоги та інших виплат (табл. 5).

Таблиця 5

Середня заробітна плата (грн)

Рік	2015	2016
Середня заробітна плата	5994,60	6584,81

Університет і в цьому році забезпечив у повному обсязі виплату заробітної плати, відпускних, надбавок, доплат до заробітної плати усім співробітникам, а також грошової допомоги у розмірі посадового окладу на оздоровлення до щорічної відпустки усім науково-педагогічним працівникам.

З 1 січня 2017 р. кабінет Міністрів України ініціював збільшення мінімальної заробітної плати до 3200 грн. Це стосується не тільки недержавного сектору, але й державного. Усі представники бюджетної сфери матимуть заробітну плату не менше 3200 грн, також збільшиться тарифний розряд єдиної тарифної сітки.

Як і в попередні роки, науково-дослідна робота проводилася за прикладними цільовими програмами, які фінансувалися за рахунок коштів державного бюджету і власних надходжень науково-дослідного сектору та Науково-дослідного інституту правознавства згідно з їх функціональними повноваженнями.

Із державного бюджету надійшло 654,8 тис. грн, з інших джерел фінансування – 507,9 тис. грн. Отримані кошти використані повністю і за цільовим призначенням у сумі 1069,7 тис. грн.

У зв'язку із утворенням Полтавського юридичного коледжу НЮУ імені Ярослава Мудрого Міністерство освіти і науки України затвердило штатний розпис та зведений кошторис доходів і видатків на підготовку фахівців за ОКР «молодший спеціаліст» за такими показниками: загальний фонд – 1319,9 тис. грн та спеціальний – 1535,0 тис. грн. Кошти використані повністю за цільовим призначенням – по загальному фонду 1319,9 тис. грн, спеціальному – 660,7 тис. грн.

У цілому кошти витрачалися на підставі єдиного кошторису та відповідно до вимог нормативних документів: першочергово – на виплату заробітної плати, стипендій та виконання зобов'язань по комунальних платежах.

Однак станом на 1 січня 2017 р. Університет має

кредиторську заборгованість у сумі 139,2 тис. грн, яка зареєстрована в органах Державної казначейської служби України у Харківській обл. як непогашені фінансові зобов'язання у зв'язку з тим, що фірми-постачальники знаходяться на території Автономної Республіки Крим і провести з ними розрахунки неможливо.

Надходження коштів до спеціального фонду Університету протягом 2016 р. за послуги, передбачені статутними документами, складаються із таких показників (табл. 6):

Таблиця 6

Показники	Сума (тис. грн)
За послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю (платне навчання, освітні програми, курси підвищення кваліфікації, інше)	118025,3
Від господарської діяльності (за проживання у гуртожитках, послуги їдальні, за путівки на відпочинок до санаторію-профілакторію «Березовий Гай», спортивно-оздоровчі послуги, інше)	36496,2
Від оренди майна бюджетних установ	574,7
Всього:	155096,2

Доходи по спеціальному фонду у 2016 р. склали 155096,2 тис. грн, крім того, залишок коштів на реєстраційному рахунку на 1 січня 2016 р. становив 45294,5 тис. грн.

Видаткова частина кошторису – 139366,2 тис. грн, у тому числі:

- заробітна плата – 56816,7 тис. грн;
- нарахування на заробітну плату – 12511,8 тис. грн;
- оплата комунальних послуг – 23281,1 тис. грн;
- на утримання установи – 26308,8 тис. грн;
- видатки на відрядження – 312,5 тис. грн;
- капітальне будівництво, капітальний ремонт – 20135,3 тис. грн.

Наші фінансові ресурси у першу чергу націлені на соціальний захист працівників вишу, де найбільшу питому вагу становлять видатки на оплату праці, премії, матеріальну допомогу (табл. 7).

Таблиця 7

Використання коштів загального та спеціального фондів на виплату заробітної плати у 2016 р.

Показники	По загальному фонду	По спеціальному фонду	% від фінансування по загальному фонду	% від надходжень коштів по спецфонду
Заробітна плата	107540,0	56816,7	54,5 %	36,6 %

Другими за обсягом витратності та важливістю платежів є капітальні видатки, необхідні для оновлення основних фондів і розвитку матеріально-технічної бази Університету. Кошти спеціального фонду (власні надходження) використовувалися на капітальні видатки (табл. 8).

Таблиця 8

Рік	Сума (тис. грн)
2014	32380,00
2015	25349,9
2016	20135,3

Крім того, Університет у 2016 р. отримав спонсорську допомогу у вигляді благодійних внесків та дарунків на суму 775,6 тис. грн (дошки аудиторні, водонагрівачі, акустичну систему, побутову техніку, літературу для поповнення бібліотечного фонду та ін.).

Для покращення фінансового стану Університету, в першу чергу, необхідно забезпечити виконання державного замовлення на підготовку фахівців та збільшення кількості студентів, які навчаються за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб, розширення платних послуг, які Університет може надавати згідно з його статутом, ефективного використання активів.

Бухгалтерська звітність як єдина система даних про

майнове і фінансове становище вузу, статистична звітність та інші відомості про роботу Університету до контролюючих органів подавалися в установлені строки.

Розрахунки з установами, організаціями, банками, постачальниками та іншими організаціями наш ВНЗ проводить своєчасно. Простроченої заборгованості немає, відсутня вона і по сплаті податків і зборів. Заборгованості по виплаті заробітної плати та стипендії в Університеті немає. Обслуговування і використання бюджетних коштів, укладання договорів оренди нерухомого майна, закріпленого за вишем, здійснюється відповідно до встановленого порядку.

Стипендії: На стипендіальне забезпечення студентів у 2016 р. витрачено 46464,7 тис. грн, це кошти державного бюджету та інші надходження для виконання цільових заходів. Мінімальний розмір стипендії з 1 вересня 2016 р. становить 825,00 грн, студента-відмінника – 925,00 грн. Крім того, 5 студентів одержували стипендію Президента України, розмір якої становить 1356,00 грн, стипендію Верховної Ради України у розмірі 1200,00 грн, яку цьогооріч призначено трьом студентам, та стипендію Кабінету Міністрів України у розмірі 1243 грн (присуджено 2 студентам).

Крім бюджетних коштів, стипендія виплачувалася з інших додаткових джерел фінансування. Так, стипендію імені академіка В. В. Сташиса у розмірі 600,00 грн одержували 3 студенти, стипендію О. С. Масельського у розмірі 1000 грн – один студент, стипендію Полтавського міського голови у сумі 500 грн – 1 студент Полтавського інституту.

Для підтримки талановитих і обдарованих студентів та аспірантів 11-ти особам призначена стипендія імені Ярослава Мудрого у розмірі 600 грн та стипендія Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого у розмірі 500 грн одержали 16 осіб.

Соціальна стипендія студентів із дітей-сиріт становить 1989 грн. Загальна кількість дітей-сиріт серед студентів станом на 1 січня 2017 р. становить 70 осіб.

Хочу звернути вашу увагу на те, що з 2017 р. планується запровадження суттєвих змін до системи стипендіального забезпечення студентів, введення рейтингового підходу до визначення академічних стипендій, збільшення їх розміру і одночасно підвищення вимог до успішності студентів, які

претендують на стипендію (29 листопада 2016 р. на засіданні Кабінету Міністрів України обговорювався проект відповідної постанови).

Матеріальна база

Матеріально-технічна база нашого вузу згідно із прийнятою Стратегією розвитку Університету на 2016–2020 рр. постійно вдосконалюється і модернізується за рахунок власних коштів. Університет володіє достатньою кількістю аудиторій, навчальних і адміністративних площ. Структурно матеріальна база закладу складається з 20 учбових корпусів, 16 гуртожитків, Палацу студентів, спортивних, культурно-розважальних та лікувально-оздоровчих комплексів, численних адміністративно-господарських будівель, що розташовані у містах Харків, Київ та Полтава, загальною площею **269 507,10 м²**, а саме:

- учбові корпуси загальною площею **133 075,3 м²** (у т.ч. спортивні споруди – **10078,1 м²**), що розташовані у містах: Харків, Полтава та Київ;

- гуртожитки квартирного типу загальною площею **113 790,3 м²** на **6 861** місце;

- адміністративно-господарські будівлі загальною площею **12 328,4 м²**;

- медично-оздоровчі центри та підприємства громадського харчування загальною площею **10 313,1 м²**.

У цілому навчальний процес забезпечений необхідною матеріально-технічною базою з сучасним інформаційним обладнанням і телекомунікаційними технологіями.

Матеріальна база Університету підтримується у належному стані. До того ж, незважаючи на складнощі з фінансуванням, власними силами будівельних груп Університету протягом 2016 р. проведено:

- реставраційні роботи залів № 1 та № 6 учбового корпусу по вул. Пушкінська, 77, а також замінена система опалення на горищі корпусу;

- ремонт аудиторій корпусу «В» з 3-го по 5-й поверхи по вул. Пушкінська, 77;

- ремонт залу № 42 корпусу «Г» по вул. Пушкінська, 77;

- ремонт аудиторій корпусу «Б» з 232 по 242 по вул.

Пушкінська, 77;

- ремонт кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права по вул. Пушкінській, 77;

- ремонт аудиторій з 3-го по 5-й поверхи учбового корпусу по вул. Пушкінська, 106;

- ремонт аудиторій учбового корпусу, лекційних залів по вул. Пушкінська, 79/2;

- ремонт холів компресорно-конденсаційного блоку Палацу студентів по вул. Пушкінська, 88;

- ремонт аудиторій та лекційних залів учбового корпусу по вул. Динамівська, 4;

- ремонт приміщення «Юридичної клініки» по вул. Пушкінській, 106.

Для належного функціонування відокремлених структурних підрозділів Університету проведено значну роботу зі створення матеріально-технічної бази Полтавського юридичного інституту та Інституту управління і права у м. Київ, яка підтримувалася у належному стані. У будівлі Інституту управління і права у м. Київ по вул. Металістів, 17 здійснено поточний ремонт теплових мереж.

Завершено розпочате у 2012 р. будівництво бібліотечного корпусу з блоком навчальних аудиторій загальною площею 16 620,3 кв. м по вул. Пушкінська, 84 у м. Харків. Зараз ведуться роботи з його облаштування і установки необхідного обладнання. Бібліотечні фонди вже переміщені в нову будівлю. Майже завершено підготовчі роботи до відкриття художньої галереї, яка розташована на 2-му поверсі. Створено необхідні умови для харчування. Будівля складається з двох частин: бібліотеки та учбової частини. У бібліотеці розміщені читальні зали для викладачів, аспірантів, читальний зал для зарубіжної літератури, художньої літератури, книгосховище, виставочний комплекс, конференц-зал та зал читацьких конференцій. Будівлю обладнано найсучаснішою технікою, сканерами, принтерами, інтернет-комунікаційними мережами та он-лайн блогами для спілкування з викладачами кафедр, деканатами, роботи з електронними, навчальними ресурсами країн СНД та дальнього зарубіжжя. На 10-му поверсі знаходиться конференц-зал, оснащений високошвидкісними відеокамерами та високочутливою апаратурою, сучасною апаратурою для синхронного перекладу, де передбачається проведення міжнародних форумів, конференцій,

«круглих столів» та інших важливих заходів різного рівня. Тут же розташований прес-центр. Можна сказати, що завершення будівництва навчально-бібліотечного корпусу є чудовим новорічним подарунком не тільки для колективу нашого Університету, а й для м. Харків і усієї України (фото 20–24).

Фото 20

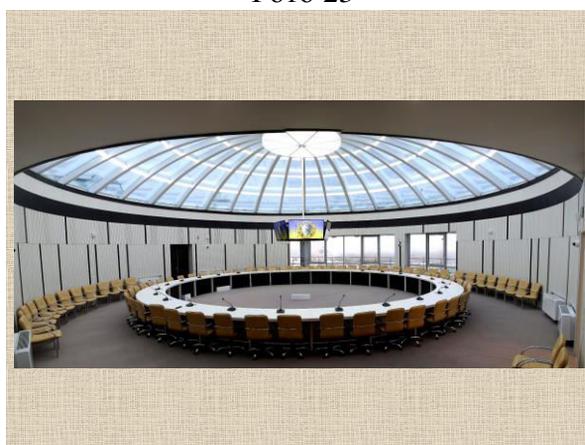
Фото 21

Φοτο 22

Φοτο 23

Φοτο 24

Університет має досить розвинену соціальну інфраструктуру студентського житла, до якої входять 16 студентських гуртожитків, які було відремонтовано із застосуванням сучасних будівельних матеріалів, згідно з новими нормативними технологіями. Вони мають затишні кімнати, у яких проживають по 2–3 студенти, сучасне технічне обладнання, що відповідає європейським стандартам. На стадії завершення капітальний ремонт гуртожитку № 6 по пр. Людвіга Свободи, 53 (м. Харків). Будівельними бригадами Університету проведено ремонтні роботи в блоці № 3 на 112 місць, здійснено заміну дверних блоків, стояків каналізації, водопроводу, системи опалення, виконано оздоблювальні, сантехнічні та електромонтажні роботи. Продовжується ремонт у блоці № 4 на 180 місць. Крім того, у гуртожитку № 11 (вул. Студентська, 5/4) здійснено ремонтні роботи: фарбування водоемульсійною фарбою та шпатлювання коридорів поверхів, ремонт ганку службового входу; в гуртожитку № 5 (пр. Перемоги, 57) замінено трубопровід опалення 70 м/п; у гуртожитку № 14 (вул. Пушкінська, 104-Е) зроблено ремонт коридорів, кухонь, деяких кімнат, сходів, відремонтовано пасажирські ліфти, замінено плитку підлоги на переході другого поверху; у гуртожитках № 2, № 5, № 7, № 11 проведено заміну змішувачів у душових кімнатах у кількості 160 шт. Також у гуртожитку по вул. Раєвського у м. Київ відремонтовано покрівлю.

В Університеті створено усі необхідні умови для відпочинку та оздоровлення студентів і викладачів: працює чудовий санаторій-профілакторій «Березовий гай», а також Центр первинної медико-санітарної допомоги, який має два стоматологічні, терапевтичний, фізіотерапевтичні, масажний кабінети, гідромасажні ванни, кабінет УЗД та ін.

Для забезпечення безпеки учасників навчального процесу і усіх членів колективу та збереження матеріальних цінностей в Університеті створено сучасну систему охорони. Пропуск в навчальні корпуси і гуртожитки здійснюється через електронні турнікети, в'їзд на територію регулюється шлагбаумами.

Матеріальна база Університету підтримується в належному стані. Територію, прилеглу до учбових корпусів та гуртожитків,

обладнано сучасними відкритими спортивними майданчиками і зонами відпочинку.

Соціальний захист, умови праці та навчання, відпочинок та оздоровлення

Із метою соціально-економічного захисту працівників, забезпечення їх трудових прав і гарантій було укладено Колективний договір між ректором і профспілковим комітетом первинної профспілкової організації Університету на 2011–2015 рр., який пролонгований на 2016 р. до прийняття нової Генеральної угоди. З огляду на необхідність актуалізації змісту договору на конференції трудового колективу 26 квітня 2016 р. були прийняті доповнення і зміни до нього, які пройшли реєстрацію в Управлінні праці та соціального захисту населення. Сьогодні, 27 грудня 2016 р., ми маємо прийняти новий колективний договір на 2017–2020 рр.

Положення договору спрямовані на реалізацію трудових прав і соціальних гарантій працівників Університету. У ньому обумовлено режим праці та відпочинку, оплата і нормування праці, розміри доплат, надбавок та премій, передбачаються види додаткових відпусток.

На виконання колективного договору у 2016 р. було спрямовано понад 36 млн грн.

У колективному договорі визначено, що в межах фонду заробітної плати, затвердженого в кошторисах доходів і видатків, надається матеріальна допомога в розмірі не більш ніж один посадовий оклад на рік у разі довготривалої хвороби, народження дитини, одруження, поховання, а також багатодітній сім'ї тощо. У 2016 р. матеріальну допомогу отримали 160 осіб, на яку було спрямовано близько 780 тис. грн.

За колективним договором матеріальна допомога виплачувалась науково-педагогічним працівникам під час виходу на пенсію в розмірі шести місячних посадових окладів з урахуванням надбавок і доплат.

В Університеті активно пропагується здоровий спосіб життя. Працівники мають можливість оздоровитися та відпочити в санаторії-профілакторії «Березовий гай», путівки до якого здешевлюються за рахунок коштів профспілкового бюджету. У

2016 р. всього відпочило у санаторії-профілакторії «Березовий гай» 1969 осіб, з яких 175 дітей. За заявами батьків у 2016 р. надано 23 пільгові путівки до дитячих оздоровчих таборів Харківської обл. Дотації до путівок у дитячі оздоровчі табори надає профспілковий комітет.

Університет має добре обладнаний спортивно-оздоровчий комплекс. У вільний час члени нашого колективу мають можливість безкоштовно відвідувати спортивний комплекс з басейном, тренажерним залом, стадіоном.

Значна увага приділяється питанням охорони праці. Відповідно до колективного договору 52 співробітники пройшли атестацію робочих місць з важкими, шкідливими умовами праці, за результатами якої відповідним працівникам надаються пільги (безкоштовне молоко, додаткові відпустки та ін.). Працівники забезпечені спецодягом, спецвзуттям, як результат, в Університеті відсутні випадки виробничого травматизму з важкими наслідками. У 2016 р. на охорону праці виділено 4 млн 600 тис. грн.

Ректорату та профспілковому комітету відомі проблеми, пов'язані з необхідністю покращення житлових умов працівників. За даними житлової комісії профспілкового комітету на квартирному обліку перебуває 47 сімей. Протягом чотирьох років Університет майже не отримує житла. Ректорат і профспілковий комітет вирішують цю проблему шляхом участі у реалізації міської цільової соціально-економічної програми щодо надання пільгових кредитів на будівництво (придбання) доступного житла для працівників бюджетних установ та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації з мінімальною відсотковою ставкою:

- 0% річних при стажі роботи понад 20 років;
- 3% річних при стажі роботи від 10 до 20 років;
- 5% річних при стажі роботи менше 10 років.

Строк надання кредиту – 15 років.

Десять працівників Університету вже стали учасниками цієї пільгової програми. Два викладачі придбали в цьому році житло за пільговою програмою.

Одним із напрямів здійснення захисту соціально-економічних інтересів працівників є робота університетських пунктів громадського харчування (їдалень, кафе, буфетів), де всі бажаючі за помірною ціною можуть повноцінно і якісно харчуватися.

Питання соціального захисту, покращення умов праці, відпочинку та оздоровлення завжди знаходяться в центрі уваги ректорату і профспілкового комітету.

Соціально-виховна робота

Соціально-виховна робота в Університеті в навчальний та позанавчальний час здійснюється відповідно до Плану основних заходів із соціально-виховної роботи в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого на 2016 р. Організаційний та методичний супровід соціально-виховної роботи здійснює рада із соціально-виховної роботи Університету.

Головними завданнями соціально-виховної роботи є: організація громадянського і патріотичного виховання студентів, проведення культурно-масових, фізкультурно-спортивних, науково-просвітницьких заходів; підтримка й розвиток соціальних ініціатив студентів і організація їх зайнятості; вивчення проблем студентства і організація психологічної підтримки, інформаційне забезпечення; організація науково-дослідної роботи студентів у позанавчальний час тощо. Упродовж року докладалося максимум зусиль до формування у молоді етичних, духовних, культурних цінностей і потреб, а також соціального досвіду, удосконалення професійної компетентності, потреби вшанування національної пам'яті та ін.

Відповідно до плану основних заходів із соціально-виховної роботи інститутами та факультетами нашого ВНЗ проведено зустрічі студентів з ректором та проректорами, із заслуженими професорами Університету.

Важливі заходи соціально-виховного спрямування інститутами, факультетами, бібліотекою та кафедрами проводяться у позанавчальний час. Науковою бібліотекою за сприяння адміністрації Університету були проведені віртуальні тематичні виставки на інформаційному веб-порталі бібліотеки Університету, присвячені Дню бібліотеки, Міжнародному дню

писемності, Європейському дню мов, Дню Європейської юстиції, Дню українського козацтва, Дню захисника України, Всесвітньому дню науки, Міжнародному дню боротьби з корупцією, Міжнародному дню захисту прав людини, Міжнародному дню пам'яті жертв Голокосту, Міжнародному дню рідної мови, Міжнародному дню дарування книжок, Дню Європи в Україні, Міжнародному дню сім'ї, Міжнародному дню матері, Міжнародному дню музеїв, Всесвітньому дню боротьби з тютюнопалінням, Дню визволення України від фашистських загарбників, Дню пам'яті жертв голодомору, Дню юриста тощо.

Співробітники бібліотеки також організували такі тематичні виставки: «170 років від дня народження І. К. Карпенка-Карого», «150 років від дня народження українського композитора, диригента, педагога Д. В. Січинського», «155 років від дня народження української художниці М. К. Башкирцевої» та «95 років від дня народження українського письменника, філософа, правозахисника Миколи Руденка». Крім того, пройшов Шевченківський вечір до дня народження Кобзаря.

У стінах нашого Університету проведено ряд тематичних заходів, присвячених героїчним подвигам українських воїнів, боротьбі за територіальну цілісність і незалежність України. Зокрема, організована низка зустрічей з ветеранами АТО, прочитано лекцію «Правові аспекти АТО та правове забезпечення діяльності Збройних Сил України в зоні АТО»; студенти взяли участь у студентському патріотичному флешмобі «Харків – це Україна», в Полтаві проведена тематична виставка «Молодь у боротьбі за відновлення української державності: Революція на граніті», Проведено зустріч волонтерів Університету, присвячену Міжнародному дню волонтерів в ім'я економічного і соціального розвитку, а також відбулися заходи із вшанування подвигу учасників Революції Гідності – Небесної сотні (фото 25).

6 грудня 2016 р. проведено зустріч волонтерів
Університету, присвячену Міжнародному дню
волонтерів в ім'я економічного і соціального розвитку

Фото 25

Серед заходів, метою яких є громадянське і патріотичне виховання студентів, слід відмітити наступні: тематична виставка до Дня шанування учасників бойових дій на території інших держав, День соборності України, Всеукраїнський урок «Права людини», круглий стіл «Сильна ООН – кращий світ», День пам'яті жертв Голодомору в Україні, День Гідності і Свободи, День прав людини, День вишиванок, День донора, виставка «Мир через культуру», День прав дитини, День української писемності та мови, акція «Подаруй бібліотеці книгу», круглий стіл «Сучасні виклики правам і свободам людини», соціально-виховний захід «Посади дерево», Всеукраїнська школа студентського профспілкового лідера «Студентський профспілковий рух в умовах зміни освітнього простору: виклики сьогодення» та ін. Крім цього, Студентським Сенатом Університету підписано Декларацію Правди та Гідності, а студентство нашого вишу взяло участь у ході проти работоргівлі людьми «Walk for freedom». Наші студенти підписали Пакт Реріха – про охорону художніх і наукових закладів та історичних пам'яток (фото 26).

У день визволення України від німецько-фашистських загарбників на військово-юридичному факультеті проведено урок мужності

Фото 26

Ефективну систему патріотичного виховання створено в Інституті підготовки юридичних кадрів для Служби безпеки України. Головна мета викладачів – формування громадянина-патріота, який на основі вірності культурно-історичним цінностям та успадкування кращих надбань українського народу, набуття професійного досвіду досягає високого рівня національної і корпоративної культури та стає здатним свідомо відстоювати державні інтереси.

Регулярно проводяться заходи, присвячені святкуванню знаменних та пам'ятних дат у житті нашої країни і українського народу. Зокрема, 19 лютого спільно з представниками Харківської обласної державної адміністрації, громадськості, діячами освіти, науки та культури курсанти і співробітники Інституту взяли участь у відкритті меморіальної дошки на честь одного з Героїв Небесної Сотні, харків'янина Євгена Котляра, яку було розміщено на фасаді Харківського національного університету радіоелектроніки. Після цього в актовій залі навчального закладу відбулася прем'єра фільму «Герої не вмирають» (фото 27).

Участь курсантів Інституту підготовки юридичних кадрів для СБ України у відкритті меморіальної дошки на честь одного з Героїв Небесної Сотні – Євгена Котляра

Фото 27

Протягом 2016 р. курсанти та співробітники Інституту неодноразово долучалися до заходів, які організовувалися координаційною групою Антитерористичного центру при Управлінні Служби безпеки України в Харківській області, із посилення захищеності від протиправних посягань місць масового перебування людей, патрулювання вулиць, внутрішніх дворів, Харківського метрополітену (фото 28).

Курсанти та співробітники Інституту підготовки юридичних кадрів для СБ України неодноразово залучалися до заходів щодо посилення безпеки у Харківському метрополітені

Фото 28

Цей дуже важливий напрям виховної роботи потрібно поглиблювати і вдосконалювати, паралельно необхідно активізувати роботу з проведення традиційних видів виховної діяльності, поширення набутого позитивного досвіду, а також запроваджувати нові форми і методи впливу на студентську

МОЛОДЬ.

Культурно-масова робота. Естетичне виховання студентів

У серпні 2016 р. виповнилось 12 років з дня відкриття Палацу студентів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Палац студентів продовжує бути явищем у культурному та освітньому житті не тільки Університету, міста, а й України в цілому. Про що свідчать як високий рівень у цілому всіх художньо-творчих заходів, так і виконавський рівень кожного творчого колективу та окремого виконавця, а також професіоналізм обслуговуючого персоналу. Це підтверджують і численні публікації в обласних, регіональних та всеукраїнських ЗМІ, які неодноразово давали дуже високу оцінку нашій художній, культурно-освітній діяльності та естетичному вихованню, а також відгуки глядачів та фахівців.

Нині у Палаці студентів працюють 20 творчих колективів.

Протягом року постійно проводились святкові заходи спільно з обласною та міською радами, СБУ, судовими органами, обласними та міськими департаментами освіти, культури та ін.

На високому художньому рівні пройшли наші традиційні заходи, присвячені Дням: першокурсника, юриста, працівників освіти, працівників суду України, захисника Вітчизни, адвокатури, Міжнародному жіночому дню, Служби безпеки України, Дню Перемоги тощо (фото 29).

Фото 29

У концерті до Дня Університету брали участь всі творчі колективи нашого театру та окремі виконавці, які підготували яскраві нові номери, що знайшли схвальний відгук глядацької аудиторії та почесних гостей свята.

Складовою частиною життя колективів та окремих виконавців, підвищення їх творчої майстерності завжди є їх участь у різних фестивалях та конкурсах.

Переможцями обласного конкурсу «Студентська весна – 2016» стали Театр естрадного танцю і жіночий вокальний ансамбль «Санрайз».

Одна з цікавих форм творчого життя солістів нашого театру – це участь у різних всеукраїнських та міжнародних фестивалях.

Так, у 2016 р. заслужена артистка України Вікторія Веннікова перемогла в Міжнародному конкурсі французької пісні у м. Краків (Польща).

Віталій Лашко взяв участь у міжнародному конкурсі молодих виконавців імені Римського-Корсакова (м. Санкт-Петербург) і зайняв друге місце серед 50 виконавців з різних країн світу.

Були створені нові музикальні твори нашими творчими працівниками для артистів Палацу студентів на музику В. Корепанова, зокрема для В. Веннікової, Я. Костирка, тріо «Купави», Н. Шкурко, дуету «Мелана», Чоловічої хорової капели, О. Кварти,

М. Горобцової, В. Герасіменка, які виконувались у концертних програмах Палацу студентів, а також на національному ТВ та обласному радіо.

Спортивна робота

Ректоратом Університету постійно приділяється увага покращенню здоров'я та фізичного стану студентства. Наш вуз має одну з найкращих в Україні спортивних баз. Вона складає понад 50 спортивних об'єктів.

Спортивні успіхи у фізкультурно-оздоровчій роботі сприяють піднесенню іміджу Університету, впливають на формування розуміння необхідності дбайливо ставитися до свого здоров'я, дотримуватися здорового способу життя.

Підтвердженням високого рівня розвитку фізичного виховання та спорту у виші є те, що *Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого посів III місце у Всеукраїнському огляді-конкурсі на кращий стан фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах України. Таку престижну нагороду ми отримуємо вперше.*

Серед проведених спортивних заходів слід назвати:

– щорічну спартакіаду серед факультетів (інститутів) із 11 видів спорту: волейболу, баскетболу, плавання, футболу, настільного тенісу, шахів, бадмінтону, кросу, шашок, греко-римської боротьби, вільної боротьби;

– спартакіаду серед гуртожитків із чотирьох видів спорту: настільного тенісу, шахів, стрітболу та плавання;

– змагання до Дня Перемоги та Дня Університету серед викладачів і співробітників вишу з: бадмінтону, настільного тенісу, плавання, баскетболу, футболу, шашок, шахів серед жінок і чоловіків. Для залучення до участі у змаганнях більшої кількості учасників вони відбуваються в різних вікових категоріях;

– Міжнародний шаховий турнір «Кубок ректора», в якому беруть участь міжнародні гросмейстри і майстри;

– Всеукраїнський турнір з боротьби дзюдо, присвячений пам'яті Г. В. Малинка;

– всеукраїнські турніри з вільної боротьби;

– відкритий командний Кубок Університету з бадмінтону;

– спортивний благодійний турнір Національного юридичного

університету ім. Ярослава Мудрого «Спорт на допомогу дітям».

Також Університет бере участь у святі, присвяченому Дню фізичної культури і спорту, у спортивній ярмарці-виставці «Харків – спортивна столиця», у матчевих зустрічах із різних видів спорту з іншими вищими навчальними закладами.

Для викладачів і співробітників працюють жіночий та чоловічий спортивні клуби з басейном і тренажерним залом. Також члени колективу мають можливість відвідувати заняття з оздоровчого плавання, оздоровчої гімнастики, чоловічого баскетболу та пілатесу.

Зараз в Університеті працюють 6 спортивних клубів: шаховий, волейбольний, клуб плавання, клуб спортивних видів боротьби (самбо і дзюдо), клуб боксу та кікбоксингу, клуб олімпійських видів боротьби (вільної та греко-римської).

Спортсмени Університету беруть участь у змаганнях різного рівня: чемпіонатах світу та Європи, всесвітніх універсіадах, чемпіонатах України і кубках України та ін. Збірні команди Університету стали переможцями та призерами спартакіади

ВНЗ

м. Харків у командному заліку, а саме:

- ✓ 1 місце – з волейболу (чоловіки), шахів, самбо;
- ✓ 2 місце – з дзюдо, гандболу (жінки), вільної боротьби, плавання, настільного тенісу (чоловіки);
- ✓ 3 місце – з греко-римської боротьби, черлідінгу, баскетболу (жінки).

Серед студентів, аспірантів та співробітників вузу 4 заслужених майстри спорту України, 6 міжнародних гросмейстерів з шахів, 2 міжнародних майстри з шахів, 9 майстрів спорту України міжнародного класу, 34 майстри спорту України.

За результатами участі в чемпіонатах України, Європи та світу, студентських універсіадах і спартакіадах у 2016 р. студенти та співробітники Університету здобули *511 медалей (золотих – 203, срібних – 141, бронзових – 167), із них 284 нагороди отримані на обласних змаганнях, 161 – на всеукраїнських, 35 – на міжнародних і 31 – на змаганнях європейського та світового рівня.*

Кращі спортивні результати за 2016 р.:

- ✓ Ушеніна Анна стала чемпіонкою Європи з шахів (фото 30);
- ✓ Ельянов Павло – лауреат конкурсу «Шаховий

Гетьман» як найкращий шахіст 2015 р.;

✓ Ельянов Павло, Моїсеєнко Олександр, Бродський Михайло, Онищук Володимир, Долуханова Євгенія стали призерами та переможцями міжнародних турнірів з шахів;

✓ Ушеніна Анна разом зі збірною командою України на 42 Всесвітній шаховій олімпіаді посіла 3 місце. Готували жіночу команду тренери шахового клубу Університету Михайло Бродський та Олександр Ковчан;

✓ Ельянов Павло, виступаючи за збірну команду України на 42 Всесвітній шаховій олімпіаді, посів 2 місце;

✓ Гвоздик Олександр, виступаючи на професійному ринзі з боксу, здобув вже дванадцятую перемогу поспіль (10 нокаутів), вигравши пояс Північноамериканської федерації боксу (фото 31);

✓ Савельєва Олена на чемпіонаті Європи з козацького двобою та чемпіонаті світу з кемпо-карате та кобудо виборола чотири нагороди;

✓ Манчак Валерія на міжнародному турнірі «Кубок націй» з боксу стала бронзовою призеркою;

✓ команда НЮУ ім. Ярослава Мудрого перемогла на чемпіонаті України серед студентів з боротьби самбо;

✓ Міндила Олександр став чемпіоном Європи з боротьби кураш;

✓ Чертил Катерина виграла чемпіонат України з боротьби дзюдо серед дорослих та чемпіонат Європи з боротьби кураш;

✓ Березка Владислав – чемпіон Європи з боротьби самбо серед юнаків, срібний призер європейського юнацького Олімпійського фестивалю з боротьби дзюдо, срібний призер чемпіонату світу серед юнаків та срібний призер чемпіонату світу серед студентів з боротьби самбо;

✓ Канівець Дмитро – 2 місце на чемпіонаті України серед дорослих та на міжнародному турнірі Гран-прі, чемпіон Європейських спортивних студентських ігор з боротьби дзюдо;

✓ Черняк Інна виграла чемпіонат Європи та Параолімпійські ігри в Ріо-де-Жанейро з боротьби дзюдо серед спортсменів з вадами зору. Черняк Інна – нагороджена орденом княгині Ольги III ступеня (фото 32);

✓ Черняк Марина – чемпіонка та призерка світових

етапів Гран-прі, учасниця Олімпійських ігор в Ріо-де-Жанейро з боротьби дзюдо;

✓ Яценко Андрій ставав призером міжнародних змагань, здобув срібну медаль на чемпіонаті Європи, бронзовим призером командного чемпіонату світу з вільної боротьби серед дорослих та бронзовим призером чемпіонату світу серед військовослужбовців;

✓ Веремєєнко Євгенія на чемпіонаті Європи зі спортивного радіоорієнтування здобула п'ять золотих нагород;

✓ Корнійчук Дмитро – переможець міжнародних турнірів з карате;

✓ Баграт Адамія – чемпіон Європи з тхеквондо (версія ITF);

✓ Гапонова Ганна – бронзова призерка чемпіонату Європи в командному заліку з настільного тенісу.

Фото 30

У поєдинку за титул чемпіона Північної Америки за версією NABF у напівважкій вазі студент Університету Олександр Гвоздик здобув 12-ту перемогу на професійному ринзі

Фото 31

Студентка Університету Інна Черняк – чемпіонка Європи з параолімпійського дзюдо

Фото 32

Крім клубів, в Університеті працюють 27 спортивних та спортивно-оздоровчих секцій у позанавчальний час, а саме: бадмінтону, настільного тенісу, гімнастичних та танцювальних видів спорту, спортивного орієнтування, чоловічого та жіночого баскетболу і волейболу, бриджу, легкої атлетики, футболу, атлетичної гімнастики, боксу, файт-фітнесу, оздоровчого плавання, оздоровчої гімнастики, пілатесу та каланетики. У них займаються понад 1000 студентів та більше 250 викладачів.

Для занять фізичною культурою та спортом у нас створено всі необхідні умови.

Взаємодія з органами студентського самоврядування

Відповідно до чинного Положення про студентське самоврядування Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого 5 жовтня на кожному з факультетів (інститутів) відбулись вибори представників зі студентства в органи студентського самоврядування. Як цього вимагає Закон України «Про вищу освіту», шляхом прямих, таємних виборів були обрані члени Студентського Сенату та студентських рад факультетів (інститутів). Головою Студентського Сенату обрано студента 3 курсу господарсько-правового факультету Олійника Антона Вікторовича.

У 2016 р. органами студентського самоврядування за підтримки адміністрації Університету проводилася діяльність за такими напрямками:

❖ *благодійний:*

– за ініціативи ради студентського самоврядування Інституту прокуратури та кримінальної юстиції проведено День донорства в Університеті (участь у цьому заході взяли більше 100 студентів вишу);

– організовано поїздку до дитячого інтернату, де студенти провели правовий семінар;

– відбулася традиційна поїздка до дитячого будинку (м. Вовчанськ). Дітям привезли гостинці, іграшки, теплі ковдри та медикаменти, яких вони зараз найбільше потребують;

– Студентський Сенат Університету відвідав Богодухівський дитячий будинок-інтернат для дітей із вадами фізичного та розумового розвитку. Поїздка стала підсумком проведення цілої низки заходів, основним із яких був І Благодійний спортивний турнір, організований спільно з кафедрою фізичного виховання № 1. На виручені кошти за клопотанням директора будинку-інтернату були придбані небулайзер, підгузники та солодощі. Під час візиту проведено невелику розважальну програму для дітей (фото 33);

Студентський Сенат відвідав Богодухівський дитячий будинок-інтернат для дітей із вадами фізичного та розумового розвитку

Фото 33

– проведено благодійний збір коштів на лікування студента 5 групи, 4 курсу, 3 ф-ту Вармінського Андрія;

– проведено змагання «Залізна рука Динамівської, 4», пропаганда здорового способу життя та широкого впровадження засобів фізичної культури і спорту в студентський побут;

– благодійний комітет студентського самоврядування Інституту підготовки кадрів для органів юстиції України організував поїздку до Харківського обласного центру соціально-психологічної реабілітації дітей. На зібрані задалегідь кошти за клопотанням керівництва закладу були придбані підгузники та печиво;

❖ *культурно-масовий:*

– відбувся конкурс «Студент року Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого», який проводиться за ініціативи Студентського Сенату Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, підтримки профкому студентів, Асоціації випускників Університету та ректорату. Основною метою заходу є визначення та відзначення студентів, що мають великі досягнення у навчальній, науковій, спортивній та творчій діяльності;

– був проведений другий турнір з КВК на «Кубок ректора»;

– 1 квітня 2016 р. відбулися ІХ Всеукраїнські Шевченківські читання. У заході брали участь студенти навчальних закладів міст Київ, Харків та Львів (фото 34);

1 квітня 2016 р. відбулися ІХ Всеукраїнські Шевченківські читання. У заході брали участь студенти навчальних закладів міст Київ, Харків та Львів

Фото 34

- Студентським Сенатом було підписано Пакт Реріха;
- 9 листопада 2016 р. у всіх корпусах Університету відбувся патріотичний флешмоб, присвячений Дню української писемності та мови;
 - проведено два гумористичних шоу «Гумор не гумор» (спрямованих на розвиток клубу КВК в Університеті);
 - ❖ *науковий:*
 - на базі Університету створено 3 клуби англійської мови;
 - англійською мовою проведено ряд лекцій з філософії та міжнародного права;
 - проведено зріз серед студентів (на тему «Права людини і громадянина»);
 - розпочато перший турнір нового змагання «Своя гра»;
 - студентським самоврядуванням за підтримки профкому студентів проведено конкурс «Читач НЮУ ім. Ярослава Мудрого»;
 - проведено науково-практичний турнір із кримінального права. Співорганізаторами виступили кафедри кримінального права № 1 і № 2, студентське самоврядування, профком студентів, Асоціація випускників та юридична компанія «Шкребець і партнери»;
 - за підтримки студентського самоврядування відбулася підсумкова науково-практична конференція;
 - студентським самоврядуванням була організована презентація проекту «Відкритий суд»;
 - Студентським Сенатом, радами студентського

самоврядування інститутів (факультетів) та Асоціацією випускників

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого організовано III обласний етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з правознавства. В олімпіаді брали участь 170 старшокласників;

– підписано Меморандум про співробітництво між Студентським Сенатом Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого та студентським самоврядуванням Харківського національного медичного університету;

– проведено II Всеукраїнський конкурс навчальних судових дебатів з податкового права;

– проведено інтелектуальний турнір «Що? Де? Коли?» (фото 35);

Фото 35

– студенти Університету, члени Студентського Сенату та студентського наукового товариства А. В. Олійник, О. О. Тацій, О. Д. Якименко нагороджені дипломами I ступеня за представлений науковий проект на тему «Цивілізаційний вибір України: політико-правова парадигма і проблеми сутнісних перетворень» на Міжнародному студентському саміті;

– за підтримки Студентського Сенату відбулися Міжнародна наукова конференція студентів та аспірантів «V Харківські кримінально-правові читання» та V Регіональна науково-практична конференція «Актуальні проблеми юридичної

науки і практики»;

❖ *спортивний:*

- протягом 2016 р. фан-клуб ВСК «Юракадемія» підтримував нашу команду на іграх;

- за ініціативи спортивного комітету Студентського Сенату разом проведені змагання з шахів;

- проведено змагання з міні-футболу на базі спорткомплексу «Металіст»;

- пройшло змагання з волейболу на базі спорткомплексу «Динамо»;

- студентським самоврядуванням організовані змагання з футболу між курсами;

- за ініціативи спортивного комітету студентського самоврядування господарського факультету проведено футбольний турнір «Кубок Козака. Кубок профкому»;

- проведений турнір з футболу між збірними факультетів та інститутів.

Асоціація випускників

Плідним був минулий рік для Асоціації випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Уже чотири роки Асоціація продовжує активну діяльність, що полягає не тільки в об'єднанні колишніх студентів Університету, а й у проведенні різного роду заходів, що допомагають нинішнім та майбутнім правознавцям всебічно розвиватися. Спільними зусиллями студентів та випускників проведені заходи, розраховані як на підвищення рівня правової культури, так і на організацію цікавого та веселого дозвілля, які знайшли підтримку та отримали позитивні відгуки від студентського колективу і викладачів.

Цьогоріч Асоціацією започатковано правові турніри для учнів 10–11 класів. Вони були організовані напередодні вступної кампанії з метою презентації Університету та залучення до навчання в ньому найбільш талановитої молоді. У турнірах взяли участь близько 1000 юнаків та дівчат із 50 міст України. Учні продемонстрували високий рівень знань з права, висвітлили власне бачення важливих суспільно-політичних процесів, що відбуваються сьогодні у державі, а також запропонували

оригінальні ідеї щодо вирішення складних правових завдань (фото 36).

Фото 36

Також за минулий рік Асоціацією проведено серію майстер-класів, які вже стали доброю традицією. Заходи стосувалися різних сфер права та дозволили учасникам отримати більш глибокі знання з хвилюючих їх питань.

Асоціація випускників вже традиційно проводить конкурс по відбору кращих студентів Університету на стажування до провідних підприємств, установ та організацій. Така практика дозволяє талановитим молодим людям застосувати теоретичні знання на практиці. До участі у конкурсі долучилося близько ста студентів, а більше 20 з них працевлаштовано. Асоціація випускників є відкритою організацією, готовою до співробітництва.

Сприяння стажуванню та подальшому працевлаштуванню студентів – одне із пріоритетних завдань організації. Саме з цією метою за підтримки Асоціації випускників було проведено зустріч із представниками міжнародної юридичної компанії «Eterna Law», на якій учасники могли дізнатись тонкощі правильного написання мотиваційного листа та успішного проходження співбесіди. Результати заходу важко переоцінити: 6 вересня за нашої участі було підписано меморандум про співпрацю, одне із положень якого передбачало можливість студентів старших курсів НЮУ імені Ярослава Мудрого взяти

участь у конкурсі на отримання стипендії та стажування, організованого «Eterna Law». Саме з цією ж метою 19 жовтня було підписано тристоронній меморандум між адвокатським об'єднанням «Юскутум», ГО «Асоціація випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» та Університетом, завдяки якому наші студенти отримують можливість проходження стажування та майбутнього працевлаштування у наших партнерів.

Активною діяльністю відзначився і молодіжний підрозділ Асоціації – Ліга студентів. Учасники Ліги організують цікаві заходи для студентів Університету, займаються науковою та благодійною діяльністю.

Масштабною подією у житті Університету цієї осені стало проведення Дня відкритих дверей за безпосередньої підтримки та активної участі Асоціації випускників та Ліги студентів Асоціації. Цьогоріч у стінах вузу зібрались абітурієнти – молодь, яка вирішила присвятити життя юриспруденції та зробити це у найкращому юридичному ВНЗ. Учасники заходу мали можливість ознайомитись із особливостями навчання на кожному із факультетів, науковою та матеріально-технічною базою Університету, роботою різних секцій, покликаних сприяти розкриттю студентських талантів, а у неформальному спілкуванні з нашими студентами пересвідчитись, що кращого місця для здобуття юридичної освіти в Україні не знайти. За нашої підтримки було організовано он-лайн конкурс на найкраще фото із Дня відкритих дверей, переможці якого отримали цінні призи (фото 37, 38).

Фото 37

Фото 38

23 червня відбулося підписання Меморандуму про співробітництво між Асоціацією випускників, Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого і Кампус Франс, за яким студентам Університету надається можливість проходження мовного стажування у місті Сент-Етьєн. Завдяки нашій активній співпраці двоє студентів Університету цього року, у липні, отримали можливість побачити Францію на власні очі – відвідати безліч видатних місць, які приваблюють туристів з усього світу, та суттєво підвищити рівень володіння французькою мовою, а за результатами стажування одержати сертифікат, який підтверджує рівень їх мовних умінь.

Традиційно Асоціація проводить зустрічі випускників, на яких колишні студенти мають змогу зустрітися у теплій дружній атмосфері та згадати дні, проведені в Alma-mater.

За минулий рік діяльність Асоціації випускників слід визнати плідною та різнобічною. Однак у планах ще дуже багато проєктів, які будуть реалізовані найближчим часом. Головне, що діяльність Асоціації за минулий час ще раз підтверджує, що колишніх студентів Національного юридичного університету не існує, оскільки всі випускники – це одна велика юридична сім'я.

Виконання Стратегії розвитку Університету на 2016–2020 роки

На виконання програми ректора Університету, яка була оприлюднена ним на виборах ректора, на засіданні вченої ради Університету 26 січня 2016 р. затверджена Стратегія розвитку Університету на 2015–2020 роки. Попередньо вона була надана на всі кафедри, структурні підрозділи для ознайомлення та зауважень і доповнень. Для реалізації Стратегії був розроблений План заходів на її виконання на 2016 р., який затвердив наказом ректор Університету.

Намічені в плані завдання в цілому виконуються. Про них йшла мова у відповідних розділах звітної доповіді. Звітування щодо виконання Плану здійснювалося постійно на засіданнях ректорату. Контроль за виконанням заходів був покладений на проректорів, директорів, деканів, завідувачів кафедр та керівників структурних підрозділів.

План складається з п'яти розділів. Розділи I, III – виконано, робота над деякими (перехідними) пунктами розділів II, IV, V буде продовжуватися у 2017 р.

Першому проректору слід активізувати організаційну роботу та посилити контроль в цьому напрямку. З огляду на це доцільно опублікувати як Стратегію, так і план її щорічної реалізації.

В якості висновків можна назвати ряд заходів, котрі вже

виконані або виконання яких завершується:

- продовжується робота з перебудови структури Університету згідно з приписами Закону України «Про вищу освіту»;

- посилюється роль вченої ради Університету, вчених рад інститутів та факультетів у прийнятті управлінських рішень та контролі за їх виконанням;

- впроваджено практику регулярного проведення заходів з популяризації Університету для збільшення кількості потенційних абітурієнтів (Дні відкритих дверей, зустрічі у школах та ін.);

- запроваджуються нові спеціалізації в межах освітніх програм і навчальних планів інститутів та факультетів Університету;

- з метою поширення використання іноземних мов у навчальному та науковому процесах запроваджуються нові форми вивчення іноземних мов та удосконалення мовних навичок, зокрема створюються дискусійні та мовні клуби, проводяться «он-лайн» мости із колегами вузів-партнерів, англомовні студентські конференції та ін.;

- розширюється система спортивних клубів та секцій відповідно до інтересів та потреб студентів, збільшується кількість спортивних студентських змагань, концептуально орієнтованих на отримання статусу «майстерських»;

- упроваджується гнучка система додаткової освіти у різновекторних траєкторіях освітніх програм, індивідуальних навчальних планів студентів;

- розроблено навчально-методичне забезпечення нових навчальних дисциплін;

- збільшена кількість сертифікатних магістерських програм;

- зросла кількість міжнародних навчальних програм, які передбачають подвійне дипломування, розширюється спектр закордонних університетів, у яких мають реалізовуватися такі програми;

- розширюється співпраця ректорату Університету і органів студентського самоврядування щодо вдосконалення національно-патріотичного та морального виховання молоді, формування у неї активної громадянської позиції, широкого залучення до культурно-масової роботи, занять спортом і

утвердження здорового способу життя, соціального захисту студентів;

- активізується діяльність наукових товариств студентів (курсантів), аспірантів, докторантів і молодих учених;

- постійно підвищується науковий рівень періодичних видань Університету, залучаються до співпраці авторитетні українські та зарубіжні автори;

- завершується підготовка необхідної документації для формування запиту на входження збірника наукових праць «Проблеми законності» до наукометричної бази даних «Scopus» та ін.;

- розроблені оновлені Правила прийому до аспірантури з урахуванням положень чинного законодавства про вищу освіту;

- запрошуються іноземні науковці для участі в редакційних радах та реєг review процедурах наукових видань Університету;

- завершено будівельні роботи навчально-бібліотечного корпусу по вул. Пушкінська, 84, здійснюються заходи з обладнання приміщень.

Виконуються й інші заходи, передбачені Стратегією розвитку Університету на 5 років. Є впевненість, що колектив Університету повністю реалізує намічене. Цьому сприяє активна робота як професорсько-викладацького складу, всіх співробітників Університету, так і студентських колективів. У січні буде затверджено План реалізації Стратегії на 2017 рік, проект якого нині обговорюється колективами структурних підрозділів Університету.

Результати нашої роботи – це наполеглива, самовіддана і плідна співпраця всього колективу Університету, довіра, підтримка і взаєморозуміння при постановці і вирішенні нагальних проблем.

Головним напрямом цієї роботи у 2016 р. для нас стала якість освіти. На це орієнтовані наші плани, програми, практична підготовка, пропозиції студентам нових цікавих курсів не лише від кафедр, а й окремих викладачів, академічна мобільність тощо. Зверніть увагу, роботодавці високо оцінюють професійну підготовку наших випускників. На даному етапі ми створили можливості для он-лайн освіти, запроваджуємо дистанційні форми навчання, які поєднуються із навчанням комунікативним, умінням

працювати в командах. Питання фінансового характеру, матеріального забезпечення Університету в цілому успішно вирішуються, виконуються і завдання, поставлені Стратегією розвитку Університету.

Сподіваюся на подальшу спільну діяльність усіх, хто готовий брати активну участь у розбудові Університету, спрямовану на виконання стратегічних планів щодо завершення створення ефективно працюючої системи багатoproфільної, високоякісної підготовки фахівців, утвердження Університету як провідного юридичного ВНЗ, одного із кращих навчальних закладів нашої держави. Для цього потрібно зосередитися на всіх напрямках діяльності, продовжувати роботу з оптимізації та демократизації системи управління Університетом, удосконалювати навчальну і методичну роботу, наукову діяльність, матеріальне та фінансове забезпечення, активізувати і розширити міжнародну співпрацю.

Дякую за увагу. Вітаю усіх з наступаючим Новим роком. Бажаю миру, добра і злагоди, міцного здоров'я, щастя і благополуччя вам і вашим родинам, подальшої плідної праці на благо нашого Університету і нашої рідної України!

Головні завдання щодо удосконалення діяльності Університету на 2017 рік

1. Продовжити роботу з перебудови структури Університету з метою приведення її у відповідність до нових напрямів діяльності для реалізації програм глибокої спеціалізації на магістерському рівні з урахуванням потреб юридичної практики.

(Відповідальні – ректор В. Я. Тацій, перший проректор Ю. П. Битяк.)

2. Упродовж 2016/2017 н. р. для певного збільшення реального часу лекцій та практичних занять встановити розрахункову академічну годину у 45 хвилин, скорегувати розклад занять та запровадити систему організації навчального процесу в одну зміну на всіх курсах і факультетах.

При складанні розкладу навчальних занять забезпечити

щільне заповнення навчальної зміни.

(Відповідальні – перший проректор Ю. П. Битяк, проректор з навчальної роботи Ю. Г. Барабаш.)

3. Завершити роботу по створенню на заочному факультеті № 1 лабораторії дистанційного навчання з метою подальшого широкомасштабного її впровадження як додаткової ефективної форми підвищення рівня заочної освіти.

(Відповідальні – проректори Ю. П. Битяк, Ю. Г. Барабаш.)

4. Створити науково-методичний (аналітичний) центр (раду) для розробки стратегічних планів розвитку Університету на основі аналізу його досягнень та з використанням європейського і світового досвіду діяльності університетів.

(Відповідальні – проректори Ю. П. Битяк, В. В. Комаров, А. П. Гетьман, Ю. Г. Барабаш.)

5. Здійснити заходи щодо демократизації управління Університетом через підвищення ролі структурних підрозділів (інститутів і факультетів), органів громадського і студентського самоврядування у всіх напрямках діяльності.

(Відповідальні – ректор В. Я. Тацій, проректори Ю. П. Битяк, Ю. Г. Барабаш.)

6. Продовжити впровадження магістерських програм «двох дипломів», розробити комплекс заходів із пошуку нових партнерів для розвитку таких програм.

(Відповідальний – проректор з навчальної роботи Ю. Г. Барабаш.)

7. Забезпечити впровадження нових сертифікованих освітніх програм «Виборче право та виборчі технології», «Юрист-правозахисник», «Адвокатські студії», «Юрист у сфері місцевого самоврядування», «Медичне право», «Міграційний адвокат», «Бізнес-менеджмент». Продовжити роботу із розробки нових сертифікатних програм. Зокрема, вивчити можливість додаткового включення таких програм: «Міжнародна журналістика», «Кіберзлочинність».

(Відповідальний – проректор з навчальної роботи Ю. Г. Барабаш.)

8. Брати участь у заходах, що проводяться організаціями і асоціаціями, членами яких є Університет (Європейська асоціація університетів, Європейська асоціація юридичних факультетів, Наглядова Рада Великої Хартії університетів); забезпечити інформаційну підтримку участі викладачів і професорів

Університету у програмах короткострокових індивідуальних грантів (Фулбрайт, ДААД, Кампус Франс, Французький альянс, Американські Ради); разом з університетами-партнерами подати спільну заявку на отримання фінансування в рамках програми Erasmus+, Європейської освітньої програми імені Жана Моне, а також інших освітніх програм, що фінансуються Європейською Комісією.

(Відповідальний – проректор з навчальної роботи Ю. Г. Барабаш.)

9. Продовжити пошук шляхів комерціалізації результатів роботи бібліотеки та Центру інформаційних технологій щодо створення та реалізації електронних копій раритетних видань.

Вивчити можливість використання в комерційних цілях бази спортивних споруд та Палацу студентів.

(Відповідальні – перший проректор Ю. П. Битяк, проректор з наукової роботи А. П. Гетьман, проректор з навчально-методичної роботи В. В. Комаров, проректор з навчальної роботи Ю. Г. Барабаш.)

10. Здійснити заходи щодо пошуку нових баз практики для студентів Університету.

(Відповідальний – проректор з навчальної роботи Ю. Г. Барабаш.)

11. Продовжити розвиток активної співпраці органів студентського самоврядування з вченою радою Університету, ректоратом, деканатами, кафедрами у сфері організації навчального процесу.

(Відповідальні – всі проректори.)

12. Активізувати роботу із професійної орієнтації майбутніх абітурієнтів та популяризації Університету. Особливо активізувати таку роботу в областях, які недостатньо представлені абітурієнтами в Університеті.

(Відповідальний – проректор з навчальної роботи Ю. Г. Барабаш.)

13. З метою впровадження компетентнісного підходу, зорієнтованого на результати навчання, завершити розробку освітніх програм та навчальних планів нового покоління відповідно до методичних рекомендацій «Щодо розроблення стандартів вищої освіти», затверджених наказом МОН України.

Кафедрам, інститутам (факультетам) у межах своєї компетенції здійснити роботу по оновленню інших складових навчально-методичного комплексу – профілів освітніх програм з

урахуванням результатів навчання, професійних стандартів та системи управління якістю.

(Відповідальний – проректор з навчально-методичної роботи В. В. Комаров.)

14. При модернізації навчальних планів продовжити роботу щодо покращення навчальних планів та вивчення навчальних дисциплін загальної фахової підготовки та їх структури.

(Відповідальний – проректор з навчально-методичної роботи проректор В. В. Комаров.)

15. На основі моніторингу ринку праці розробити набір освітньо-професійних програм освітнього рівня «Магістр права» для осіб, які мають вищу освіту (рівень «Бакалавр», «Магістр» та освітньо-кваліфікаційний рівень «Спеціаліст») за спеціальностями різних галузей освіти.

(Відповідальний – проректор з навчально-методичної роботи В. В. Комаров.)

16. У зв'язку з впровадженням нових освітніх програм та навчальних планів почати роботу по оновленню (розробці) програм навчальних дисциплін, особливо тих, що входять до Каталогів навчальних дисциплін за вибором студентів.

(Відповідальний – проректор з навчально-методичної роботи В. В. Комаров.)

17. Переглянути освітні програми, які реалізуються в Інституті післядипломної освіти, з орієнтацією на реалізацію ідеї «освіти протягом всього життя».

(Відповідальний – проректор з навчально-методичної роботи В. В. Комаров.)

18. Провести в рамках Університету щорічний конкурсний відбір проектів фундаментальних та прикладних наукових досліджень і розробок, що виконуватимуться за рахунок коштів державного бюджету з 2017 р.

(Відповідальний – проректор з наукової роботи А. П. Гетьман.)

19. Провести в рамках Університету щорічний конкурсний відбір проектів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених, що виконуватимуться за рахунок коштів державного бюджету у 2016–2018 рр.

(Відповідальний – проректор з наукової роботи А. П. Гетьман.)

20. Координувати зусилля науково-педагогічного складу та

НДСу у напрямі комерціалізації наукового доробку Університету з метою залучення позабюджетних коштів та контролювати належне виконання науково-дослідних робіт для досягнення конкретного наукового результату, який було затверджено у тематичному плані.

(Відповідальний – проректор з наукової роботи А. П. Гетьман.)

21. Активізувати підготовку та подання статей науковцями Університету до видань наукометричних баз даних, таких як Scopus, Web of Science та ін.

(Відповідальний – проректор з наукової роботи А. П. Гетьман.)

22. Популяризувати інформацію про науково-дослідну роботу Університету шляхом створення акаунтів у соціальних мережах, відповідних інтернет-ресурсів (сайтів), розміщення статті про роботу науково-дослідницького сектору Університету у відкритій інтернет-енциклопедії Wikipedia.

(Відповідальний – проректор з наукової роботи А. П. Гетьман.)

23. Продовжити роботу з входження наукових видань Університету до таких наукометричних баз даних: Global Factor Index Series – Глобал Фактор Індекс Сервіз (США); Directory of Open Access Journals – Діректорі оф Оупен Аксес Джорналз (Швеція); Universal Impact factor – Юніверсел Імпакт Фактор (Швеція); General Impact Factor – Дженерал Імпакт Фактор (Індія); E-International Scientific Research Journal Consortium – Інтернейшенел Сайєнтіфік Рісьоч Джорнал Консорціум (Філіппіни).

(Відповідальний – проректор з наукової роботи А. П. Гетьман.)

24. Забезпечити підготовку навчально-бібліотечного комплексу для здачі державній комісії до початку 2017 р.

(Відповідальний – проректор з економіки і соціального розвитку І. К. Прищепа.)

25. До кінця 2017 р. завершити капітальний ремонт гуртожитку по пр. Л. Свободи, 53.

(Відповідальний – проректор з економіки і соціального розвитку І. К. Прищепа.)

26. У 2017 р. здійснити поточний ремонт гуртожитку по вул. Раєвського, 23 у м. Київ та здійснити проектні роботи з перепланування 10-го поверху гуртожитку під житлові кімнати по пр. Першотравневого, 5 у м. Полтава.

(Відповідальний – проректор з економіки і соціального розвитку І. К. Прищепа.)

27. У 2017 р. розпочати поточний ремонт будівлі Інституту управління і права у м. Київ по вул. Металістів, 17.

(Відповідальний – проректор з економіки і соціального озвитку І. К. Прищепа.)

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Структура Університету. Оптимізація системи управління.....	7
Контингент студентів.....	8
Робота приймальної комісії.....	8
Випуск та працевлаштування.....	11
Характеристика професорсько-викладацького складу.....	12
Навчальний процес та його інформаційне забезпечення.	
Якість підготовки фахівців. Навчальна дисципліна.....	13
Практика та стажування.....	25

Навчально-методична робота.....	26
Післядипломна освіта. Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників.....	33
Юридична клініка.....	34
Наукова бібліотека.....	38
Видання навчальної літератури.....	44
Науково-дослідницька робота.....	48
Тематика наукових досліджень, що виконуються професорсько-викладацьким складом кафедр Університету.....	48
Теми наукових досліджень науково-дослідного сектору Університету.....	49
Законодавча робота, співробітництво з органами державної влади та охорони правопорядку.....	50
Видавнича, інформаційна та редакційна діяльність.....	52
Наукові здобутки.....	61
Наукові заходи.....	64
Діяльність науково-дослідного сектору.....	71
Підготовка та атестація наукових кадрів.....	73
Наукова діяльність молодих учених та студентів.....	75
Міжнародна діяльність. Академічна мобільність.....	81
Фінансова діяльність.....	86
Матеріальна база.....	91
Соціальний захист, умови праці та навчання, відпочинок та оздоровлення.....	96
Соціально-виховна робота.....	98
Культурно-масова робота. Естетичне виховання студентів.....	103
Спортивна робота.....	104
Взаємодія з органами студентського самоврядування.....	109
Асоціація випускників.....	113
Виконання Стратегії розвитку Університету на 2016–2020 роки.....	117
Головні завдання щодо удосконалення діяльності Університету на 2017 рік.....	120